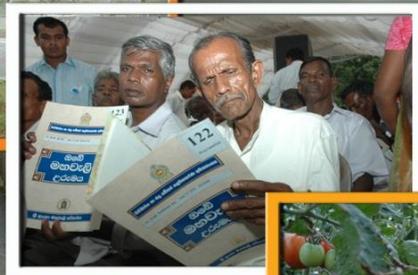

වාර්ෂික වාර්තාව

2012

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය

ඉදිරිපත් කිරීම

ගරු වාරි මාර්ග හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යතුමා.

වාරිමාර්ග හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය

ගරු අමාත්‍යතුමනි.

2012 වර්ෂය සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව ඔබතුමාගේ දැනගැනීම සඳහා සතුටින් ඉදිරිපත් කරමි.

ඔබගේ විශ්වාසී.

ගාමිණී රාජකරුණා.

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය.

**ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ
වාර්ෂික වාර්තාව-2012**

පටුන	පිටුව
දැක්ම සහ මෙහෙවර	i
ලේඛනාසික පසුබිම	ii
2012 වර්ෂයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය	iii
ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වය	iv-v
2012 වාර්ෂික වාර්තාව පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ සමාලෝචනය	vi
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සංවිජන සටහන	viii
2012 විගණන කමිටු වාර්තාව	ix
ඉකුත් වසර 7 තුළ වත්කම් සහ වගකීම්	x
ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය යටතේ ස්ථාපිත සමාගම් වල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය- 2012	xi
1-කොටස	
පාලන වාර්තාව	1
ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය පිහිටුවීම	
එහි සංයුතිය සහ කර්තව්‍යයන්	2
ශ්‍රී.ල.ම.අ. ප්‍රධාන කර්තව්‍යන්	3
ශ්‍රී.ල.ම.අ. සාමාන්‍ය පරිපාලන ව්‍යුහය	4
මහවැලි කලාපවල ව්‍යුහය හා පරිපාලනය	5-8
මූලස්ථාන මෙහෙයුම් අංශය	9
සැලසුම් හා මෙහෙයුම් අංශය	10
අභ්‍යන්තර විගණන අංශය	11

දෙවැනි පරිච්ඡේදය -

තාක්ෂණ සේවා අංශය

(12-39)

2.1 ව්‍යාපෘති සැලසුම්කරණය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම

2.2 වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

මූලික වැඩ පාලන ක්‍රියාකරවුම් හා නඩත්තු අංශය

ජල පාලන ලේකම් කාර්යාලය

ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් අංශය

පරිසර හා වන සංරක්ෂණ අංශය

2.3 විශේෂ ව්‍යාපෘති

මොරගහකන්ද-කළුගඟ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

වෙලි ආරක්ෂණ සහ ජලසම්පත් සැලසුම්කරණ ව්‍යාපෘතිය

මහවැලි ඒකාබද්ධ ව්‍යාපෘතිය-B කලාපය

රිදිමාලියද්ද ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

වැලිඔය ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

රඹකැන්මය ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

තුන්වැනි පරිච්ඡේදය -

සංවර්ධන අංශය

(40-57)

3.1 ඉඩම් අංශය

3.2 කෘෂි සංවර්ධනය/ පශු සම්පත් සංවර්ධනය සහ ධීවරසංවර්ධන අංශය

3.2.1 කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය අංශය

3.2.2 පශු සම්පත් සහ ධීවර සංවර්ධන අංශය

3.3 පශු සම්පත් සහ මත්ස්‍යසංවර්ධන අංශය

3.4 ආයතන සංවර්ධන අංශය

3.5 ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය

සිව්වැනි පරිච්ඡේදය- මානව සම්පත් හා මූල්‍ය කළමනාකරණ අංශය (58-66)

- 4.1 මානව සම්පත් කළමනාකරණ අංශය
- 4.2 නීති අංශය
- 4.3 මුදල් අංශය
- 4.4 මහවැලි ආරක්‍ෂක බලකාය
- 4.5 මහවැලි කේන්ද්‍රය
- 4.6 ප්‍රවාහන අංශය

පස්වැනි පරිච්ඡේදය- ශ්‍රී ලං.ම.අ. යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ සමාගම් (67-69)

- ii කොටස වාර්ෂික ගිණුම් (70-83)
- iii කොටස විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව (84-100)
- iv කොටස විගණකාධිපති වාර්තාව පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ කරුණු දැක්වීම (101-110)
- v කොටස ශ්‍රී.ම.අ සමස්ථ කාර්යය සාධනය (111-128)

දැක්ම

“ශ්‍රී ලංකාවේ ගංගා නිම්න භූමි හා ජලසම්පත් සැලසුම් කිරීම සංවර්ධනය කිරීම මෙහෙයවීම හා
නියාමනය කිරීමේ ප්‍රමුඛ ආයතනය ලෙස කටයුතු කිරීම”

මෙහෙවර

- ❖ ජාතික ආහාර නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කොටගෙන ඉඩම් හා ජල සම්පත් හි කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම.
- ❖ වාරිමාර්ග පද්ධති කළමනාකරණය සඳහා ගොවි සංවිධාන කළමනාකරන හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම සහ ඒවායේ කළමනාකාරිත්වය ගොවි සංවිධාන වෙත පැවරීම.
- ❖ වර්ථමාන ජල අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට හැකිවන පරිදි මහවැලි ජලාශයන් හි ජලය රඳවාගැනීමේ ධාරිතාව පුළුල් කිරීම සහ නව වාරිමාර්ග ව්‍යාපාර සංවර්ධනය කිරීම.

පෞර්නාසික පසුබිම

දෙවන ලෝක යුද්ධය නිමාවත් සමග ලෝකයේ සෑම රටක්ම පාහේ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් නව මානයන් ඔස්සේ හැසිරවීමට උත්තරු විය. විශේෂයෙන්ම ලෝක බලවතුන්ගේ සිතල යුද්ධයට ගොදුරු වූ රාජ්‍යයන් ඒ ඒ දේශපාලන ප්‍රවාහයන්ගේ ග්‍රහණයන්ට හසු වූ අතර ස්වකීය රාජ්‍යයන්ගේ දියුණුව උදෙසා සිය විශ්වාසයන් මත වූ දේශපාලන න්‍යායන් ඔස්සේ සංවර්ධන මාවන් සොයන්නට විය.

ශ්‍රී ලංකාව මෙකී පාර්ශවයන් දෙකෙන්ම පෝෂණය වෙමින් එතෙක් තමන් යටත් කොට ගෙන සිටි බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත හස්තයෙන් මිදී සිය සංවර්ධන මාවත හෙළිපෙහෙළි කර ගැනීමට උත්සුක විය. විශේෂයෙන්ම ගුණෝත්තර ශ්‍රේණි ක්‍රමයට වර්ධනය වන ජනගහනයට සාපේක්ෂව සමාන්තර ශ්‍රේණි ක්‍රමයට වර්ධනය වන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය පුළුල් නොකළහොත් ඇතිවිය හැකි අතිසි විපාකයන් පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමින් ආහාර නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය වැඩිදියුණු කිරීමට උත්සහ ගනු ලැබීය. ඒ සඳහා වූ ප්‍රවේශයක් ලෙස 50 දශකයේ අගභාගයේදී ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි එක්සත් ජනපද දූත මණ්ඩලය සහ වාටිමාර්ට් දෙපාර්තමේන්තුව ඒකාබද්ධව ගනු ලැබූ අධ්‍යයනයක අඩිතාලමක් ලෙස මහවැලි ගංගාවේ ජලය වියළි කලාපයෙහි ජල හිඟයෙන් පීඩා විදින ප්‍රදේශ වෙත යොමුකිරීම සඳහා වූ මහවැලි ගංගා ද්‍රෝණි යෝජනා ක්‍රමය නම් වූ වාර්තාවක් 1961 අප්‍රේල් මස එළි දක්වන ලදී.

මෙකී වාර්තාව පදනම් කර ගනිමින් මහවැලි ගංගාව ආශ්‍රිතව කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා වාටිමාර්ට් පහසුකම් සැලැස්ම හා ජල විදුලිය නිපදවීමයන යෝජනා අඩංගු මහවැලි සංවර්ධන මහ සැලැස්ම 1968 දී එළිදක්වන ලදී. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය සංවර්ධන වැඩසටහන හා ආහාර හා කෘෂිකර්මික සංවිධානය ඒකාබද්ධව වාටිමාර්ට් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙකී සැලැස්ම ඉදිරිපත් කරනු ලැබීය.

එම සැලැස්මේ පලමු ක්‍රියාකාරකම ලෙස තත්පරයට ජලය සහ මීටර් 57 ක් වියළි කලාපයට මුදාහරිමින් විදුලිබල උත්පාදන හා කෘෂිකර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම උදෙසා පොල්ගොල්ල හැරවූම ආරම්භ කරන ලදී. අනතුරුව 1969-77 කාලයේදී මෙම සැලැස්මේ දෙවන අදියර ලෙස බෝවතැන්න ජලාශය ඉදිකොට ජල විදුලි බලාගාරයක් ද නිර්මාණය කරනු ලැබීය. ඒ මගින් නිකුත් කෙරෙන ජලයෙන් කලාවැව පහළ නිම්නය සංවර්ධන කටයුතු අරඹන ලදී.

30 වසරක මුල් සැලැස්ම 6 වසරකින් නිමකිරීමේ මහවැලි කඩිනම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය 1978 දී හදුන්වාදෙනු ලැබූ අතර එමගින් මහාබ්‍රිතාන්‍යය , ස්විඩනය , බටහිර ජර්මනිය , කැනඩාව , ආදී රටවල ලැබූ ආධාර යොදා ගනිමින් වික්ටෝරියා , මාදුරුමය, රන්දෙනිගල-රන්ටැඹේ , කොත්මලේ ආදී ජලාශ ඉදිකරනු ලැබීය. එකී ජලාශ ඔස්සේ මහවැලි B,C, G, H, කලාපවල විශාල භූමි ප්‍රමාණයක් අලුතෙන් අස්වැද්දා ආහාර නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය වේගවත් කරනු ලැබූ අතර ජල විදුලිය නිපදවීම ඒ හා සමගාමීව වැඩිදියුණු කරනු ලැබීය.

අනතුරුව මහවැලි මහ සැලැස්ම තුළට අන්තර්ගත වූ යෝජනා හා කාලීන සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලන පරිසරයන්ට අනුගතව හුරුවුවාව, මැදිරිගිරිය, උඩවලව, රඹකැන්ඔය, වැලිඔය ආශ්‍රිත L කලාපය ආදී ප්‍රදේශයන් ද මහවැලි කලාප ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කොට සංවර්ධන කටයුතු ආරම්භ කොට අදටත් එකී ප්‍රදේශ සංවර්ධනය සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය උරදෙමින් සිටී. මීට අමතරව අද වන විට මහවැලි මහ සැලැස්මේ අන්තර්ගත පංචමහා ජලාශයන්හි ප්‍රමුඛතම ජලාශයක් වන මොරගහකන්ද-කඵගග ජලාශ ඉදිවෙමින් පවතින අතර වැලිඔය ආශ්‍රිතව කිවුල්ඔය ජලාශයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ද ආරම්භ කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇත.

2012 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය

අනු අංක	නම / තනතුර
01	ගාමිණී රාජකරුණා මහතා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය සභාපති
02	කේ.ඩබ්ලිව්.අයිවන් ද සිල්වා මයා. ලේකම්. වාරි මාර්ග හා ජල සම්පත් කළමනාකරන අමාත්‍යාංශය අධ්‍යක්ෂ
03	ඉංජි (ආවාර්ය) ජී.පී.ඒ.ගොඩලියද්ද මයා. අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව. අධ්‍යක්ෂ (ජනවාරි සිට ජූලි දක්වා)
	ඉංජි හදා කමලදාස මිය. අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව. අධ්‍යක්ෂ (අගෝස්තු සිට දෙසැම්බර්)
04	කේ.එම්.එම්. සිරිවර්ධන මයා. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්. මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව අධ්‍යක්ෂ
05	ඉංජි. එම්.ඒ. පී. හේමන්ත ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂ ඉංජිනේරු කාර්යයන් පිළිබඳ මධ්‍යම උපදේශන කාර්යාංශය අධ්‍යක්ෂ

ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වය

අනු අංක	තනතුර	නම
01	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්.	ගාමිණී රාජකරුණා මහතා
01	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (තා/සේ)	ඉංජි. එන්. සී. එම්. නවරත්න මහතා
02	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පා/මු)	රංජිත් ආරියරත්න මහතා
01	අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම් හා මෙහෙයුම්)	සී. වෙල්ලප්පිලි මහතා
02	අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම)	එම්. එස්. දයාරත්න මහතා
03	අධ්‍යක්ෂ(ඉඩම් පරිහරණ හා සැලසුම්)	කේ. සෝමපාල මහතා
04	අධ්‍යක්ෂ (මූලික වැඩ පාලන ,මෙහෙයුම හා නඩත්තු)	ඉංජි. එස්. එස්. ජයවීර මහතා
05	අධ්‍යක්ෂ (ඉංජිනේරු නිර්මාණ හා සැලසුම්)	ඉංජි පී. තලගල ම.මිය.
06	අධ්‍යක්ෂ(පහළ නිමිත සංවර්ධන)	ඉංජි කේ. ජී පෙරේරා මහතා
07	අධ්‍යක්ෂ (ජල කළමනාකරණ ලේකම් කාර්යාලය)	ඉංජි ජී.කේ.ටී. සමරතුංග මෙ.වී.ය
08	අධ්‍යක්ෂ(ගංගා දෝණි කළමනාකරන)	ඉංජි එච්.එච්.පී.ප්‍රේමකුමාර මහතා
09	අධ්‍යක්ෂ (මහවැලි ආරක්ෂක බලකාය)	මේජර් එල්.ඒ.පී. ජයවර්ධන මහතා
10	අධ්‍යක්ෂ (ඉඩම්)	එල්. බී. සමරකෝන් මහතා (2012-03-17 දක්වා)
		එම්. එස්. ඒ එස්. කුමාර මහතා - (වැ.බ) (2012-03-17 සිට)
11	අධ්‍යක්ෂ (පශු සම්පත්)	එම්.ඒ රංජිත් මහතා (2012-03-17 දක්වා)
		එම්. ඩී. පියතිලක මහතා (2012-03-17 සිට)
12	අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)	ඩබ්ලිව්. ඒ. එන්. කේ. වීරසූරිය මහතා
13	අධ්‍යක්ෂ (ව්‍යාපාර සංවර්ධන)	ඩබ්ලිව්. කේ. පී. සී .පෙරේරා මහතා
14	අධ්‍යක්ෂ (නීති)	ආර්.එල්. රාජපක්ෂ මහත්මිය
15	අධ්‍යක්ෂ (ආයතනික සංවර්ධනය)	ආචාර්ය ඩී.එම්.එස් .දිසානායක මහතා

16	අධ්‍යක්ෂ (වන හා පරිසර)	ඒ.එම්.කේ.බී.අන්තර්ජාතික මහතා
17	අධ්‍යක්ෂ (මූලස්ථාන මෙහෙයුම්)	ඩී.කේ.වී.විජයවීර මිය
18	අධ්‍යක්ෂ (මහවැලි කේන්ද්‍රය)	ටී. එම්. පී. මල්ලැහැව මහතා
19	අධ්‍යක්ෂ (පිරිසිඳ හා පාලන)	එන්.සී විතානගේ මහතා
01	ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ (වේලි ආරක්ෂණ සහ ජලසම්පත් සැලසුම් ව්‍යාපෘතිය)	ඉංජි. ඩී. සී. එස්. ඇලකන්ද මහතා
02	ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ (මොරගහකන්ද/කළුගල සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය)	ඉංජි.ආර්. බී. තෙන්නකෝන් මහතා
03	ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ (ම .ඒ. ස. ව්‍යාපෘතිය B කලාපය)	ඉංජි. පී.පී. ගුණපාල මහතා
01	තේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු (B)	ඩබ්ලිව්. කේ. රංජිත් පෙරේරා මහතා
02	තේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු (රඹකැන්මය)	ඒ. ඩී. ද එස්. ඉන්ද්‍රසේකර මහතා (2012-12-11 දක්වා)
		එ. එම්. ඒ. පී. ජී. ගුණවර්ධන මහතා (2012-12-12 සිට)
03	තේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු (C)	ඉංජි. එච්. එම්. රණසිංහ මහතා
04	තේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු (වික්ටෝරියා)	ඩබ්ලිව්. එම්. ආර්. ඩබ්ලිව්. විජේතුංග මහතා
05	තේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු (හුරුවවු)	ඉංජි. වජ්‍ර සෙනරත් මෙ.වී.ය
06	තේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු (H)	එම්. එම්. අසංක ගුණතිලක මහතා (2012-03-17 දක්වා)
		ආර්.බී. සිරිසේන මහතා (2012-03-18 සිට)
07	තේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු (L)	පී. ජී. දයානන්ද මහතා
08	තේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු (D)	අයි. එම්. යූ. කේ. කුමාර මහතා
09	තේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු (G)	එච්.එම්.කේ.ආර්.තේරන් මහතා
10	තේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු (වලව)	ආර්.ඒ.ඩබ්. පෙරේරා මහතා (2012-03-04 දක්වා)
		එම්. එම්. අසංක ගුණතිලක මහතා (2012-03-18 සිට)

2012 වසර වාර්ෂික වාර්ථාව පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ සමාලෝචන සටහන

1979 අංක 23 දරණ පනතින් ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය ස්ථාපනය කර ඇත. මහවැලි නිම්න භූමි සංවර්ධනය ප්‍රමුඛ කරගත් ඛනු කාර්ය සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනයේ දැවැන්ත කාර්යභාරයක් මහවැලි ව්‍යාපෘතිය මගින් ඉටු කරනු ලබයි. ආරම්භක වකවානුවේදී පංච මහා ජලාශ ඉදි කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපීය ප්‍රදේශ සශ්‍රීක කර සහලින් රට ස්වයංපෝෂිත කිරීමේ වගකීම පවරා ගත් අපි. අද දවසේ “මහින්ද විත්තන ඉදිරි දැක්ම” ප්‍රතිපත්තියට අනුව මහවැලි ව්‍යාපාරය තව සංවර්ධන ප්‍රවේශයක් ඔස්සේ තව ඉලක්කකරා මෙහෙයවමින් සිටී.

2012 වර්ෂයේ අප විසින් ඉටු කළ ප්‍රධාන කාර්යයන් වූයේ මහවැලි වාටි පද්ධති වල කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නංවමින් ජල ඒකකයක සහ ඉඩම් ඒකකයක නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීමට කටයුතු කිරීමයි. මේ මගින් හෙක්ටයාර එකක් සඳහා වාර්ෂික ජල පරිභෝජනය මීටර 1.2 ක් වන සාමාන්‍ය අගයක පවත්වා ගන්නා ලද අතර වී නිෂ්පාදනය හෙක්ටයාර එකකට මෙ.ටො 6.5 ක් දක්වා ඉහළ නංවාලීමට හැකි විය. කෙසේදී අන්තාසි වැනි පලතුරු නිෂ්පාදනය හා අතිරේක බෝග වගාවන් 20%ක් දක්වා වැඩි කිරීමටද හැකි විය. වාටි පද්ධති නඩත්තුව හා මෙහෙයවීම ගොවි සංවිධාන වලට පැවරීමෙන් එම සංවිධානයන්හි ධාරිතා සංවර්ධන කාර්යයන්ද ප්‍රමුඛව ඉටු කරන ලද අතර ප්‍රධාන ජලාශ හා ක්ෂේත්‍ර වැව් වල ධාරිතාවය වැඩි කිරීම සඳහා අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ විශේෂ මැදිහත් වීම මත විශේෂ වැඩ සටහනක් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. මේ මගින් ප්‍රධාන ජලාශ දෙකක් හා කුඩා ජලාශ පහක් දෙකක රොන් මඩ ඉවත් කර ප්‍රතිසංස්කරණය කරනු ලැබීය.

මොරගහකන්ද/කළුගල ව්‍යාපෘතියේ යටිතල පහසුකම් ඇති කිරීම, ඉඩම් පරිපාලනය, පරිසර සංරක්ෂණ කටයුතු, අඛණ්ඩව සිදු කරනු ලබන අතර මොරගහකන්ද ජලාශයේ ප්‍රධාන බැම්ම ඉදිකිරීමේ කටයුතුද ආරම්භ කරන ලදී.

රඹකැන්මය ජලාශයේ යටිතල සංවර්ධන කටයුතු සඳහා රු. මිලියන 150 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබූ අතර එමගින් උප නගරයක්ද ගම්මාන 4 ක් හා ඊට අදාළ. මං මාවත් හා විදුලි බලය සැපයීම් . යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සිදු කර නැවත පදිංචි කිරීමද ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ගොවිපවුල් 2300 ක් සඳහා වාටි ඉඩම් අක්කර 1 1/2 ක්ද, ගොඩ ඉඩම් අක්කර 1/2 ක්ද ලබා දීම සඳහා සැලසුම් කර ඇත.

යුද්ධයෙන් අවතැන් වූ පිරිස් නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා මහවැලි ඵල් කලාපයේ (වැලිමය/ සම්පත්තුවර) විශේෂ සංවර්ධන වැඩසටහනක් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. මෙම වැඩසටහන මගින් පවුල් 2900 ක් නැවත පදිංචි කිරීමට අදාළ යටිතල පහසුකම් නිර්මාණය කිරීම ඉඩම් හඳුනාගැනීම වැනි සංවර්ධන කටයුතු සිදු කරනු ලැබූ අතර ප්‍රධාන වාටි ජල සම්පාදන ක්‍රමයක් ලෙස කිවුල් මය ජලාශය ඉදිකිරීමට අදාළ මූලික වැඩ කටයුතු සිදු කරනු ලැබීය. මේ මගින් අක්කර 4000 ක් පමණ සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතය.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ මූලධර්ම හා යහ පාලන මගපෙන්වීම අනුව ආයතනයේ ගිණුම් ප්‍රකාශන සකස් කරන ලද අතර ආයතනයේ මූල්‍ය විනය පවත්වා ගැනීම සඳහා වූ විශේෂ අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. එසේම මහවැලි ආශ්‍රිත සමාගම් වල විගණන ගිණුම් ලබා ගැනීම සඳහාත් ඇවර කළ යුතු සමාගම් ඇවර කිරීමේ මූලික කටයුතුත් ඉටු කරන ලදී.

2006 වර්ෂයේ රාජ්‍ය අංශයේ සිදු කරනු ලැබූ වැටුප් හා කාර්යමණ්ඩල ප්‍රතිසංවිධානය අනුව යමින් වර්තමාන අවශ්‍යතා අනුව කාර්යමණ්ඩල නිර්ණය කිරීමත්, එම කාර්යමණ්ඩල බඳවා ගැනීම හා උසස් කිරීම සඳහා බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියක් සකස් කිරීමත් මෙම වර්ෂයේ සිදු කළ විශේෂ කාර්යයන් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

ඉඩම් පරිපාලනය විධිමත් කිරීම සඳහා බැහැර කරන ලද ඉඩම් සඳහා ප්‍රධාන පත්‍ර ලබා දීමේ විශේෂ වැඩසටහනක් සැලසුම් කරන ලදී. මේ යටතේ ගරු වාට්ටු හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යතුමාගේ විශේෂ මග පෙන්වීම යටතේ ඉඩම් කට්ටි 63000 ක් මැන පිඹුරුපත් සකස් කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ ඉඩම් කට්ටි 25000 ක් සඳහා පිඹුරුපත් සකස් කිරීමට හැකි විය.

මහවැලි ජලාශ හා වාට්ටු පද්ධති සාමාන්‍ය පරිපාලනය හා මෙහෙයවීමේ ඉඩම් හා වාට්ටු ජල කළමනාකරණයන් ඇතුළත් සාමාන්‍ය කාර්යයන්ද, විශේෂ ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, මෙහෙයවීමද ඇතුළත් 2012 වර්ෂයේ ඉලක්කගත භෞතික හා මූල්‍ය ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා කැපවීමෙන් හා උනන්දුවෙන් තම රාජකාරි ඉටු කළ මහවැලි අධිකාරියේ සියලුම කාර්යය මණ්ඩලයටත්, මේ සඳහා මග පෙන්වූ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයටත් මාගේ කෘතඥතාවය පළ කිරීමට මෙය අවස්ථාවක් කර ගනිමි.

ගාමිණී රාජකරුණා

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සමීක්ෂණ සටහන

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්තාව 2012-12-31 දිනට සංවිධානයේ විගණනය කරනු ලැබූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග කාරුණිකව ඉදිරිපත් කරමු.

වර්ෂය පිළිබඳ සමාලෝචනය

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති සමාලෝචනයේ 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළ සිදුකරන ලද සංවිධානයේ මෙහෙයුම් පිළිබඳ සවිස්තර ප්‍රකාශයක් අන්තර් ගත කර ඇත.

එසේම සංවිධානයේ වත්කම්, සුරැකීම, වංචා, දූෂණ හා වෙනත් අක්‍රමිකතා සොයා බැලීම සහ අවදානම් අවම කිරීමේ අරමුණින් අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ මනා කළමනාකාරිත්වයකින් කටයුතු කර ඇත.

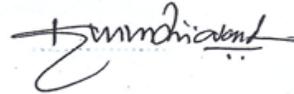
තවද ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ සියළුම කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ඔවුන් වෙත පැවරී ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීමේදී දක්වා ඇති ඉමහත් කැපවීම පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින් වශයෙන් අපගේ ප්‍රශංසාව මෙයින් පල කරමු.

ගාමිණී රාජකරුණා
සභාපති

ඉංජිනේරු කේ. ඩබ්ලිව්. අයිවන් ද සිල්වා
අධ්‍යක්ෂ

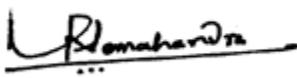
කේ.එම්.එම්.සිරිවර්ධන
අධ්‍යක්ෂ

ඉංජි (ආචාර්ය) ජී.පී.එච්.ගොඩලියද්ද මයා
අධ්‍යක්ෂ
(ජනවාරි සිට ජූලි)

ඉංජි හර්ෂා කමලදාස මිය
අධ්‍යක්ෂ
(අගෝස්තු සිට දෙසැම්බර්)

ඉංජි. එම්.ඒ. පී. හේමචන්ද්‍ර
අධ්‍යක්ෂ

2012 විගණන කමිටු වාර්තාව

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු තිදෙනෙකුගෙන් ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ විගණන කමිටුව සමන්විත වී ඇති අතර එහි සභාපතිත්වය මහා භාණ්ඩාගාරය නියෝජනය කරන අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් දරනු ඇත.

වර්ෂය තුළ විගණන කමිටු සාමාජිකත්වය

• කේ.එම්.එම්.සිටිවර්ධන මහතා	කමිටු සභාපති
• ආචාර්ය ජී.පී.පී. ගොඩලියැද්ද	සාමාජික (2012 ජනවාරි-ජූලි)
• ඉංජිනේරු කමලදාස මිය	සාමාජික (2012 - අගෝස්තු සිට)
• එම්.පී. පී. හේමන්ත	සාමාජික

කමිටුවසඳහා සහභාගිත්වය

- අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ලේකම්
- නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පා /මු)
- අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)
- ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක
- විගණකාධිපතිවරයා නියෝජනය කරමින් බාහිර විගණන නිලධාරීවරයෙකු
- අවශ්‍යතාවය අනුව කැඳවුම් ලබන අනෙකුත් අදාළ නිලධාරීන්

කමිටුවේ කාර්යභාරය

- ❖ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියාදාම සුපරික්ෂාව , සමාලෝචනය හා අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි දී ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම හා වාර්ෂික විගණන සැලසුම් අනුමත කිරීම.
- ❖ අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තාව සමාලෝචනය කිරීම, ගැටළු, පරික්ෂා කිරීම සංශෝධන ඇති කරමින් නිවැරදි කිරීම සිදුකිරීම සඳහා පියවර ගැනීම.
- ❖ 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ 142(ඇ) අනු වගන්තිය ප්‍රකාරව විගණකාධිපතිවරයා විසින් මතු කර ඇති කරුණු විමසා බැලීම
- ❖ ආයතනික කාර්ය සාධන වාර්තා කාර්තුමය වශයෙන් සමාලෝචනය හා සැසඳීම

අභ්‍යන්තර විගණන අංශය

2012 වර්ෂය තුළ විගණන කමිටු උපදෙස් පරිදි අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්මක් ඔස්සේ අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රියාත්මක කෙරුණු අතර අකාර්යක්ෂම ක්‍රියාවලිවෙන් පිටුදැකීමින්, අභ්‍යන්තර පාලනය වැඩි දියුණු කරමින් , වංචා හා දූෂණ සිදුවීම් හැකි අවස්ථා අවම කරමින් කටයුතු කිරීම සඳහා මෙම අංශය තුළින් පද්ධති විගණන ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාවට නැංවීමට කටයුතු කර ඇත

නිර්දේශ

මහා භාණ්ඩාගාරයේ උපදෙස් අනුව, අධිකාරියේ විගණන කමිටුව රැස්වූ අතර දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ මූල්‍ය වසර තුළ දී විගණන කමිටු රැස්වීම් දෙකක් පවත්වා එහිදී හඳුනාගත් ගැටළු නිවැරදි කරගැනීමට උපදෙස් දෙමින් කමිටුව විසින් සැපයූ නිර්දේශ මත කළමනාකාරිත්වය විසින් ආයතනයේ නිවැරදි කිරීම් සිදුකර ගැනීමට පියවර ගෙන ඇත.

ඉකුත් වසර 7ක වත්කම් සහ වගකීම්

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
	(Rs.'000)	(Rs.'000)	(Rs.'000)	(Rs.'000)	(Rs.'000)	(Rs.'000)	(Rs.'000)
වත්කම්							
ජංගම නොවන වත්කම්							
දේපලයන්ගොපකරණ සහ උප	3,733,498	4,011,792	5,325,181	5,271,286	5,031,173	1,210,750	1,177,269
අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්			59,848,291	72,794,406	71,941,143	70,566,371	66,401,615
නොතිම් වැඩ	12821		2,940,429	1,940,878	1,076,819	-	-
ආයෝජන	137,590	135,392	124,801	134,967	145,827	125,623	69,148
	3,883,909	4,147,184	68,238,702	80,141,537	78,194,962	71,902,744	67,648,032

ජංගම වත්කම්							
වට්ටෝරු/ තොග	161,801	157,725	162,219	140,686	178,128	253,016	182,643
ලැබිය යුතු	893,430	684,392	1,129,552	1,494,204	1,183,988	1,028,909	2,908,725
බලින්නෙවිම්	1548	19,470	4,209	1,353	312	3,639	306
බැංකු සුරැකුම්	2210	2,160	359	503	-	302	-
මුදල් සහ මුදල් සමකයන්	121,802	143,521	209,735	44,435	55,454	79,299	50,076
ජංගම වත්කම් එකතුව	<u>1,180,791</u>	<u>1,007,268</u>	<u>1,506,074</u>	<u>1,681,181</u>	<u>1,262,804</u>	<u>1,365,165</u>	<u>3,141,750</u>
මුළු වත්කම්	5,064,102	5,154,452	69,744,776	81,512,502	79,457,766	75,147,725	69,181,600

බැරකම්

ජංගම බැරකම්							
ගෙවිය යුතු	472849	364,983	238,803	254,085	259,194	2,412,322	643,023
උපවිත වියදම්	61525	47,494	39,385	70,231	64,707	57,414	51,177
ජංගම බැරකම් එකතුව	<u>534,374</u>	<u>412,477</u>	<u>278,188</u>	<u>324,317</u>	<u>323,901</u>	<u>2,469,736</u>	<u>694,200</u>
පාටිතෝපිත සඳහා ප්‍රතිපාදන	1,077,205	1,022,674	1,071,471	1,091,555	988,026	927,275	729,399
විලම්බිත බදු	612	612	1,142	370	8,100		
කල් බදු	9,269						
ජංගම නොවන බැරකම් එකතුව	<u>1,087,086</u>	<u>1,023,286</u>	<u>1,072,613</u>	<u>1,091,925</u>	<u>996,126</u>	<u>927,275</u>	<u>729,399</u>
මුළු බැරකම්	1,621,460	1,435,763	1,350,801	1,416,241	1,320,027	3,397,011	1,423,599

ශුද්ධ වත්කම/හිමිකම්

සමුච්චිත අරමුදල	23,116,473	230,009,463	87,422,561	98,404,890	96,161,823	92,650,767	89,501,788
අදායම්සංචිත	53560	53,560	65,731	59,904	10,990	-	-
ප්‍රත්‍යාගණනලාභය	3,061,097	3,061,146		3,119,639	3,340,644	3,238,397	-

ඉ/ගෙ ආදායම් හා							
වියදම් ශේෂය	(22,787,889)	(22,405,480)	(22,213,956)	(21,709,177)	(21,273,471)	(20,900,053)	(21,743,787)
මුළු ශුද්ධ වත්කම්/අගය	3,443,240	3,718,6896	8,393,975	80,096,260	6,196,595	71,750,714	67,758,001

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය යටතේ ස්ථාපිත සමාගම් වල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය- 2012

අනු අංකය	සමාගම	සභාපති	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය	ප්‍රධාන කාර්යාල ලිපිනය
01	සී/ස මහවැලි පශු සම්පත් හා කෘෂි ව්‍යාපාර (පුද්ගලික) සමාගම		එම්.ඩී.පියතිලක මහතා එච්.ඩී.ද මැල් මහතා නිමල් මහවත්ත මහතා ඔස්මන් ද සිල්වා මහතා	අංක 260/20, බේස්ලයින් පාර කොළඹ 09
02	සී/ස මහවැලි උපදේශණ සේවා කාර්යාල (පුද්ගලික) සමාගම	වෛද්‍ය හර්ප සමරවීර මහතා	ඩී.සී.එස්. ඇලකන්ද මහතා. ගාමිණී විජේනායක මහතා	අංක 11, ජාතික පාර කොළඹ 05
03	මහවැලි වෙන්වර් කැපිටල් සමාගම		එම් විජිතසේන මහතා රත්නසිරි වේරගල මහතා	අංක 96, මහවැලි කේන්ද්‍රීය ගොඩනැගිල්ල, ආනන්ද කුමාරස්වාමි මාවත, කොළඹ 07
04	ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ සේවා (පුද්) සේවා සමාගම	කේ.ඩබ්.එන්.සී. කරුණාරත්න මහතා	M.K.B අන්තර්ජාතික මහතා B.W.M.W සෙනෙවිරත්න මහතා	වේල්ල පෙදෙස පොල්ගොල්ල
05	මහවැලි ඉංජිනේරු සේවා සමාගම		නිශාන්ත පියසේන මහතා එන් එම් අබේරත්න මහතා	අංක 100, කල්දෙමුල්ල පාර, රත්මලාන

පාලන වාර්තාව

1 වැනි කොටස

පළමු පරිච්ඡේදය

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය පිහිටුවීම.

එහි සංයුතිය සහ කාර්යයන්

1979 අංක 23 දරණ පනතින් ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය පිහිටුවා ඇති අතර එකී පනතේ 12 වන වගන්තිය යටතේ යම් විශේෂිත ප්‍රදේශයක හෝ විශේෂ ප්‍රදේශයක් සම්බන්ධයෙන් අධිකාරියෙහි කාර්යය පහත සඳහන් පරිදි පැහැදිලි කර ඇත.

- (අ) ජලාශ, වාරිමාර්ග බෙදාහැරීමේ ක්‍රම සහ විදුලිබලය නිපදවීම සහ සැපයීම සඳහා වූ යාන්ත්‍රස්ථාන ඉදිරිකිරීම සහ මෙහෙයවීම ඇතුළු මහවැලි ගඟ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාවට නැගීම.
- එසේ වුවද විදුලි බලය බෙදාහැරීමට අදාළ කාර්යය වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ එසේ කිරීමට බලය ඇති වෙනත් යම් අධිකාරියක් විසින් ද කරනු ලැබිය හැකිය.
- (ආ) පූර්ණ හා ඒකාග්‍ර සංවර්ධනයට ප්‍රතිස්ථාපනය සහ ඒම සංවර්ධන සුරක්ෂිත කිරීම.
- (ඇ) කෘෂිකාර්මික ඵලදාවර්ධනය සහ සේවා නියුක්ති හැකියාවන් උපරිම තත්වයට පත් කිරීම සහ කෘෂි ආර්ථික සංවර්ධනය ඇති කිරීම හා සුරක්ෂිත කිරීම.
- (ඈ) භෞතික පරිසරය සංරක්ෂණය කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම.
- (ඉ) ජනතා පොදු සුභසාධනය හා සංස්කෘතික ප්‍රගතිය දියුණුකිරීම සහ පරිපාලනය කිරීම.
- (ඊ) අභ්‍යන්තර සහ බාහිර පෞද්ගලික ප්‍රාග්ධනය කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයෙහි යෙදවීම, ප්‍රවර්ධනය හා සුරක්ෂිත කිරීම.
- (උ) මහවැලි ගඟ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය සැලසුම් කිරීමේ දී සහ ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු , රාජ්‍ය ආයතන පළාත් පාලන ආයතන , රජයේ සංස්ථා , ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන , පෞද්ගලික හෝ වෙනත් තැනැත්තන්ගේ සහයෝගය ලබා ගැනීම සහ සුරක්ෂිත කිරීම.

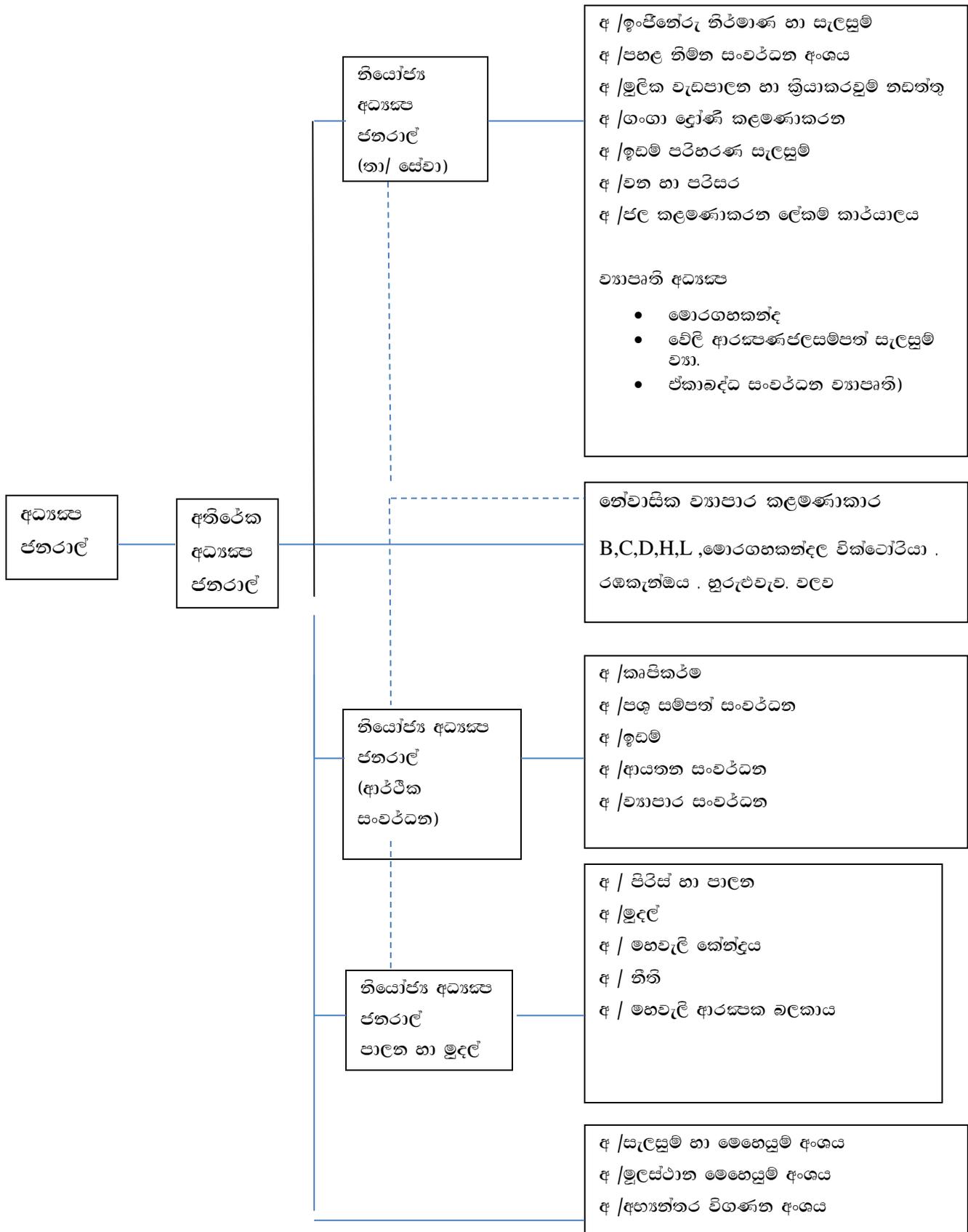
1.0 ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ කර්තව්‍යයන්

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ එක් එක් විෂය ක්ෂේත්‍රයන් යටතේ ස්ථාපිත කර ඇති ව්‍යාපෘති හා ක්ෂේත්‍ර කාර්යාලයන්හි කටයුතු සම්බන්ධීකරණය නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන්, අධ්‍යක්ෂවරුන්, ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂවරුන් හා නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාරවරුන් මගින් සිදුකරනු ලැබේ.

ඒ අනුව පහත සඳහන් කර්තව්‍යයන් ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය විසින් ඉටුකර ඇත.

- ❖ සංයුක්ත සැලැස්ම හා වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව ආයතනයේ ප්‍රගතිය මාසිකව විමර්ශනය කොට අවශ්‍ය මැදිහත්වීම් මගින් නියමිත ඉලක්ක සපුරා ගැනීම
- ❖ වත්කම් නඩත්තුව හා පරිපාලකය පිළිබඳ නිසි සැලැස්මක් අනුව කටයුතු කිරීම තුළින් වත්කම් අපහරණය කිරීම
- ❖ කාලරාමුවකට අනුව මොරගහකන්ද , කළුගල ජලාශය හා කිවුල් මය ජලාශය ඉදිකිරීම
- ❖ B කලාපය දකුණු ඉවුර හා L කලාපය වාරි බිම් ප්‍රමාණය වැඩිකර ගැනීම සඳහා ප්‍රදේශ හඳුනාගෙන මූලික පරිසර අධ්‍යයනයන් සිදුකිරීම
- ❖ අතුරු බෝග වගාව 30% දක්වා වැඩිකිරීමට අරමුණු කර ගනිමින් තෝරා ගත් කේපතු හෝග වගාවන් කෙරෙහි ගොවීන් උනන්දු කිරීම හා අලෙවිකරණ ගැටළු විසඳීම
- ❖ වාරි පද්ධති නඩත්තුව හා කළමනාකරණය ගොවි සංවිධානවලට පැවරීමට හැකිවන පරිදි ගොවි සංවිධාන ශක්තිමත් කිරීම පිළිබඳ නිලධාරීන් හා ගොවි නියෝජිතයන් බල ගැන්වීම
- ❖ සියළුම මට්ටම් වල නිලධාරීන් හා සේවකයින්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා කටයුතු කිරීම හා කාර්යය මණ්ඩල තොරතුරු පරිසහක ගත කර ඊ මානව සම්පත් කළමනාකරණ පද්ධතියක් හඳුන්වාදීමට කටයුතු කිරීම
- ❖ ජේබිය ආයතන සමග සාකච්ඡා කරමින් කන්න මෙහෙයුම් සැලසුම් ක්‍රියාවලිය තුළින් ප්‍රධාන ජලාශ මගින් වාරිමාර්ග ජනාවාස ව්‍යාපෘති ප්‍රධාන ජලවිදුලිබල නිප්පාදනය, හා ගෘහස්ථ ජල විදුලිබලය හා ගෘහස්ථ ජලසම්පාදනය සඳහා ජලය වෙන්කරදීම.
- ❖ B.C.H.L.D., මොරගහකන්ද, නුරුළුවැව , වලවේ, වික්ටෝරියා සහ නව කලාපයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද රඹුක්කන්මය යන ව්‍යාපෘති වල හෝග විවිධාංගීකරණය , සමාජආර්ථික සංවර්ධනය රැකියා උත්පාදනය සඳහා කටයුතු කිරීම.
- ❖ ජල කළමනාකරණය , මානව සම්පත් සංවර්ධනය , පශු සම්පත් සංවර්ධනය, කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය, පස සහ ජලය සංරක්ෂණය දියබෙන්මකළමනාකරණය, පාරිසරික දූෂණය හා ජලදූෂණය පිළිබඳ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම.
- ❖ ප්‍රධාන ජලාශ වල හැරවුම් නිර්මිත සුරක්ෂිතාවය සිදුකිරීම සඳහා සචලදායී මෙහෙයුම් නඩත්තු වැඩසටහන් සැකසීම ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ඒ තුළින් ගොවි සංවිධාන දැනුවත් කිරීම.

1.1 ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ සාමාන්‍ය පරිපාලන ව්‍යුහය

1.2 මහවැලි කලාප-ව්‍යුහය හා පරිපාලනය

මහවැලි ගංගා ද්‍රෝණිය සංවර්ධන මහ සැලැස්මට අනුව ඇතිකරන ලද ජනාවාස පරිපාලනය. වාටි පද්ධති මෙහෙයවීම, නඩත්තුව හා පරිපාලනය සඳහා මහවැලි බල ප්‍රදේශ කලාප වශයෙන් පරිපාලන ඒකක 10 ක් පිහිටුවා ඇත. මහවැලි ගංගා නිම්නයට ආශ්‍රිතව B,C,D,H, මොරගහකන්ද, වික්ටෝරියා, හුරුලූ වැව යන කලාපද, උඩවලව, වැලි ඔය (Lකලාපය) සහ රඹකැන්මය කලාප වැනි විශේෂ කලාපද, මෙසේ ආරම්භ කර ඇත.

මහවැලි කලාප වල හා විශේෂිත ප්‍රදේශයන්හි සංවර්ධනය හා කළමනාකරණ කාර්යයන් නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරුවන්ගේ බලතල යටතට පවරා ඇත. නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරුවන් සෘජුවම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හා අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත වගකිව යුතු අතර නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ කලාප මට්ටමින් සිදුවිය යුතු කාර්යයන් සඳහා ප්‍රධාන කාර්යාලයෙන් එක් එක් විෂය ක්ෂේත්‍රය සඳහා පත්කර ඇති අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සහාය ලබා දෙනු ඇත.

එසේම සෑම කලාපයකටම ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරු වන අතර තාක්ෂණ , ඉඩම් , කෘෂිකර්ම හා සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයන් සඳහා අධීක්ෂණ නිලධාරීන් ලෙස නියෝජ්‍ය නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරුවරුන් අනුයුක්ත කර ඇත. ඒකක කිහිපයකට එක් කොට්ඨාශ කළමනාකාර කාර්යාලයක් ද එම කාර්යාලයේ එක් එක් විෂය ක්ෂේත්‍රය සඳහා කොට්ඨාශ කළමනාකරුවරුන්ගේ සෘජු අධීක්ෂණය යටතේ වාටිමාර්ග ඉංජිනේරුවරයෙකු , ආයතන සංවර්ධන නිලධාරියෙකු , කෘෂිකර්ම නිලධාරියෙකු හා ඉඩම් නිලධාරියෙකු ස්ථාන ගත කර ඇත. එම සියළුම නිලධාරීන් ගේ අධීක්ෂණය යටතේ සියළුම විෂය ක්ෂේත්‍රයන්ගේ රාජකාරි ඉටුකිරීම හා එක් ඒකකයකට එක් ඒකක කළමනාකරුවරයෙකු බැගින් ස්ථාන ගත කොට ඇත. මෙම ඒකකයක් සාමාන්‍යයෙන් පවුල් 250-300 අතර ප්‍රමාණයක ඉඩම් ලාභීන් පිරිසක් පදිංචි කිරීම සිදුකර ඇත.

මහවැලි කලාපයන්හි ඉඩම් පරිපාලනය සිදු කරනු ලබන්නේ ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත හා රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත ප්‍රමුඛ කරගත් රජයේ ඉඩම් ප්‍රතිපත්තියට අනුවය. රජයේ ඉඩම් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා බැහැර කිරීමේ සිට ප්‍රධාන පත්‍ර නිකුත් කිරීම දක්වා මූලික කටයුතු එම ඉඩම් වලට අදාළ පසු කටයුතුද සිදු කරනු ලැබේ. මීට අමතරව වානිජ හා ආයෝජන කටයුතු සඳහා ඉඩම් බදු පදනම බැහැර කිරීමට අදාළ මූලික කටයුතු සිදුකරනු ලබන්නේද , මුල් ජානපදිකයන්ට අමතරව දෙවන, තුන්වන පරම්පරාවට ඉඩම් ලබා දීමද කලාප කාර්යාල තුළින් සිදු කෙරේ.

එසේම වාටි ජල කළමනාකරනය, ආයතනික සංවර්ධනය මගින් වාටි පද්ධති නඩත්තුව , කළමනාකරණය, හා වැඩි දියුණු කිරීමද කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය යටතේ බීජ නිප්පාදනය, ගොවිපල සංවර්ධනය , පුහුණු හා ආදර්ශ කටයුතුද, පශු සම්පත්, ධීවර හා පරිසර සංරක්ෂණ කටයුතු, ව්‍යාපෘති සංවර්ධනය, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ණය වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නැංවීම , වානිජ කෘෂි ව්‍යාපාර මෙහෙයවීම, කෘෂි කර්මාන්ත හා සම්බන්ධ ස්වයං රැකියා වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නැංවීමද කලාපීය පරිපාලනය යටතේ සිදු කෙරේ.

වගුව 01 - කලාප මූලික තොරතුරු

	B	C	D	මොරගහන්ද	H	L	වලව	වික්ටෝරියා	හුරුවැව	රඹකැත්මය
පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කය	පො/නරුව මඩකලපුව	අම්පාර පො/නරුව /බදුල්ල	පො/නරුව ව ත්‍රි/මලය	පො/නරුව මාතලේ	අනු/පුර ය කුරුණෑ ගල	වව්වියාව මුලතිව් අනු/පුරය ත්‍රි/මලය	හම්බන්තොට මොණරාගල රත්නපුරය	මහනුවර නු/ ප්ලිය	අනු/පුරය මාතලේ	අම්පාර/ බදුල්ල
කොට්ඨාශ ගණන	8	7	2	4	7	2	6	2	5	3
ඒකක ගණන	48	31	6	17	25	9	36	2	12	
ගොවි සංවිධාන සංඛ්‍යාව	133	196	15	42	223		283		138	5
දළ භූමි ප්‍රමාණය-(හෙක්)	75441.5	52614	90370	11913	44982	199207	64530	10386	32500	136558

වගුව 02 - 2012 වර්ෂයේ ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීම්

කලාපය	වෙන්කළ ප්‍රමාණය(රුමී)		ලැබුණු මුදල (රුමී)		දළ වියදම	
	ප්‍රාග්ධනය	සුනරාවර්තන	ප්‍රාග්ධනය	සුනරාවර්තන	ප්‍රාග්ධනය	සුනරාවර්තන
B	210.0	69.0	59.2	186.75	57.881	185.467
C	80.0	185.0	66.5	181.35	71.229	183.787
D	157.2	150.0	131.9	146.0	147.991	140.984
G- (මොරගහන්ද)	98.76	44.0	49.65	45.75	52.946	35.859
H	20.0	25.0	21.10	33.150	16.006	31.126
L	77.0	185.0	61.0	178.8	58.274	166.099
වලව	16.9	28.0	8.15	36.3	12.421	34.649
වික්ටෝරියා	22.0	44.0	22.20	44.45	21.079	43.003
හුරුවැව	30.0	65.0	25.9	49.75	25.365	45.805
රඹකැත්මය	30.0	26.0	26.3	29.0	20.954	30.976

වගුව 03 - කලාප වල යටිතල පහසුකම්

	B	C	D	මොරග හන්ද	H	L	වලව	වික්‍ටෝරියා	හුරුවැව	රඹකැත්මය
යටිතල පහසුකම්										
පාසැල්	84	107		26	87	5	71			
ලීං	8477	19635		3613	19234	520	9233			
වැසිකිළි	28030	40112		9004	41446	2526	49570			
නිවාස	28030	38742		8803	41044	2623	48907			
මාර්ග										
ප්‍රධාන ඇල කි.මී	76	29			102		112		48	
අතු(පෝපිත) ඇල කි.මී	72	125		5	87		146		11	
බෙදුම් ඇල කි.මී	649	559		90	493	155	510		133	
කෙත් ඇල කි.මී	1719	1337		293	1277	65	1625		331	
මාර්ග										
B ශ්‍රේණිය කි.මී	57	125		35	63	157	46	11	92	
C ශ්‍රේණිය කි.මී	66	96		60	153	105	102	5	159	
D ශ්‍රේණිය කි.මී	589	639		170	30	60	595	1	93	
ග්‍රාමීය කි.මී	22	67		8			31	70		
පදිංචි කිරීම										
ගොඩ	7420	10828		1343	8555	2578	24424		2971	
මාර්ග	21269	21138		4751	19656	1910	23088		5212	
රණවිරු වැනි වෙනත්	250	527		57						

1.3 අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් යටතේ සෘජුව පාලනය වන අංශ

- ❖ මූලස්ථාන මෙහෙයුම් අංශය
- ❖ සැලසුම් හා මෙහෙයුම් අංශය
- ❖ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය

1.3. 1 මූලස්ථාන මෙහෙයුම් අංශය

- ආයතනයේ සියලුම අංශ, ව්‍යාපෘති හා විශේෂ ක්‍රියාකාරකම් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා සමග සම්බන්ධීකරණය.
- ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් පැවැත්වීම් හා එහි කාර්යයන් සම්බන්ධ සියලු අදාළ සියලු කටයුතු මෙහෙයවීම.
- ආයතනයට ලැබෙන තැපෑල සම්බන්ධීකරණය, කළමනාකරණය හා පසු විපරම.
- අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් පවත්වනු ලබන සියලුම අභ්‍යන්තර හා බාහිර රැස්වීම්, සම්මන්ත්‍රණ ආදිය සැලසුම් කිරීම හා මෙහෙයවීම.
- කලාපීය, ජාතික හා ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ වලට අදාළ කටයුතු සංවිධානය කිරීම හා මෙහෙයවීම.
- විදේශ ආධාර කණ්ඩායම්, දූත මණ්ඩල පැමිණීමේදී ඊට අදාළ සියලු කටයුතු සම්බන්ධීකරණය.
- විදේශීය ශිප්‍යත්ව, සම්මන්ත්‍රණ හා වැඩමුළු සඳහා නාම යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම හා ඊට අදාළ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු.
- ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ කාර්යභාරයන්ට අදාළ පාර්ලිමේන්තුව, ජනාධිපති කාර්යාලය, මුදල් අමාත්‍යාංශය, ඇතුළු අනෙකුත් සියලු අමාත්‍යාංශ දෙපාර්තමේන්තුව, ජාත්‍යන්තර ආයතන ආදී සියලුම ආයතන සම්බන්ධීකරණය.
- අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ, කෙටුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම හා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිත් වලට අනුව ක්‍රියා කිරීම.
- දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ඉටු කිරීම, ප්‍රාදේශීය හා ව්‍යාපෘති ප්‍රසම්පාදන කටයුතු වල තීරණ තහවුරු කිරීම.
- විධායක කළමනාකරණ කමිටුව රැස්වීම් සම්බන්ධීකරණය, ලේඛන ගත කිරීම හා තීරණ දැනුම් දීම.
- විගණන කළමනාකරණ කමිටුව සම්බන්ධීකරණය හා ලේඛන ගත කිරීම.
- විශේෂ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ඒකක(PIU) සම්බන්ධීකරණය, තීරණ අදාළ අංශ වෙත යොමු කිරීම .

1.3. 2 සැලසුම් හා මෙහෙයුම් අංශය

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ කාර්ය නොරතුරු ගලායාමට පහසුකම් සැලසීම අරමුණු කර ගනිමින් සැලසුම් හා මෙහෙයුම් අංශය පිහිටුවා ඇති අතර ඒ තුළින් මහා පරිමාණ සැලසුම් හා සංඛ්‍යාත්මක දත්තමය උපකාරක සේවා සැපයීම අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ අනුව පහත සඳහන් කාර්යයන් එම අංශය තුළින් ඉටුකර ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.

- ආයතයේ දැක්ම හා මෙහෙවරට අනුව සංයුක්ත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සැකසීම හා වාර්ෂික සැලැස්ම අනුව කටයුතු කිරීම
- විශේෂ ව්‍යාපෘති වාර්තා සැකසීම
- ආර්ථික සමාජීය සමීක්ෂණ හා විශ්ලේපණ සිදුකිරීම
- ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ සහ ව්‍යාපෘති වාර්තාවල ඇති ප්‍රගතිය මාසිකව , ත්‍රෛමාසිකව හා වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කිරීම , ව්‍යාපෘති ඇගයීම් සම්බන්ධීකරණය හා මෙහෙයුම් ඇගයීම් පද්ධතියක් සහතික කිරීම
- තාක්ෂණ වාර්තා , ශක්‍යතා වාර්තා මෙහෙයුම් සහ ඇගයීම් වාර්තා සංරක්ෂණය හා භාවිතයට ලබා දීම
- මහවැලි පරිසරික ජාලය මෙහෙවීම හා නඩත්තුව
- නිල වෙබ් අඩවිය ස්ථාපිත කිරීම , යාවත්කාලීන කිරීම හා තොරතුරු තාක්ෂණ සහාය සැපයීම
- බලපෑමට ලක්වන ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ අධ්‍යයන සම්බන්ධීකරණය කිරීම

1.3. 2 .1 සැලසුම් හා මෙහෙයුම් අංශය වර්ෂය තුළ සිදුකල විශේෂ කාර්යයන්

- දේශීය අරමුදල් ව්‍යාපෘති 09ක් , විදේශීය අරමුදල් ප්‍රදානව්‍යාපෘති 07 ක නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර වල ප්‍රදේශ 10 ක් ආවරණය වන පරිදි වාර්ෂික ක්‍රියාත්මක සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම.
- 2012-2016 වාර්ෂික පුනරාවර්තන ගැලපුම් පිළියෙල කිරීම
- වාර්ෂික ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් පිළියෙල කිරීම
- මහවැලි සංවර්ධන වැඩ යටතේ ප්‍රදේශ සම්බන්ධව සංකල්ප නිබන්ධන 02 ක් ජාතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීම
- ක්ෂේත්‍ර කාර්යාල තුළින් ලබාගන්නා තොරතුරු වාර්තා 07 ක් හා විශේෂ ප්‍රගති වාර්තා 07 ක් සම්පාදනය
- ජාතික අස්වනු නෙලීමේ අධ්‍යයන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම
- වත්මන් තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ අංශයේ නිසියාකාරව ඇගයීම සඳහා විවිධ මාදුකාංග යොදා ගැනීම
- මහවැලි වෙබ් අඩවිය සම්බන්ධීකරණය හා යාවත්කාලීන කිරීම
- ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ තොරතුරු දත්ත ග්‍රන්ථ ඇතුලත් පුස්තකාලයක් පවත්වාගෙන යාම.
- දැයට කිරුළ හා ජාතික ගොවි සතිය ප්‍රදර්ශන සඳහා දායකත්වය ලබා දීම

1. 3. 3 අභ්‍යන්තර විගණන අංශය

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන් යන පාලනය සඳහා වූ පොදු ව්‍යාපාර. (පොදු ව්‍යාපාර ප්‍රතිපත්ති වක්‍රලේඛන- PED/12) . ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මූල්‍යමය විධිවිධාන හා මුදල් සහ සැලසුම් අමාත්‍යාංශයේ පොදු මුදල් දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර විගණනප්‍රතිපත්ති යන නීතිරීති ව්‍යවස්ථා හා කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූලව අභ්‍යන්තර විගණන විපය පථය පිළියෙල කර ඇත.

ඒ අනුව එම අංශය භාර නිලධාරියා වෙත පහත සඳහන් කාර්යයන් පැවරීමට කටයුතු කර ඇති අතර ඔහු සෘජුවම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත එකී කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධීකරණයක් වගකීමක් දරණ නිලධාරී තනතුරකි.

- ❖ ශිල්පීය හෝ ගිණුම්කරණ දෘෂ්ටි කෝණයකින් බාහිරව කළමනාකරනදෘෂ්ටි කෝණයකින් ආයතනයේ මෙහෙයුම් කාර්යයන් පිරික්සා බැලීම හා වාර්තා කිරීම
- ❖ වැඩ යෝජනා ක්‍රම හා ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය සහ ඒ පිළිබඳ වැඩසටහන් නියමිත කාල රචනා තුළ කොතෙක් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට කටයුතු කර ඇත් දැයි ඇගයීම් කිරීම
- ❖ වැඩ ක්‍රියාත්මක වීම ප්‍රමාද වීමට තුඩු දෙන ගැටළු ක්‍ෂේත්‍රයන් පිළිබඳ යාවත්කාලීනව ස්ථානික විමර්ශනයන් පැවැත්වීම
- ❖ මෙහෙයුම් කාර්යයන් අධීක්ෂණය කිරීමේදී භාවිතා කරනු ලබන පාලනයන් ඇගයීම හා සමාලෝචනය කිරීම
- ❖ මෙම වර්ෂය තුළ ක්‍ෂේත්‍ර විගණන පරිඝණ 25 ක් , විශේෂ විමර්ශන 04 ක් හා පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් වූ මූලික පරිඝණ 11 ක් පවත්වා ඇත.

දෙවන පරිච්ඡේදය.

තාක්ෂණික සේවා අංශය.

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (තාක්ෂණ සේවා) වෙත පහත සඳහන් කාර්ය භාරයන් ඉටුකිරීමේ වගකීම පවරා ඇත.

1. සංයුක්ත සැලසුම / වාර්ෂික සැලසුමට අනුව නව අංගයන් අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා උපාය මාර්ගික සැලසුම් සකස්කිරීම
2. තාක්ෂණික සැලසුම් හා ඇස්තමේන්තු සැකසීම සඳහා මගපෙන්වීම හා මෙහෙයවීම
3. ප්‍රධාන වේලි හා ජල හැරවුම් මාර්ග හා පහල නිමිත ප්‍රදේශයේ වාටි පද්ධතිය ඇතුළු භෞතික සම්පත් නිසිපරිදි නඩත්තු කර ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාවලියක් සැකසීම.
4. ජලාශ හා වාටි පද්ධති හරහා කෘෂිකාර්මික කටයුතු හා අනෙකුත් අවශ්‍යතා සඳහා ඇති ජල ප්‍රමාණය නිසි කලට සපයා දීම සඳහා විධිමත් සැලසුම් පිළියෙල කිරීම.
5. ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම. ශක්‍යතා ඇගයීම. මෙහෙයවීම හා ප්‍රගතිය සමාලෝචනය.

මූලික වශයෙන්ම ඉහත දැක්වූ ප්‍රධාන ක්‍රියාවලීන් ඉලක්ක කර ගනිමින් ,ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ තාක්ෂණික සේවා අංශය කටයුතු කරනු ලබයි. ඒ අනුව 2012 වසර තුළමෙම අංශය මගින් පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටුකර ඇත.

2. 1 ව්‍යාපෘති සැලසුම්කරණය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

2.1.1 කළුගඟ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

- ❖ කළුගඟ මූලික වැඩ සඳහා වන ඉදිකිරීමේ සැලසුම් පිළිබඳ උපදේශන කොන්ත්‍රාත්තුව අධීක්ෂණය කිරීම සහ ඉදිකිරීම් සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකිරීම
- ❖ කළු ගඟ දකුණු හා වම් ඉවුරෙහි යෝජිත පදිංචි කිරීම් ප්‍රදේශ වල වාටි පද්ධති හා මාර්ග පද්ධති සැලසුම් කිරීම හා නිර්මාණය කිරීම.
- ❖ කළු ගඟ ගංගා දෝණිය සඳහා සමාජ යටිතල පහසුකම් සැලසුම්කරණය හා නිර්මාණය කිරීම.

2.1.2 පහළ නිමිත සංවර්ධන කටයුතු

- ❖ මහවැලි බලප්‍රදේශයන්හි ඇති වාටි පද්ධති මෙහෙයුම් හා නඩත්තු , ගොඩනැගිලි හා පරිශ්‍ර නඩත්තු හා කළමනාකරණය කිරීම මාර්ග පද්ධති අලුත්වැඩියාවන් හා ඊට අදාළ සැලසුම් කිරීම , ඇස්තමේන්තු කිරීම , ඉදිකිරීම්, තත්වපාලනය සහ ප්‍රගති සමාලෝචනය මෙම අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යයන් වේ .
- ❖ ඒ අනුව 2012 වසර සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් සියලුම කලාප සඳහා වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන පහත පරිදි වේ.

වගුව 04 - කලාප සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීම් හා වියදම් - 2012

කලාපය	2012 වසර සඳහා වෙන් කළ අයවැය (රුමි)	2012 වසරේ වියදම (රුමි)
B- කලාපය	39.5	34.125
C -කලාපය	56.185	44.65
H- කලාපය	12.6	9.4
D -කලාපය	2.92	1.612
G- කලාපය	117.2	99.356
L- කලාපය	30.8	20.655
වලවකලාපය	40.0	21.941
වික්ටෝරියා කලාපය	9.525	5.089
හුරුඵවැව කලාපය	21.7	15.468
රඹකැන්ඔයකලාපය	26.1	9.744
මූලික වැඩපාලන හා ක්‍රියාකරවුම් තඩත්තු	206.0	164.0
එකතුව	562.5	426.0

2. 1.3 කුඩා පරිමාණ ජල විදුලි උත්පාදන ව්‍යාපෘති සංවර්ධනය

- 2012 වර්ෂය තුළ දී පහත සඳහන් ආයතන , කුඩා පරිමාණ ජල විදුලි උත්පාදන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ඉදිකිරීම් දායකත්වය සපයා ඇත.

1. ඊගල් පවර් පුද් . සමාගම	- මාදුරු ඹය (මෙ. වො. 2. 0)
2. කෙන්ට් හයිඩ්‍රොප්‍රොසර් පුද් . සමාගම	- ලෙනදොර (මෙ. වො. 1. 40)
3. එනර්ජි ජෙනරේටර් පුද් . සමාගම	- රජ්ජමන (මෙ. වො. 6 0)
4. ලෝවර් කොන්මලේ ඔය පුද් . සමාගම	- ලෝවර් කොන්මලේ (මෙ. වො. 4 8)
5. එස් කැස් පවර් පුද් . සමාගම	- ඔවල (මෙ. වො. 2 8)

මෙයට අමතරව

- කිවුල් ඔය කුඩා පරිමාණ ජල විදුලි උත්පාදනය සඳහා පරිසර අධ්‍යයන තක්සේරු වාර්ථාවට අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති සඳහා පරිසර අධ්‍යයන තක්සේරු වාර්ථා සකස් කරමින් පවතී.

1. උකුචෙල (මෙ. වො. 2. 0)
2. වන්දිකා වැව (මෙ. වො. 2. 0)
3. නායකකුඹුර (මෙ. වො. 2. 0)
4. දඹුළු ඔය (මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනුමැතිය සහිතය)

- පහත සඳහන් කුඩාජල විදුලි නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘති ඉදිකිරීම් කටයුතු සම්පූර්ණ කර ඇති අතර එමගින් පහත සඳහන් පරිදි ආයතනික ගාස්තු අය කරනු ලැබේ.

1. බුන්ගෝඩි (මෙ. වො 2. 5) - ආදායම 13%
2. කොලදෙනිය (මෙ. වො 1.2) - ආදායම 6%

2.1.4 ගංගා ඉවුරු හා ජලාශ සංවර්ධනය

ගඟ ඉවුරු ක්‍රියාකාරකම්

- කලා ඔය ජලාශ ඉවුරු වල ජල තත්වය කළමනාකරනය කිරීම
- ඉහළ ජලබස්තාව / ගං ඉවුර කළමනාකරනය
- පාසැල් ලමුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ හා අධ්‍යාපන වැඩසටහන්
- විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් සඳහා ජලයේ තත්වය පරික්ෂා කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන්
- ජලධාරා / ඇල පද්ධති වල කුඩා වැව් හා අමුණු සංවර්ධනය -(කලාඔය දෝණිය)
- ජල මූලාශ්‍ර විධි යාවත්කාලීන කිරීම -(කලාඔය දෝණිය)
- කලා වැවේහි රොන්මඩ ඉවත් කිරීම

වගුව 05 - 2012 වර්ෂයේ ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීම් හා වියදම්

අනු.අ	විස්තරය	ඇස්තමේන්තු ගත මුදල (රු මී)	වියදම (රු මී)
01	ප්‍රාග්ධන	38.0	35.02
02	පුනරාවර්ථන	20.0	19.5
03	රොන්මඩ ඉවත් කිරීමේ කටයුතු	350	142.19

2.1.5 සෙවනගල පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘතිය

උඩවලව වම් ඉවුරයටතේ උක් වගා කරන ප්‍රදේශයේ හෙක් 1700 ක් සඳහා වාටි ජලය සපයනු ලබන අතර හෙක් 557ක් වී වගා කිරීම සඳහා ගොවීන් වෙත බැහැර කර ඇත. මෙම ප්‍රදේශයේ වාටි මාර්ග පද්ධතිය බොහෝ කලක් නඩත්ත නොකිරීම හේතුවෙන් හානියට පත් වී ඇති අතර ගොවි සංවිධාන නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක නොවීම නිසා මෙහෙයුම් හා නඩත්තු කටයුතු ද නිසි පරිදි සිදු නොවිනි. මෙම තත්වය මගහැරවීම සඳහා 2011 වසරේදී විශේෂ පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘතියක් ලෙස මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී.

පහත ඇළමාර්ග සංවර්ධනය සඳහා සැලසුම් කර ඇත.

- බෙදා හැරීමේ ඇළ Co 2 (0+000 k.m සිට 6+098 k.m දක්වා)
- බෙදා හැරීමේ ඇළ Co 2 (0+000 k.m සිට 2+650 k.m දක්වා)
- බෙදා හැරීමේ ඇළ Co 2 (0+000 k.m සිට 0+807 k.m දක්වා)

2. 1.5. 1 මූල්‍ය ප්‍රගතිය

- 2012 වසරේ සෙවනගල පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘති සඳහා වැය කළ මුළු මුදල රු මිලියන 1.781

2 .1.5. 2 වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

- ❖ වේලි ආරක්ෂණ හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියේ බහු ආංශ ජල සම්පත් කළමනාකරන සැලසුම්කරණය යටතේ මහවැලි ජල සම්පත් සංවර්ධන සැලසුම් යාවත්කාලීන කිරීමට සහය වීම.
- ❖ මහවැලි L කලාපයේ කිවුල් ඔය ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ කටයුතු නිර්මාණය හා සැලසුම්කරණය.
- ❖ මහවැලි B කලාපයේ මල්වැන්න හා මහවැලිතැන්න ඒකක වල සැලසුම් නිර්මාණ කටයුතු කිරීම
- ❖ මහවැලි ගඟට අයත් විධිමත් ජලධාරාවක් කුඩා පරිමාණ ජල විදුලි බලාගාර නිර්මාණය කිරීමට හා ඉදිකිරීමට සහාය දීම
- ❖ සියලු මහවැලි කලාප වල නඩත්තු සඳහා .අත්‍යවශ්‍ය වන සාමන්‍ය නිර්මාණ කටයුතු සිදුකිරීම.

2. 2 මූලික වැඩ පාලන ක්‍රියාකරවුම් නඩත්තු අංශය

මහවැලි කඩිනම් ව්‍යාපාරය යටතේ ඉදිකරන ලද විශාල ජලාශ . අත්තර් ණෝණි . ඇල පද්ධති . වේලි හා ආශ්‍රිත නිර්මිත නොකඩවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකිවන පරිදි ඒවා නිසි කළමනාකරනය සඳහා 1985 වසරේදී මූලික වැඩ පාලන ක්‍රියාකරවුම් නඩත්තු අංශය ස්ථාපිත කර ඇත.

2 .2 .1 මූලික වැඩ පාලන මෙහෙයුම් හා නඩත්තු අංශය මගින් පාලනය වන වැඩබිම්

කොත්මලේ	වික්ටෝරියා
පොල්ගොල්ල	රත්දෙනිගල
මිනිපේ	රත්වැවේ
උල්තිටිය	මාදුරු මය
කන්දලම	දඹුළු මය

2. 2. 2 මූලික වැඩ පාලන ක්‍රියාකරවුම් හා නඩත්තු අංශයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්

- A. පරිපාලනය
- B. මෙහෙයවීම
- C. නඩත්තු කිරීම

2 .2 3 මෙහෙයුම් හා නඩත්තු අංශයේ ක්‍රියාකාරකම්

- ජලාශ වේලි හා අදාළ නිර්මිත නඩත්තු කිරීම නොකඩවා සිදුකිරීම
- සියළුම වේලි ආවරණය වන පරිදි වේලි ආරක්‍ෂණ වැඩපිලිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- වේලි අධිකාරණය , සුපරිකාරණය හා දීර්ඝ කාලීන පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීම සඳහා පියවර ගැනීම
- සියළුම වේලි වලට අදාළව හදිසි තත්වයන් (ගංවතුර, නායයුම් වැනි) වලට මුහුණ දීමට හැකිවන පරිදි පද්ධතියේ සියළුම උපාංග පරිකෘත කර යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන යෑම
- උපාංගමය දත්ත එකතුවනොකඩවා සිදුකිරීම
- ජල තත්ව නඩත්තු ක්‍රියාකාරකම් අදාළ වැඩසටහන් නියමිත පරිදි සිදුකිරීම
- ජලාශ වල සංරක්‍ෂණ කටයුතු හා අනවසර අල්ලා ගැනීම් සිදුකර ඇති ප්‍රදේශ නැවත අත්පත් කර ගැනීම නොකඩවා සිදුකිරීම.
- ආයතනය තුළ පරිකාරණ කටයුතු සැලසුම් කර ඇති පරිදි සිදුකිරීම

2.2.4 2012 වර්ෂයේ ප්‍රගතිය

- ජලාශ වේලි හා ආශ්‍රිත නිර්මිත වල සාමාන්‍ය නඩත්තු සම්පූර්ණ කිරීම.
- සියලු වේලි සඳහා සැලසුම් කරන ලද ආරක්ෂිත මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් හා නිත්‍ය නඩත්තුව කටයුතු සම්පූර්ණ කර ඇත
- උපකරණ වලින් රැස්කරන ලද දත්ත එකතු කිරීම විශ්ලේපණය කිරීම සැලසුම් කළ පරිදි ඉටු කර ඇත
- සැලසුම් කරන ලද ජල තත්ව නඩත්තු ක්‍රියාකාරකම් සම්පූර්ණ කර ඇත
- ජලාශ සංරක්ෂණ කටයුතු හා අනවසර අල්ලා ගැනීම් සිදුකර ඇති ප්‍රදේශ නැවත අත්පත් කර ගැනීමේ මූලික කටයුතු අවසන් කිරීම.
- ආයතනික පරීක්ෂණ . මු.වැ.පා. ඒකකයට අනුයුක්ත කර ඇති ඉංජිනේරුවරුන් මගින් ඉටු කිරීම
- දිගත ගම්මානයේ නිත්‍ය නඩත්තු කටයුතු සිදුකිරීම

වගුව 06 - 2012 වසරේ මූල්‍ය තත්වය හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය

විස්තරය	අනුමත අයවැය රු. මි	අවසන් කරන ලද වැඩ ප්‍රමාණය රු. මි	ලැබුණු මුදල රු. මි	විසඳුම රු. මි
ප්‍රාග්ධන	190,000	187,073	156,700	167,073
සුනරාවර්ථන	219,600	-	202,950	198,751

2. 3 ජල පාලන ලේකම් කාර්යාලය

- ❖ සියළුම මහවැලි ජලාශවල ජල මට්ටම හා ධාරිතාවය පිළිබඳ තොරතුරු පද්ධතිය පවත්වාගෙන යාම
- ❖ වගා කන්න අනුව ඒ ඒ ජලාශ වල ජලධාරිතාවයන් විශ්ලේෂණය කර පුරෝකථනය කිරීම
- ❖ මහවැලිය හා ආශ්‍රිත ජලාශ සහ ජල පද්ධති සඳහා අවශ්‍ය වාරි ජලය, විදුලි බල උත්පාදනය, පානීය හා අනෙකුත් ජල අවශ්‍යතා සඳහා සතිපතා නිකුත් කළ යුතු ජල ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම
- ❖ ජල මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරී පරිසහක මොඩියුල යාවත්කාලීනව ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ❖ ජල විද්‍යාත්මක මූලික දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම හා ඒ ආශ්‍රයෙන් ජනනය වන තොරතුරු පද්ධතියන් පවත්වාගෙන යාම හා අවශ්‍ය පාර්ශව වලට ලබා දීම
- ❖ සෑම වගා කන්නයන් සඳහාම වාරි ජල සැපයුම් සැලැස්මක් සකස්කිරීම . ජලාශ හා පද්ධති වලට ජලය නිකුත් කිරීමට අදාළ පෙර කන්න රැස්වීම් සමාලෝචනය කිරීම

ඉහත සඳහන් කාර්යයන් අරමුණු කර ගනිමින් ජල කළමනාකරන ලේකම් කාර්යාලය ස්ථාපිත කර ඇති අතර එහි කටයුතු වල වගකීම අධ්‍යක්ෂ (ජල කළමනාකරන ලේකම් කාර්යාලය) විසින් දරනු ලැබේ.

2. 3. 1 2012 වසර සමාලෝචනය

- අන්තර් මෝසම් සහ ඊසාන දිග මෝසම් නිසා . සියලු පහත් බිම් ජලාශ මධ්‍යම තත්වයට ආසන්නව හෝ ඊට ඉහළ මට්ටමක පැවතිනි.
- ඔක්තෝබර් මැද සිට දෙසැම්බර් පළමු සතිය දක්වා වන කාල සීමාව තුළ සියලු වාරිමාර්ග පද්ධති, වගා බිම් සැකසීම සම්පූර්ණ කළ අතර වගා බිම් ද ස්ථාපනය කරන ලදී.
- මුළු බිම් ප්‍රමාණය 100% ක්ම සියලුවාරිමාර්ග පද්ධති වලින් පෝෂණය විය
- මෙම කන්නයේදී මහවැලි , කැලණි හා වලවේ ජලාශ පද්ධති වල ජල තත්වය වියළි තත්වයක පැවතිණි. එබැවින් විශාල ජලාශ වල මට්ටම , වියළි තත්වයකදී අපේක්ෂා කරන මට්ටමට ආසන්න අගයක පවත්වා ගෙන යන ලදී. එබැවින් මුළු ජල විදුලි නිප්පාදනයෙන් 44% ක් මහවැලි පද්ධතියේ ජල විදුලි නිප්පාදනයෙන් දායක විය.
- ඊසාන දිග මෝසම් වර්ෂාව නිසා තවත් ජල හැරවීම් වාරිමාර්ග පද්ධති වල අවශ්‍යතාවය ඇති නොවීය
- බෝවතුන්න ජලාශයේ ජලාශ සමීපණ කටයුතු හා උක්වෙල බලාගාරයේ නඩත්තු කටයුතු 2011 ඔක්තෝබර් මාසයේදී සිදු කරන ලදී.

2. 3. 2 2012 යල (අප්‍රේල් 01 සිට සැප්තැම්බර් 30 දක්වා)

- නිරිත දිග මෝසම් වර්ෂාව නොලැබීම නිසා පොල්ගොල්ල හැරවීමෙන් පෝෂණය වන වගා බිම් ආරක්‍ෂා කර ගැනීමේ අරමුණින් කන්ඩලම හා G කලාපයෙහි වගා නොකිරීමට තීරණය කරන ලදී.
- ජලය හිඟකම නිසා ගිරිතලේ සහ කලා වැව ඇතුළු වාරිමාර්ග ආශ්‍රිත අස්වැන්න විනාශ විය. 2012 යල කන්නය අවසාන වන විට මිනිපේ දකුණ ඉවුර , වම් ඉවුර හා මාදුරු මය ජලාශ යටතේ වගා බිම් රැකගැනීමට ජලය ලබා දීම නිසා වික්ටෝරියා , සහ රන්දෙනිගල ජලාශ , හිස් සංවිත බවට පත්විය. මිනිපේ දකුණ ඉවුර , වම් ඉවුර හා මාදුරු මය , කන්නලේ සහ අල්ලහි (ALLAI) හි වගාව 100% ක් සාර්ථක කර ගන්නා ලද අතර අනෙකුත් පද්ධතිවල 30%- 20% අතර ප්‍රමාණයකින් වගා හානි සිදුවිය
- අනෙකුත් පද්ධති වලට සාපේක්‍ෂව උල්හිටිය. මාදුරු මය සහ වලව ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශ වල පැවති වර්ෂාව හා එහි ව්‍යාප්තිය වගා කටයුතු සඳහා හිතකරව දායක විය.
- 2012 වර්ෂයේ යල කන්නයේ පැවති දරුණු නියග තත්වය හේතුවෙන් මහවැලි හා කැලණි හා වලවේ පද්ධති වල වාරිමාර්ග ජලාශ හිස් ජල සංවිත බවට පත්විය.
- එසේ වුවද සමස්ත ජල විදුලි නිප්පාදනයෙන් (1014 Gwh)43% ක් මහවැලි පද්ධතිය මගින් නිප්පාදනය කිරීමට හැකි විය.

2.3.3 මහ කන්නය (2012/ 2013)

- ඊසාන දිග මෝසම් වර්ෂාව නිසා දෙසැම්බර් මාසය මැද භාගය වන විට ගිරිතලේ සහ මාදුරු මය ජලාශ හැර අනෙකුත් සියලුම වාරිමාර්ග ජලාශ උපරිම ජල මට්ටමකට ලගා විය. වික්ටෝරියා ජලාශය උතුරා යන උපරිම ජල මට්ටමකට ලගා වූ අතර මහවැලි හා කැලණි හා වලවේ පද්ධති වල අනෙකුත් විශාල ජලාශ වලද මට්ටම ඉහළ යමින් පැවතිනි.
- මාදුරුමය ජලාශයේ මට්ටම ඉහළ යන තුරු C කලාපයේ වගා කටයුතු දෙසැම්බර් 10 දක්වා ප්‍රමාද කෙරිණි. 2012/ 2013 මහ කන්නය සම්පූර්ණයෙන් ආරම්භ කිරීමට උඩවලව ජලාශයේ ප්‍රමාණවත් ජල සංවිතයක් නොපැවතුන නිසා , වලවේ දකුණ ඉවුර හා වම් ඉවුර හි නොවැම්බර් මාසයේදී වාරිමාර්ග කටයුතු සිදු නොවිණි. ඊසාන දිග මෝසම් වර්ෂාව ආධාරයෙන් අනෙකුත් සියලුම කලාප වල නොවැම්බර් මාසයේ වගා කටයුතු ආරම්භ විය.

2. 4 ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් අංශය (භෞතික සැලසුම් අංශය)

- ❖ මහවැලි ප්‍රදේශ වල ඉඩම් පරිහරණය හා භෞතික සැලසුම් සකස්කිරීම හා නව සංවර්ධන ප්‍රදේශ වල ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම් . නැවත පදිංචි කිරීම් පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය අනුව උපාය මාර්ග සැලසුම් පිළියෙල කිරීම
- ❖ නව ව්‍යාපෘති හා විශේෂ ව්‍යාපෘති වල ඉඩම් හා භෞතික සැලසුම් සකස්කිරීම සඳහා ඇති දත්ත හා තොරතුරු රැස්කිරීම
- ❖ ද්විතියික හා ප්‍රාථමික තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් භූගෝල විද්‍යාත්මක තොරතුරු සිතියම් සකස්කිරීම. යාවත්කාලීන කිරීම
- ❖ මහවැලි බල ප්‍රදේශ වල ජනාවාස හා නගර නිර්මාණ සැලසුම් කිරීම
- ❖ මහවැලි බල ප්‍රදේශ වල ජන ව්‍යාප්තිය , කෘෂිකර්මාන්තය, භෞතික යටිතල පහසුකම් අනෙකුත් මානව ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තොරතුරු රැස්කිරීම හා සිතියම් වාර්තා පිළියෙල කිරීම

යන කරුණු අරමුණු කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය තුළ ඉඩම් පරිහරණ හා සැලසුම් අංශය ස්ථාපිත කර ඇත.

2. 4.1 2012 වසර තුළ සිදු කළ කාර්යයන්හි සමාලෝචනය

2. 4.1.1 රඹකැන්මය ජලාශ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

- රඹකැන්මය වැඩ කටයුතු අවසන් කිරීමේ අරමුණින් ගල්වලයාය ග්‍රාමයේ ඒකාබද්ධ ග්‍රාම සැලැස්මක් සැකසීම සම්පූර්ණ කළ අතර ගල්වලයාය ග්‍රාම මූලික සැලැස්ම නිමාවට පත් කෙරිණ.
- පොල්ලේබැද්ද මූලික ඒකාබද්ධ සැලැස්ම නිර්මාණය කර සම්පූර්ණ කළ අතර පොල්ලේබැද්ද ඒකාබද්ධ සැලැස්ම මේ වන විට ක්‍රියාත්මක වේ
- පොල්ලේබැද්ද ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශයේදී ඉඩම් හිමි හා භුක්තිය පිළිබඳ සමීක්ෂණය සම්පූර්ණ කළ අතර එම සමීක්ෂණයට අදාළව දත්ත වගු ගත කර වාර්තාවක් සැකසීම සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- මහඔය හා පදියතලාව ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශයේදී අදාළව , නැගෙනහිර පළාතේ රාජ්‍ය ආයතන වලින් රබර් වගාවට සුදුසු බිම් හඳුනාගන්නා ලදී. ඊට අදාළව පදියතලාව ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශයේ , තෝරා ගත් ප්‍රදේශ රබර් වගාව සිදු කිරීමට සැලසුම් සකස් කර සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- මහඔය නගර මධ්‍යයේ සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණයක් 2012 වසරේ සිදු කරන ලද අතර ,මහඔය නගර සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කරමින් පවති
- පදියතලාව ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශයේ නගර දෙකක සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණයක් පැවැත්වූ අතර , කුඩා වැව් යටතේ වන කෘෂිකාර්මික බිම් ලෝක දැක්ම (world vision) සංවිධානය මගින් සකස් කරන ලදී.

2. 4.1.2 මොරගහකන්ද - කළුගඟ ජලාශ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

- ගුරුවෙල ග්‍රාම මූලික සැලැස්ම සකස් කර නිම කළ අතර , කරදමුල්ල , රාවණාගම ,ගුරුවෙල හා ගල්ගොඩවෙල ගම් වල පදිංචිකරුවන්ට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීමට ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කරන ලදි
- දෙන ලද ප්‍රමුඛතාවය මත තලාගොඩ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශයේ පදිංචිකරුවන් නැවත පදිංචි කිරීමට අවශ්‍ය විය. මෙම පවුල් නැවත පදිංචි කිරීමට තෝරපිටිය ග්‍රාමය සංවර්ධන කිරීමට යෝජනා විය. මේ අතර තෝරපිටිය ග්‍රාමයට ඒකාබද්ධ සංවර්ධන සැලැස්මක් හා තෝරපිටිය ග්‍රාම මූලික සැලැස්ම සම්පූර්ණ කරන ලදි.
- පොලිස් ස්ථාන ගොඩනැගිල්ල හා ලග්ගල නගරයේ විශාල පරිමාණයේ සමුපකාර ගොඩනැගිලි වලට අදාළ සැලැස්ම සම්පූර්ණ කරන ලදි.
- ගුරුවෙල ග්‍රාමයට හා තෝරපිටිය ග්‍රාමයට උපතැපැල් කාර්යාල ,ග්‍රාමෝදය වෛද්‍ය ආයතනය හා කුඩා පරිමාණයේ සමුපකාර ගොඩනැගිල්ල සඳහා වන ගොඩනැගිලි ආකෘති සම්පූර්ණ කරන ලදි.
- 2012 වර්ෂයේදී කළුගඟ නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රදේශයේ (අංශ 05 න්) ලබා ගත් තොරතුරු වලට අනුව එම ප්‍රදේශයේ දේපල හානියට පත්වූ පවුල්වල තොරතුරුද ඇතුළත්ව විනාශ වූ දේපල පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමට හැකි විය.
- කවුඩුල්ල වම් ඉවුර නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රදේශයේ , බණ්ඩාරවැව ග්‍රාමය හා දහම්වැව ග්‍රාමය සඳහා වූ ඒකාබද්ධ සංවර්ධනයක් සකස් කිරීම සම්පූර්ණ කෙරිණි. ඒ අනුව බිසෝපුර ප්‍රදේශයේ මූලික සැලැස්ම හා බණ්ඩාරවැව ග්‍රාම මූලික සැලැස්ම සකස් කර සම්පූර්ණ කෙරිණි.
- කළුගඟ ජලාශ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සඳහා වූ නැවත පදිංචි කිරීම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම සැකසීම සම්පූර්ණ කිරීම.

2. 4.1.3 “එල්” කලාපය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම

මහවැලි ප්‍රධාන සැලැස්මේ L කලාපයෙහි කොටසක් සංවර්ධනය කෙරිණි. උතුරු වසන්තය සංවර්ධන වැඩසටහනේ මගපෙන්වීම යටතේ , පවුල් 10000 ක් L කලාපයෙහි නැවත පදිංචි කිරීමට යෝජනා විය. මෙම අරමුණ සපුරා ගැනීමට පොකුරු සංවර්ධනයක් මත පදනම් වෙමින් සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කිරීම ආරම්භ කළ අතර එය දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවති.

2. 4.1.4 අල්ල කන්තලේ සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම

අල්ල කන්තලේ ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ පදිංචි වූ පවුල්වල පහසුකම් සැලසීම සඳහා සුරියපුර ප්‍රදේශ මූලික සැලැස්මක් සකස් කිරීමට අල්ල කන්තලේ ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කිරීම ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවති.

2.5 පරිසර හා වන සංරක්ෂණ අංශය

- ❖ ආයතනය විසින් මෙහෙයවනු ලබන සියළුම සංවර්ධන කටයුතු වලදී ඊට අදාළ වන පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති සකස්කිරීම සඳහා සහයවීම හා ඊට අදාළ කළමනාකරන සංරක්ෂණ සැලසුම් සකස්කිරීම
  - ❖ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතින්හි සියළුම පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් කටයුතු මෙහෙයවීම . පසු විපරම, වෙනත් ආයතන සමග සම්බන්ධීකරණය
  - ❖ පරිසර හා වන සංරක්ෂණ කළමනාකරන කටයුතු සම්බන්ධීකරණය, සැලසුම් සකස්කිරීම, පසු විපරම හා ඊට අදාළ මාර්ගෝපදේශ පිළියෙල කිරීම
  - ❖ අදාළ ක්ෂේත්‍රයෙහි විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සංවර්ධන කටයුතු සිදුකිරීම
  - ❖ ශ්‍රී ලංකා මහවැලි බල ප්‍රදේශයන්හි ස්වභාවික සම්පත් පිළිබඳ දත්ත රැස්කිරීම හා කළමනාකරණය
- යන කාර්යයන් ඉටුකිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ (වන හා පරිසර) වෙත පැවරී ඇත.

වගුව 07 - ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණ

ක්‍රියාකරකම්	භෞතික		
	ඒකකය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
ජීව විද්‍යාත්මක / යාන්ත්‍රික පංශු සංරක්ෂණ වැ/ තෘණ වැටි ගල්වැටි	මීටර්	41000	39895
තව ආදර්ශ වන වැටි දැමීම හා ගොවිපල වල නිෂ්පාදනය	පැළ ගණන	80000	87130
වන වගා වැඩ සටහන සඳහා පැළ නොමිලේ නිකුත් කිරීමේ වැඩසටහන	පැළ ගණන	40000	49803
වන වගා වැඩ සටහන, ප්‍රජා , ජලාශ කණ්ඩා පාරවල් ආදිය	පැළ ගණන	31	40
ඉහළ මහවැලි ජලධාර ප්‍රදේශයන්හි සම්බන්ධීකරන කටයුතු	වැඩසටහන්	01	01
මහවැලි ගඟෙහි ජල තත්ව පසු විපරම් කිරීම	වැඩසටහන්	01	01
පහළ නිම්න සම්බන්ධීකරන හා ජලජ පැලෑටි කළමනාකරන	වැඩසටහන්	01	0.92
ගෙවතු වල හරක් ගාල් ස්ථාපිත කිරීම	වැඩසටහන්	20	13
ගෙවතු කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන ඒකකයන් ස්ථාපිත කිරීම	ප්‍රමාණ	250	100
පලතුරු නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා මිලදී ගැනීම	ප්‍රමාණ	3500	
වගා හෝග හා ජලජ නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම		600	300

2. 5. 1 පරිසර අධ්‍යයන අංශය

පාසල් සිසුන් , ආයතන කාර්ය මණ්ඩල, දේශපාලන නායකයින් , විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් , ගොවීන් , බාහිර සේවකයින් , රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වල කාර්ය මණ්ඩලය ඉලක්ක කර ගනිමින් පරිසර අධ්‍යයන අංශය ක්‍රියාත්මක වේ.

වගුව 08 - 2012 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරකම්

ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික		
	ඒකකය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන්	වැට්	6	2
ප්‍රතිලාභ හා ලබන්නන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන්	වැට්	36	33
පරිසර පුහුණු වැඩසටහන්	වැට්	12	24
උපන් හා නිප්පාදනය සම්බන්ධ සංවර්ධනය	වැට්	03	03
ශා ව්‍යාපාර වතු සංවර්ධනය	වැට්	01	0.83

2. 5. 2 භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය (GIS) අංශය

- 2012 වසරේදී භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය, අංශය විසින් සිදුකළ ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි සාරාංශ කළ හැකිය
- 2012 වසරේදී භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය, අංශය වෙනුවෙන් වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන රුමිලියන 1.160 ක් වූ , අතර 2012 වසරේ සිදු කළ වියදම රුමිලියන 0.052ක් විය

වගුව 09 - 2012 වසරේ ප්‍රගතිය

ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික		
	ඒකක	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
සැටලයිට් ඡායාරූප යොදා ගනිමින් කොත්මලේ ජලාශයේ සිට භාරගම දක්වා පරිසර සම්පත් වල දත්ත ගබඩාව වියදි ගත කිරීම	වැඩසටහන්	01	01
අධිනිරවද්‍ය සැටලයිට් ඡායාරූප මිලදි ගැනීම (කුඩාමය ඉහළ ජලධාරා ප්‍රදේශ වල සම්පත් වල දත්ත ගබඩා වැඩි දියුණු කිරීම)	වැඩසටහන්	01	01
ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ කටයුතු සඳහා (GIS) දත්ත ගබඩාවක් සැකසීම හා උණ වගා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කටයුතු	වැඩසටහන්	01	01
සැටලයිට් ඡායාරූප වල ක්‍ෂේත්‍ර නිරවද්‍යතාවය ඇතිකිරීම හා භූගෝලීය නිවැරදිතාවය ඇති කිරීම මගින් දත්ත ගබඩාව වැඩිදියුණු කිරීම	වැඩසටහන්	01	01

2. 5. 3 ඉඩම් පරිහරණ හා සැලසුම් අංශය

ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් අංශය මගින් , නිරසාර ලෙසඉඩම් සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු හා උපදෙස් ලබා දෙන අතර , මෙම අංශය ඉඩම් මැනීම , ඉඩම් සම්පත් පරිඤ්චාව , පරිසර කළමනාකරණය ක්‍රියාකාරකම් සහ ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් ආදී කෙප්ත්‍ර වල කටයුතු කරනු ලබයි.

- 2012 වසරේදී මෙම අංශය සඳහා රු මිලියන 0.1 ක් ප්‍රතිපාදන වෙන් කළ අතර සිදු කළ වියදම රු මිලියන 0.04 කි.
- 2012 වසරේදී ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් අංශය විසින් සිදුකරන ලද ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි සාරාංශ කළ හැකිය.

වගුව 10 - 2012 වසරේ ප්‍රගතිය

ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික		
	ඒකක	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
මහවැලි ඉහළ ජලධාර ප්‍රදේශ වල කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතින් තොරතුරු ගැනීම සඳහා ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් සිතියම් සැලසුම් කිරීම	සිතියම් ගණන	1	1
අධිනිවුනාවය සඳහා සැටලයිට් ඡායාරූප භාවිතයෙන් සම්පත් සිතියම් ගත කිරීම ඉදිරියට කරගෙන යාම	ව්‍යාපෘති	1	0.2

2. 5. 4 ජල විද්‍යා අංශය

- රොන්මඩ පසුවිපරම් කිරීමේ වැඩසටහන් යටතේ තෝරාගත් ඉහළ මහවැලි උස ජලධාරා ප්‍රදේශ පහත පරිදි වේ.

1. නිල්ලඹේ ඔය -ගුරුකුල
2. උමා ඔය -වැලිමඩ
3. හුරු ගඟ -නාරම්පනාව
4. මහඔය -මහඔය
5. කෙලිනුල්ඔය -කැලුමසුටියගම
6. අටහාගේ -අටහාගේ
7. අටහාගේ -නව දෙපිට

වගුව 11 - 2012 වසරේදී රොක්මඩ පසුවිපරම් කිරීමේ වැඩසටහන් වල සාරාංශය

	උප ජලාධාර ප්‍රදේශය	වපසරිය (හෙක්)	වර්ෂාපතනය	දෛනික මිනුම් වර්ෂාව	පාටිනල් මිනුම්
1	උමා ඔය-වැලිමඩ	9834.67	12	12	292
2	තිල්ලඹේ ඔය- තිල්ලඹේ	6128.95	12	12	324
3	මහඔය- මහඔය	10777.98	12	12	311
4	අටනාගේ - අටනාගේ	4352.55	12	12	347
5	බෙලිහුල්ඔය-කැලෑමසුරියගම	14467.09	12	12	313
6	මහවැලි ගඟ- නවදෙපිට		12	12	486
7	හුරු ගඟ-නාරම්පනාව	12264.03	12		0
8	සේරවැල්ල-01	4.65	12		0
9	සේරවැල්ල-02	55.00	12	12	340
	මුළු එකතුව		108	84	2413

- මෙම අංශය සඳහා වෙන් කල ප්‍රතිපාදන 2012 වර්ෂය සඳහා රු. මිලියන 1. 78 ක් වූ අතර සිදුකල මුළු වියදම රු. මිලියන 0. 975 ක් විය.

2. 5. 5 ගංගා ඉවුරු උණ වගා ව්‍යාපෘතිය

මහවැලි ඉහළ පෝපක ප්‍රදේශයේත් පහළ ගංගා තිම්නයේත් ඉවුරු බාදනය වැළැක්වීම සඳහා ඉවුරු ආශ්‍රිතව උණ වගා කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් ගංගා ඉවුරු උණ වගා ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී. මේ සඳහා කොත්මලේ ප්‍රදේශයේ පටක රෝපණ පැල නිෂ්පාදනය සිදු කරනු ලබන අතර ජල සම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශයත්, ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරු හා දිසාපතිවරුද සම්බන්ධීකරණය කරමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

මීට අමතරව මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් පලතුරු හා වෙනත් විසිතුරු පැල නිෂ්පාදනයද ආරම්භ කර ඇති අතර මෙමගින් මහවැලි ප්‍රදේශයන්හි දෙවන හා තෙවන පරම්පරාවන්හි ජීවන තත්වය ඉහළ නැංවීමේ වැඩ පිලිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

වගුව 12 - ගංගා ඉවුරු උණ වගා ව්‍යාපෘතිය මගින් විසින් සිදුකරන ලද ක්‍රියාකාරකම්

සංරචක/ ක්‍රියාකාරකම	තත්වය	ගැටළුව/විස්තරය
පටක රෝපණ පැලෑටි නිෂ්පාදනය - උණ	සිදු කෙරෙමින් පවතී	නිෂ්පාදන ඉලක්කය පැල 350000 ට අතර පැල 69460 ක් නිපදවා ඇත
අවශ්‍ය නිෂ්පාදන ප්‍රසම්පාදන	සිදු කෙරෙමින් පවතී	
පැල වගාවන් තබන්නාව	සිදු කෙරෙමින් පවතී	
පැල වගා කිරීමේ වැඩසටහන්	සිදු කෙරෙමින් පවතී	පැල 350000 ක ඉලක්කය වුවද 227753 ක් පැල නිපදවීමට කටයුතු කර ඇත
සමීක්ෂණ කටයුතු	සිදු කෙරෙමින් පවතී	ඇන්තූරියම් , අන්තාසි, කෙසෙල් පිලිබදව සමීක්ෂණයක් සිදු කිරීම.
පැලෑටි විකිණීම	සිදු කෙරෙමින් පවතී	රු 362765.00 ක ආදායමක් ලබා ගැනීම.

වගුව 13 - 2012 වසර සඳහා වූ වියදම-ගංගා ඉවුරු උණ වගා ව්‍යාපෘතිය

අනු අංක	විස්තරය	වෙන් කළ මුදල රු මිලියන	ප්‍රතිපාදනය රු මිලියන	වියදම රු මිලියන
1	ප්‍රාග්ධන	15.00	7.50	8.38
2	ගංගා ඉවුරු උණ වගා ව්‍යාපෘතිය	35	11.00	14.77
3	කෘෂි-ප්‍රවර්ධනය	0.565		0.215
4	මුළු ප්‍රාග්ධන	50.565	18.5	23.365
5	සුනරාවර්ථන	36.25	26.275	25.47

2.6 විශේෂ ව්‍යාපෘති

2.6.1 මොරගහකන්ද / කළුගඟ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

2.6.1.1 මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතිය

මාස් කන්තයට පමණක් වාරිජලය සපයන හෙක් 82000 පමණ වන භූමිප්‍රදේශට නිශ්චිත ප්‍රධාන ජලාශයක් ඉදිකිරීමත්, එම ප්‍රදේශයට පවතින ගංවතුර තත්වය පාලනය කිරීම හා ජල විදුලිය නිෂ්පාදනයත් අරමුණ කරගනිමින් 2007 වසරේදීදේශීය අරමුදල් භාවිතා කරමින් මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී. ඒ අනුව සහ මීටර් මිලියන 521

ක ධාරිතාවයෙන් යුතු ජලාශයක් ඉදිකිරීමට පියවර ගෙන ඇති අතර එම ජලාශයට ඉහලින් පිහිටි යොජිත සහ මීටර් මිලියන 144 ක ධාරිතාවයකින් යුත් කළුගඟ ජලාශය උමගක් මගින් සම්බන්ධ කරනු ලැබේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු මිලියන 64.358 ක මුදලක් වැය වෙතැයි තක්සේරු කර ඇත.

එසේම මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් කළුගඟවම් ඉවුර ප්‍රදේශය(1700 හෙක්) සහ කවුඩුල්ල කොට්ඨාශයේ(2000 හෙක්) ගොවි පවුල් 1572 ක් නැවත පදිංචි කිරීම සඳහාද කටයුතු කරන ලැබේ. මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික ක්‍රියාකාරකම් පහත දැක්වේ.

- සමාජ යටිතල ව්‍යුහ සංවර්ධනය
- හැරවුම් මාර්ග, ප්‍රධාන මාර්ග, වෙළඳ මාර්ග හා කුඩාගම් සඳහා වූ මාර්ග ඉදිකිරීම
- කුඩාවැව් හා ඇළවල් ආදී වාරිමාර්ග යටිතල පහසුකම් ව්‍යුහ ඉදිකිරීම
- ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම් හා නැවත පදිංචි කිරීම
- කෘෂිකාර්මික හා පශු සම්පත් සංවර්ධනය
- කුඩා ව්‍යාපාර, සහ ණය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ගොවි සංවිධාන පිහිටුවීම හා ධාරිතා සංවර්ධනය
- දැනුවත් කිරීම් හා පුහුණු කිරීම්
- පරිසරික අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්

සැලසුම් කළ පරිදි ප්‍රධාන හැරවුම් මාර්ගය සම්බන්ධීකරණ මාර්ග පළවෙනි සැදැල බැම්ම, වාරි පද්ධතියේ කුඩා වැව් 10 ක් ඉදිකිරීම කෙරෙහි ඇළවල් ඉදිකිරීම, ව්‍යාපෘති කාර්යාලය වැඩබිම් ඉදිකිරීම ජනාවාස මධස්ථාන ඉදිකිරීම ඉංජිනේරු කාර්යාල කොට්ඨාශ කාර්යාල ප්‍රධාන කොන්ත්‍රාත්තුවට අදාළ ඉදිකිරීම්ද ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම මුල් අදියරේ අවතැන් වූ පිරිස් සඳහා ඉඩම් බැහැර කිරීම පරිසර හා ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ කටයුතු දැනුවත් කිරීම් හා පුහුණු කිරීම් කටයුතු ඉටු කිරීම ආදිය මේ වන විට අවසන් කර ඇත.

මොරගහකන්ද ජලාශයේ ප්‍රධාන බැම්ම හා දෙවැනි සැදැල බැම්ම ඉදිකිරීමේ කටයුතු වන සමාගමක් වන වයිනා හයිඩ්‍රො සමාගම විසින් සිදුකරන අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල් වන සංවර්ධන බැංකුව විසින් ණය පදනම මත ලබා දෙනු ලැබේ. දැනට මෙම ඉදිකිරීම් වල මූලික කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

2.6.1.2 කළුගඟ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

2007 වසරේදී ආරම්භ කරන ලද මෙම ව්‍යාපෘතිය දේශීය ආදාය යටතේ කළුගඟදකුණ ඉවුර ප්‍රදේශයේ හෙක් 1900 සංවර්ධනය කර ජලාශය ඉදිකරන ප්‍රදේශයේ අවතැන්වූ පවුල් 797 ක් නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා සැලසුම් කරන ලදී

- සමාජ යටිතල ව්‍යුහ සංවර්ධනය
- හැරවුම් මාර්ග , ප්‍රධාන මාර්ග , වෙළඳ මාර්ග හා කුඩාගම් සඳහා වූ මාර්ග ඉදිකිරීම
- කුඩාවැව් හා ඇලවල් ආදී වාරිමාර්ග යටිතල පහසුකම් ව්‍යුහ ඉදිකිරීම
- ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම් හා නැවත පදිංචි කිරීම
- පරිසරික අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්

කළුගඟ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන බැම්ම ඉදිකිරීම සඳහා කුවේට් සංවර්ධන අරමුදල(Kuite Development Fund) සමූදාන සංවර්ධන අරමුදල(Saudi Development Fund) සහ ඔපෙක් සංවර්ධන අරමුදල (OPEC Development Fund) මගින් අරමුදල් සම්පාදනය කරනු ලැබේ. මේ සඳහා වන නිර්මාණ හා සැලසුම් සකස් කර ඇති අතර ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවකු තෝරා ගැනීම සඳහා ජාත්‍යන්තර මිල කැඳවීමක් සිදු කර ආමානය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇත. අරමුදල් සම්පාදකයින්ගේ එකඟතාවය ලබා ගැනීමෙන් පසු මෙම ව්‍යාපෘතියේ වැඩ කටයුතු ආරම්භ කිරීමට නියමිතය.

2.6.1.3 පහළ නිම්න සංවර්ධන සැලැස්ම

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ අවතැන් වන පිරිස් නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා කළුගඟ ව්‍යාපෘතිය යටතේ හෙක් 3600 ක් ද කවුඩුල්ල වම් ඉවුර නව සංවර්ධන ප්‍රදේශයේ හෙක් 2000 ක්ද දේශීය අරමුදල් භාවිතා කර සංවර්ධනය කෙරේ. මෙම වැඩ කොටස් දැනටමත් ආරම්භ ඇති අතර ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම් වාරිමාර්ග හා සමාජ යටිතල පහසුකම් නිර්මාණය කිරීම පාරිසරික බලපෑම් අවම කිරීමට අදාළ කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

සංවර්ධනය වෙමින් පවතින මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතිය

වගුව 14 - මොරගහකන්ද සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය

	ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිපාදන රු. මි	වියදම රු. මි	ප්‍රගතිය%
01	මැනුම් කටයුතු	1.50	0.05	5%
02	ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්	82.50	41.98	70%
03	මාර්ග ඉදිකිරීම	161.00	158.92	95%
04	වාට්මාර්ග යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	70.00	38.53	50%
05	ප්‍රධාන බැම්ම සමීපයේ කටයුතු, නිර්මාණය කිරීම ධාරිතා සංවර්ධනය ඉදිකිරීම්	12243.94	11554.80	94%
06	සැදැල ඇළ බැම්ම අංක 02 ඉදිකිරීම්	0.50	0.00	65%
07	ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම් හා නැවත පදිංචි කිරීම්	31.80	23.88	60%
08	පාරිසරික ඵලදායීතාවය ලබා ගැනීම හා පාරිසරික බලපෑම් අවම කිරීම	40.12	27.78	60%
09	කාර්යාලීය හා වැඩබිම් උපකරණ මිලට ගැනීම	3.00	2.27	76%
10	පරිපාලනය හා කළමනාකරණ මුළු වියදම්	60.00	60.08	-
	-			
	එකතුව- දේශීය අරමුදල්	2312.36	2109.65	
	-සෘජු විදේශ අරමුදල්	10382.00	9798.64	
	මුළු එකතුව	12694.36	11908.29	

වගුව 15 - කළුගල සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය

අනු අංකය	ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිපාදන රු. මි	වියදම රු. මි	ප්‍රගතිය%
01	මැනුම් කටයුතු	4.00	4.73	100%
02	ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්	93.50	80.39	50%
03	යන්ත්‍රෝපකරණ හා වෙනත් උපකරණ මිලදී ගැනීම	35.00	34.57	
04	මාර්ග ඉදිකිරීම	255.00	281.08	100%
05	වාට්මාර්ග යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	112.00	118.70	65%
06	ප්‍රධාන බැම්ම සමීපයේ කටයුතු, නිර්මාණය කිරීම ධාරිතා සංවර්ධනය ඉදිකිරීම්	-	-	-
07	ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම් හා නැවත පදිංචි කිරීම්	106.50	21.99	50%
09	පාරිසරික ඵලදායීතාවය ලබා ගැනීම හා පාරිසරික බලපෑම් අවම කිරීම	49.26	35.82	65%
10	කාර්යාලීය හා වැඩබිම් උපකරණ මිලට ගැනීම	5.00	2.47	49%
11	පරිපාලනය හා කළමනාකරණ මුළු වියදම්	60.26	62.56	-
	-			
	මුළු එකතුව- දේශීය අරමුදල්	685.26	607.74	
	-සෘජු විදේශ අරමුදල්	-	-	
	- විදේශ ආධාර (ප්‍රතිපූර්ණ පදනමට)	28.00	27.62	
	- දේශීය අරමුදලට සම්බන්ධිත විදේශ ආධාර	7.00	6.95	
	මුළු එකතුව	720.26	642.31	

2. 6 .2 වේලි ආරක්ෂණ සහ ජලසම්පත් සැලසුම් ව්‍යාපෘතිය

2.6.2.1 ව්‍යාපෘති අරමුණු

- මහා පරිමාණයේ වේලි ක්‍රියාත්මක කිරීම හා නඩත්තු කිරීම සඳහා දිගුකාලීන තිරසාර සැලැස්මක් ස්ථාපනය කිරීම
- දිවයිනේ ජල මූලාශ්‍ර හා ඒ ආශ්‍රිත ජල විදුලි යටිතල පහසුකම් සඳහා වූ දිගුකාලීන තිරසාර සැලැස්ම හා කළමනාකරනයේ තත්වය ඉහළ නැංවීම, පොදු මහජනතාව ජලය ආශ්‍රිත ආපදා වලින් ආරක්ෂා කර ගැනීම, ජල මූලාශ්‍රවල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිඵල වනුයේ , ග්‍රාමීය සංවර්ධනය හා දිළඳුකම පිටුදැකීමේ කාර්යයන් සඳහා රජයේ උත්සාහයන්ට අනුබලයක් වෙමින් එම කටයුතු වල උග්‍රණ පූර්ණකයක් වීමත් පොදු මහජනතාව ස්වභාවික උවදුරු වලින් ආරක්ෂා කර ගැනීමත්ය.

2.6.2.2 ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන සංරචක

- I. වේලි ආරක්ෂණ තත්වය වැඩි දියුණු කිරීම හා ක්‍රියාත්මක වීමේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම
- II. පවත්නා ජල විදුලි තොරතුරු පද්ධතියේ තත්වය වැඩිදියුණු කිරීම හා නවීකරණය කිරීම
- III. සංවර්ධනය වන ජාතික ජල පරිභෝජන සැලසුම් වනජාතික ජල පරිභෝජන සැලසුම, යාවත්කාලීන මහවැලි ජල මූලාශ්‍ර සංවර්ධන සැලැස්ම, මුන්දෙතිආරු දෝණි සංවර්ධන සැලැස්ම සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම

2.6.2.3 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක වන ආයතන හා කාල රාමුව.

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය , වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව , ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය හා ජාතික සම්පත් මණ්ඩල නියෝජිත කාර්යාල තුළින් මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

මූලික ව්‍යාපෘති අභිප්‍රායයන් තුළින් හඳුනා ගත් කටයුතු සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා පලමුව 2013-ජූනි-30 ලෙස යොදා ගෙන තිබූ ව්‍යාපෘති නිම කිරීමේ දිනය 2015- ජූනි-30 දක්වා දිර්ඝ කරන ලදී.

2.6.2.4 ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය කටයුතු

ඉදිරියේදී විය හැකි වියදම් ලෙස රු මිලියන 8187 ක්ද ඇස්තමේන්තුගත වියදම ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 75.8 ක් . ඉන් ඇ.ඩො. 70.23 ක් හෙවත් රු මිලියන 7585.64 ක මූල්‍ය වියදම IDA-WB මගින් සපයන අතර ඉතිරිය GOSL මගින් දායක කරයි.

ව්‍යාපෘති කටයුතු සම්පාදනය කිරීම වාරිමාර්ග ආමානාංගය මගින් සිදු කරන අතර ජල සම්පත් කළමනාකරනය හා ක්‍රියාවට නැංවීම , ක්‍රියාවට නැංවීමේ නියෝජිත කාර්යාල හා ව්‍යාපෘතිකළමනාකරන අංශය ඒකාබද්ධව සිදු කරයි.

2012 වර්ෂය වන විට ව්‍යාපෘතිය ඒ සඳහා වෙන් කොට ඇති රු මිලියන 8187 න්, රුමී 4073 ක් පරිභෝජනයට ගෙන ඇති අතර , මූල්‍යමය ප්‍රගතියක් 49.6 % ක් හා භෞතිකමය ප්‍රගතියක් 53% ක් අත්කර ගෙන තිබේ.

ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන කොටස් තුන ක්‍රියාත්මකවීමේ ප්‍රගතියෙහි විවිධ අවස්ථාවල රැදීසිටින අතර , වර්තමානය වන විට එහි ප්‍රගතිය පහත දක්වා ඇත.

2.6.2.5 වේලි ආරක්ෂණ හා පුනුරුත්ථාපන කටයුතු

මේ යටතේ වැඩි අවදානම් සහිත වේලි 32 ක් පුනුරුත්ථාපන කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සහය උපදේශකවරුන් (ISC-1) විසින් , වේලි 32 ක් සඳහාම සංකල්පමය දිරිස සැලසුම් සහ ටෙන්ඩර් ලිපිගොනු සකස් කිරීම සම්පූර්ණ කර සංවර්ධනය කරන ලද අතර (Packages) 28 ක් යටතේ වේලි 29 ක් සඳහා කොන්ත්‍රාත් ලබා ගන්නා ලදී. මේ දක්වා වේලි 3 ක් සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද අතර ඉතිරි වේලි 26 ක් සඳහා වූ ප්‍රධාන ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු වෙනුවෙන් ඇති කොන්ත්‍රාත් 25 ක් පහත වගුවේ දැක්වෙන පරිදි විවිධ භෞතිකමය සංවර්ධන ප්‍රගතියක් මේ වන විට ලබාගෙන ඇත.

එසේම ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය මගින් කළමනාකරණය කරනු ලබන ජලාශ 11ක් පුනුරුත්ථාපනය කරනු ලැබේ. ලගා කරගත් ප්‍රගතිය පහත සඳහන් පරිදි වේ.

වගුව 16 - 2012 වර්ෂයේ වේලි ඉදිකිරීම් වල ප්‍රගතිය

අ/අ	වේලි	භෞතික ප්‍රගතිය	මූල්‍ය ප්‍රගතිය
01	දඹුලු ඔය	සම්පූර්ණ කර ඇත.	සම්පූර්ණ කර ඇත.
02	කණ්ඩලම	සම්පූර්ණ කර ඇත.	සම්පූර්ණ කර ඇත.
03	දැඳුරු ඔය සහ කණ්ඩලම	සම්පූර්ණ කර ඇත.	88%
04	බෝවනැන්න	සම්පූර්ණ කර ඇත.	81%
05	වන්දිකා වැව	සම්පූර්ණ කර ඇත.	89%
06	කලා වැව	60%	56%
07	මාදුරුඔය	65%	49%
08	රන්ටැබේ	35%	37%
09	රන්දෙනිගල	50%	41%
10	පොල්ගොල්ල	40%	50%
11	කොන්මලේ	35%	45%

මීට අමතරව වේලි ආරක්ෂණ පහසුකම් හා උපකරණ කට්ටල ආදිය සපයා ඇති අතර, සියලුම ජලාශ භාර ඉංජිනේරුවන් හා යටිගං ප්‍රදේශ භාර නියෝජ්‍ය නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාරවරුන් සඳහා ප්‍රධාන පහසුකම් සලසා ඇත.

2.6.2.6 ජල විද්‍යාත්මක හා දේශගුණික තත්ව කළමනාකරණය

මේ යටතේ දිවයින පුරා ජල විද්‍යාත්මක හා කාලගුණ දත්ත රැස්කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන 122 ස්ථාපනය කිරීමට සැලසුම් කර ඇති අතර මහවැලි ප්‍රදේශ වල එවැනි මධ්‍යස්ථාන 19 ක් පිහිටුවීමට සැලසුම් කර ඇත. මෙම දත්ත විශ්ලේෂණය හා පුරෝකථනය සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ ජල පාලන ලේකම් කාර්යාලය ප්‍රතිව්‍යුහ ගත කර ජල විශ්ලේෂණ මධ්‍යස්ථානයක් බවට පත් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

2.6.2.7 වේලි ආරක්ෂණ පහසුකම් සැලසීම

ව්‍යාපෘති අරමුණට සමගාමීව වේලිවල ආරක්‍ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීම හා නඩත්තු කිරීම සඳහා සහ සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට අතවශ්‍යය මූලික ආරක්‍ෂක පහසුකම් සැලසීම උදෙසා වේලි 32 ක් ඇතුළත්ව විශාල වේලි 80ක් සඳහා උපකරණ, යන්ත්‍ර, ආම්පන්න සහ වාහන සපයා බෙදාහරින ලද අතර වේලි 48 ක (ප්‍රතිසංස්කරණයට තෝරා ගත්වේලි 32 ක් හැර) වේලි කළමනාකරුවන්ට අතවශ්‍ය හදිසි ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු සහ ඒ ආශ්‍රිත ව්‍යුහ වන මංමාවත් ආලෝකකරණ පහසුකම් හා ආරක්‍ෂක පහසුකම් සැලසීම සඳහා සහාය ලබා දෙන ලදී. මේ යටතේ වේලි 40 කට අවශ්‍ය පහසුකම් සලසා ඇත.

2.6.2.8 ජාතික ජල සම්පත් පරිහරණ සැලසුම් සකස් කිරීම

මේ යටතේ ජාතික ජල සම්පත් පරිහරණ සැලැස්මක්ද, මුන්දෙනිආරු නිමිතයේ ජල පරිහරණ සැලැස්මක්ද සකස් කර ඇත. පවතින ජල සම්පත් ස්වාභාවය සහ (ප්‍රමාණය හා ගුණාත්මක භාවය) ජල ඉල්ලුම සැලකිල්ලට ගෙන 1968 දී සම්පාදිත මහවැලි මහ සැලැස්ම විමර්ශනය කර වර්තමානයට ගැලපෙන අයුරින් නැවත සකස් කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිදුවන විශේෂ වැදගත්කමකින් යුත් කාර්යයකි. ඒ අනුව මෙම සැලැස්ම මේ වන විට සකස් කර අවසන් වන අතර ජල පරිහරණ පාර්ථකයන් හා මේ පිළිබඳව උනන්දුවක් දක්වන අතර සාකච්ඡාවක් සඳහා භාජනය කර අවසන් සැලැස්ම සකස් කිරීමට යෝජිතව ඇත.

2.6.2.9 පුහුණු හා ධාරිතා සංවර්ධනය

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ නිලධාරීන් (විශේෂයෙන් ඉංජිනේරුවරුන්) ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා විදේශීය හා දේශීය පුහුණු හා වැඩ මුළු ගණනාවක් පවත්වා ඇති අතර එමගින් වේලි සුපරික්පාව, වේලි ආරක්ෂණය, වේලි නිර්මාණය කිරීම, සැලසුම් කිරීම, ඉදිකිරීම් හා කළමනාකරණය කිරීම, වැනි විෂයන් පිළිබඳව දැනුමක් ලබා දී ඇත.

2.6.3 මහවැලි ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

මහවැලි B කලාපයේ කොට්ඨාශ 08 ක් තුළ පිහිටා ඇති වාරිමාර්ග ව්‍යුහය තුළ මාර්ග යටිතල පහසුකම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම , ආයතන සංවර්ධනය , කෘෂිකාර්මික හා සත්ව පාලන සංවර්ධනය පාරිසරික පද්ධති සංරක්ෂණය අරමුණු කර ගනිමින් මහවැලි ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ස්ථාපිත කර ඇත.

මහවැලි ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ ඉහත සඳහන් මූලික අරමුණු මුදුන්පත් කර ගනිමින් 2012 වර්ෂය පුරාවට පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සිදුකිරීමට කටයුතු කර ඇත.

- ❖ ඇළ මාර්ග හා මාර්ග පද්ධති යනාදිය පුනරුත්ථාපනය කිරීම
- ❖ ජල සැලසුම් පද්ධති පුනරුත්ථාපනය හා ප්‍රවර්ධනය
- ❖ කෘෂිකාර්මික හා පශු සම්පත් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්
- ❖ ආයතන සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්
- ❖ වන හා පරිසර සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම්
- ❖ පාලන කටයුතු
- ❖ විවිධ ක්‍රියාකාරකම්

වගුව 17 - ව්‍යාපෘතිය මගින් ප්‍රදේශ තුළ සිදුකරන ලද ඉදිකිරීම්

උප වාරි කලාපය	කොට්ඨාශය	බෙදුම් ඇළ (කි.මී)	කෙප්තු ඇළ (කි.මී)	වැව් ප්‍රමාණය (කි.මී)	පාරවල් (කි.මී)
5	දම්විත්ත	49.9	117.7	04	20.7
5	විජයාපුර	50.1	126.5	-	18.5
1	දිඹුලාගල	74.5	168.9	08	44.6
1	ඇල්ලේවැව	64.3	141.8	11	30.4
2	සෙවනපිටිය	49.3	171.7	10	37.8
2	සේනාපුර	58.0	118.4	05	28.7
3	සිංහපුර	52.6	107.2	08	39.3
4	ඇසලපුර	60.0	186.7	08	35.5
4	සපුමල්පුර	-	-	-	-
	එකතුව	459.3	1138.9	54	255.5

2.6.4 රිදීමාලියද්ද ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

2.6.4.1 ව්‍යාපෘති පිහිටීම

උරව පළාතේ රිදීමාලියද්ද දිස්ත්‍රික් ලේකම් කොට්ඨාශය.

2.6.4.2 ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු

සමාජ ආර්ථික යටිතල පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය හා තිරසාර ආදායම් අවස්ථා හඳුන්වා දීම මගින් ග්‍රාමීය සමාජය තුළ වෙසෙන්නන්ගේ ජීවන තත්වය උසස් කිරීම.

2.6.4.3 ව්‍යාපෘති සංරචක

- වාරිමාර්ග ජාලය හා කෘෂිකාර්මික යටිතල පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය
- වාරි ජලය සැපයීම
- සමාජ යටිතල පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය
- සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත සංවර්ධනය
- පරිසර සංරක්ෂණය

2.6.4.4 ව්‍යාපෘතියේ කාර්යභාරය

- වාරි ජල ධාරිතාව ඉහළ නැංවීම
- හෙක්. 1200 ක වානිජ බෝග වගාව
- කෘෂි ලිං 100
- සෞඛ්‍ය හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම
- පවුල් 1000 කට පහ සම්පත් සම්බන්ධ ආදායම් අවස්ථා ඇති කිරීම
- කෘෂි මාර්ග ජාලය 70km දක්වා වැඩි කිරීම
- ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන 50% කින් වැඩි කිරීම
- ආදායම් උපයන ජනගහනයට කාන්තා දායකත්වය 50% කින් වැඩි කිරීම
- කෘෂි නිෂ්පාදන හා ඒ සම්බන්ධ කර්මාන්ත සඳහා තරුණ ජනගහනය වැඩි වශයෙන් සම්බන්ධ කර ගැනීම

ව්‍යාපෘතියෙන් ප්‍රතිලාභ ලබන්නන් ප්‍රමාණය	- පවුල් 14,782
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන කාලය	- අවුරුදු 05 (2012- 2016)
මුළු ඇස්තමේන්තු ගත වියදම	- රුමිලියන 1.100

වගුව 18 - 2012 වාර්ෂික ප්‍රගතිය

අ/අ	ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
01	තාක්ෂණ සේවා කටයුතු		
	• ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් (කාර්යාල හා නිල නිවාස)	02	-
	• පාසල් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්	05	-
	• බහුකාර්ය ගොඩනැගිලි	01	-
	• යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම්	03	02
	• මාර්ග අලුත්වැඩියාව	කි.මී 19.6	-
	• මාර්ග ඉදිකිරීම්	කි.මී 01	-
	• වාරිමාර්ග සංවර්ධන කටයුතු	06	-
	• පානීය ජල ලිං ඉදිකිරීම්	05	-
	• වැව් පුනුරුත්ථාපනය	01	-
02	මානව සම්පත් හා ආයතන සංවර්ධනය		
	• සුභග වැඩසටහන	20	03
	• සතිපාරක්ෂක වැසිකිළි ඉදිකිරීම්	1050	837
	• කුඩා කණ්ඩායම් හඳුන්වා දීම් හා ශක්තිමත් කිරීම්	105	200
	• කෘෂි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සම්බන්ධ පුහුණු කටයුතු	120	180
	• ස්වයං රැකියා සම්බන්ධ පුහුණු වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය	200	-
	• සමාජ සවිච්ඡරණ වැඩසටහන්	1000	600
	• වෘත්තීය පුහුණු	50	-
03	ව්‍යාපාර සංවර්ධනය		
	• කපු නිෂ්පාදන සඳහා යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් පුහුණු කටයුතු	01 01 04	
04	කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය		
	• වගා ලිං ඉදිකිරීම්	23	03
	• පැපොල් වගා ආදර්ශන	2000	-
	• එළවළු වගා ආදර්ශන	100	-
	• මඤ්ඤදාක්කා වගාව සඳහා 50% දායකත්වය ලබා දීම	ගොවීන් 500	-
	• පුහුණු හා දැනුවත් කිරීම්	ගොවීන් 500	-
	• ගෘහස්ථ පැල තවත් සඳහා ආවරණ ඉදිකිරීම්(Net House)	500	-
05	පශු සම්පත් සංවර්ධනය		
	• කිරි හරක් මිලට ගැනීම් ගොවීන් සඳහා ගොවිපලවල් සඳහා	75 10	- -
	• ගව ගාල් ඉදිකිරීම් රිදිමාලියද්ද ගොවිපල සඳහා ගොවීන් සඳහා	01 75	- -
	• කුකුල් පැටව් නිෂ්පාදනය	10000	1000
	• කුකුල් කුඩු ඉදිකිරීම්	100	-
	• විසිතුරු මත්ස්‍ය පොකුණු ඉදිකිරීම් (50% ගොවි දායකත්වය)	40	-
	• ජලාශ සඳහා මත්ස්‍ය ඇගිල්ලන් මුදා හැරීම	50000	12000

2.6 .5 වැලිමය ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

2.6 .5.1 ව්‍යාපෘති අදහස හා අරමුණු

පසුගිය කාලවකවානුවේදී මහවැලි ඵල් කලාපයේ ජානපදිකයන් බොහොමයක් තම වගා බිම් හා නිවාස අතහැර ආරක්ෂාව සහිත ප්‍රදේශ වලට යාමට කටයුතු කරන ලදී. එම පිරිසට නැවත තම ගම් බිම් වල පදිංචිය දැරීමට හා ගොවිතැන් කටයුතු කරගෙන යාමට හැකිවන පරිදි අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම යන කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන මෙම ප්‍රදේශයේ පුනරුත්ථාපනය කිරීම, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය හා ප්‍රදේශය හැර ගිය පිරිස් නැවත පදිංචි කිරීම, යන ජාතික අවශ්‍යතාව සැලකිල්ලට ගෙන වැලිමය ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කරන ලදී.

ඒ අනුව වසර 03 ක ව්‍යාපෘති කාලයක් තුළ මහවැලි ඵල් කලාපයේ පවුල් 6788 ක් නැවත පදිංචි කිරීම හා වාටි ඉඩම් සැපයීම හරහා (එක් පවුලකට අක්කර 2.5 බැගින් - ගෙවත්ත සඳහා අක්කර 0.5 ක්ද, වාටි ඉඩම් සඳහා අක්කර 01ක්ද, වාටි නොවන ඉඩම් සඳහා අක්කර 01ක්ද මෙයට ඇතුළත් වේ.)මවුන්ගේ ජීවන තත්වය උසස් කිරීම සහ සමාජ යටිතල පහසුකම් සැපයීම මගින් ප්‍රදේශයේ තිරසාර බව සහතික කිරීමත් , එතුළින් පදිංචිකරුවන්ගේ ජීවන තත්වය වඩා යහපත් කිරීමත් මෙහි මූලික අරමුණු වේ.

2.6.5.2 පිහිටීම

අනුරාධපුර, වවුනියා හා මූලතිව් දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි

වගුව 19 - ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්.

ක්‍රියාකාරකම්	වටිනාකම (රු. මිලියන)
මැනුම් කටයුතු	19.8
ලඳු කැලෑ ඵලිපෙහෙලි කිරීම	65.3
පදිංචිකරුවන්ගේ කඳවුරු නඩත්තුව හා ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම	722.2
වාටි යටිතල පහසුකම් සැපයීම	1395.0
සමාජ ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සැපයීම	1001.0
කෘෂි කාර්මික සංවර්ධනය	208.8
පරිසර සංරක්ෂණය	100.0
පදිංචිකිරීමේ පසු ක්‍රියාකාරකම්.	101.8
මෙහෙයුම් හා නඩත්තුව	293.1
එකතුව	3957.1

2.6.5.3 ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක

- ගම්මාන 11ක ගොවි පවුල් 6788 ක් නැවත පදිංචි කිරීම
- හෙක්.4187 ක කෘෂි ඉඩම් සංවර්ධනය
- වෙළඳපොළ මාර්ග(150 km) හා කුඩා ගම් සඳහා වන මාර්ග (132 km) ජාලය ඉදිකිරීම හා වැඩි දියුණු කිරීම
- සමාජ යටිතල පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය
- පදිංචිකිරීමේ පසු ක්‍රියාකාරකම්.

වගුව 20 - යෝජිත මුදල් ප්‍රමාණය

වසර 1	වසර 2	වසර 3	එකතුව
2086'71	1256.6	604.8	3957.1

වගුව 21- ප්‍රගතිය -2012

ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්කය	100% සම්පූර්ණයයි
පදිංචි කිරීම්		
ගෙවතු (අක්කර 0.5)	6788(1376 හෙක්ට)	2550
වාරි ඉඩම් (අක්කර 01)	6788(2750 හෙක්ට)	
වාරි නොවන ඉඩම් (අක්කර 01)	6788(2750 හෙක්ට)	939
මාර්ග ඉදි කිරීම්		
වෙලඳ මාර්ග කි.මී	150	
ගම්මාන සඳහා මාර්ග කි.මී	132	106
සම්බන්ධීකරණ මාර්ග කි.මී	84.2	57.4
යටිතල පහසුකම්		
වැව් වැඩිදියුණු කිරීම	23	15
වාරි මාර්ග ඉදි කිරීම්		
බෙදුම් ඇලකි.මී	110	
ක්පේත්‍ර ඇලකි.මී	300	2

වගුව 22- ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීම් (රුපියල් මිලියන)

වර්ෂය	2013	2014	2015	2016
වෙන් කළ	150	500	1900	1520

වගුව 23 - කෘෂිකාර්මික ප්‍රගතිය

		2012 වසර	
		මහ	යල
වී	වගා කළ (හෙක්ට)	1904.3	149.6
	නිෂ්පාදන(මෙ.ටො)	7564.1	564.6
වෙනත් සෙස්ත්‍ර හෝග	වගා කළ (හෙක්ට)	550.5	445.1
	නිෂ්පාදන(මෙ.ටො)	1908.2	1412.8
පශු සම්පත් හා මත්ස්‍ය	නිෂ්පාදන(මෙ.ටො) -කිරි		309
	මාළු		469.87

2.6 .6 රඹකැන්මය ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

2.6 .6.1 ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම

නැගෙනහිර පළාතේ, අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ මහඔය දිස්ත්‍රික් ලේකම් කොට්ඨාශය තුළ

2.6 .6.2 ව්‍යාපෘති අරමුණ

2012- 2016 යන වසර 05 ක කාල සීමාවක් තුළ රු. මිලියන 1086 ක වියදමින් පවුල් 3550 ක ඉඩම් සංවර්ධනය හා නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් මනා ලෙස ඉටු කිරීම.

2.6 .6.3 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්

1. කෘෂි නිප්පාදන හා පශු සම්පත් සංවර්ධන කටයුතු ප්‍රවර්ධනය
2. ව්‍යාපාර සංවර්ධනය
3. සමාජ යටිතල පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය
4. ආයතන සංවර්ධනය
5. ඉඩම් හා ගොවිපල සංවර්ධනය
6. පරිසර සංරක්ෂණය

2.6 .6.4 ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක

1. නව ඉඩම් හෙක්ටයාර් 1400 ක් වාටි කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සඳහා ඇති කිරීම
2. සමාජ ආර්ථික යටිතල පහසුකම් යටතේ , නව පවුල් 3550 ක් නැවත පදිංචි කිරීම
3. පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පවුල් 400 ක් සඳහා ආදායම් අවස්ථා ඇති කිරීම
4. ජල සුරක්ෂිතතාවය සඳහා නල ලී. 100 ක් ඉදිකිරීම
5. සංචාරක කලාප 03 ක පෞද්ගලික ආයෝජකයින් මගින් කිරි නිප්පාදනය 10% කින් වැඩි කිරීම

වගුව 24 - වාර්ෂික ප්‍රගතිය 2012

අ/අ	ක්‍රියාකාරකම	මූල්‍ය		භෞතික	
		ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
01	සමීක්ෂණ කටයුතු (හිමිකම් හා වෘත්තීමය)	400	165	04	02
02	සමීක්ෂණ කටයුතු				
	<ul style="list-style-type: none"> මහමය නගරය හා පදිංචි කිරීම් සිදු කරන ප්‍රදේශ වල ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණයක් සිදු කිරීම(හෙක් 1600) 	2380	2380	200	242
	<ul style="list-style-type: none"> වාට් ඉඩම් සඳහා අත්පත් කරගන්නා ප්‍රදේශ වල ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණයක් සිදු කිරීම.(හෙක් 1750) 	-	-	1750	875
	<ul style="list-style-type: none"> ග්‍රාමීය මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය (කි.මී 100) 	-	-	37	13.05
	<ul style="list-style-type: none"> ගෙවතු ඉඩම් බෙදා දීමට සකස් කිරීම(කට්ටි 4000) 	-	-	1400	100
	<ul style="list-style-type: none"> කෘපි ඉඩම් බෙදා දීමට සකස් කිරීම(කට්ටි 2300) 	-	-	1120	442
	<ul style="list-style-type: none"> නැවත පදිංචි කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන සකස් කිරීම (හෙක් 100) 	-	-	60	4
	<ul style="list-style-type: none"> ගෙවතු ඉඩම් මායිම් ලකුණු කිරීම (කට්ටි 4000) 	-	-	600	101
	<ul style="list-style-type: none"> කෘපි ඉඩම් මායිම් ලකුණු කිරීම (කට්ටි 2300) 	-	-	150	150
03	අත්පත් කර ගැනීම් හා වන්දි ගෙවීම් (හෙක්)	1500	30	900	137
04	පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් (පවුල් 4000)	6491	1120	-	-
	<ul style="list-style-type: none"> ඉඩම් ලාභීන් තෝරා ගැනීම 	-	-	520	598
	<ul style="list-style-type: none"> ගෙවතු ඉඩම් බෙදා දීම 	-	-	520	56
	<ul style="list-style-type: none"> සහිපාරක්ෂක වැසිකිළි ඉදි කිරීම 	-	-	100	10
05	දැනුවත්කිරීම් හා පුහුණුකිරීම්	1950	205	35	10
06	කෘපිකාර්මික සංවර්ධනය	5359	640	-	-

තුන්වැනි පරිච්ඡේදය

සංවර්ධන අංශය.

සංවර්ධන අංශය පහත සඳහන් උප අංශ පහකින් සමන්විතය.

- 01. ඉඩම් අංශය
- 02. කෘෂිකර්ම අංශය
- 03. පශු සම්පත් සංවර්ධන අංශය
- 04. ආයතන සංවර්ධන අංශය
- 05. ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය

3.1 ඉඩම් අංශය :

ජාතික ප්‍රතිපත්තියට අනුව මහවැලි ප්‍රදේශ වල ඉඩම් උපයෝජනය පිළිබඳ සැලසුම් පිළියෙල කිරීම, කළමනාකරණය කිරීමේ වගකීම මෙම අංශය වෙත පැවරේ. ඒ අනුව ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම , ගොවි හා ගොවි නොවන පවුල් සඳහා ඉඩම් බැහැර කිරීම , ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත , රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත, කැලෑ ආඥා පනත හා සන්නිකය ආපසු ලබා ගැනීමේ පනත වැනි අණපනත් අනුව කටයුතු කිරීම , රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය අනුබද්ධ ආයතන , ආයෝජන ව්‍යාපෘති හා වාණිජ කටයුතු සඳහා ඉඩම් බැහැර කිරීම යන කාර්යයන් මෙම අංශය මගින් සිදු කෙරේ.

3.1.1 2012 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කළ කාර්යයන් - 2012

- 1. ඉඩම් බැහැර කිරීම සඳහා සුදුස්සන් තෝරා ගැනීම.
- 2. කට්ටිකරුවන් අතර ඉඩම් බැහැර කිරීම.
- 3. ඉඩම් බලපත්‍ර හා ප්‍රධාන පත්‍ර නිකුත් කිරීම.
- 4. ඉඩම් අයිතිය බැහැර කිරීම.
- 5. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හා වන්දි ගෙවීම.
- 6. රාජ්‍ය ආයතන සඳහා ඉඩම් පැවරීම.
- 7. පුජා භූමි සඳහා පුජා ඔප්පු ලබාදීම.
- 8. මධ්‍යම පරිමානයේ ව්‍යාපාරිකයින් සඳහා ඉඩම් ලබා දීම.
- 9. ඉඩම් සඳහා බදු අය කිරීම.
- 10. ඉඩම් මැනීම හා තක්සේරු කිරීම.
- 11. කොට්ඨාශ දින පැවැත්වීම.

වගුව 25 - ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ ඉඩම් කට්ටි බෙදාදීම-2012

කලාපය	ඉලක්කය		ප්‍රගතිය	
	ගොඩ	වාට්	ගොඩ	වාට්
බී	800	200	726	250
එච්	858	-	-	-
සී	3345	-	199	5
චලව	2870	213	143	58
ඒක්/කොන්	148	-	-	-
මොරගහකන්ද	-	-	96	96
හුරුළුවැව	256	-	-	-
ඩී	400	629	-	135
රඹකැන්මය	350	375	88	125
එල්	2002	608	630	662
එකතුව	11029	2025	1882	1331

වගුව 26 - රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත යටතේ ඉඩම් කට්ටි බෙදාදීම - 2012

කලාපය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
B	233	162
H	723	3
C	216	8
චලව	41	-
ඒක්/කොන්	318	-
මොරගහකන්ද	107	1
හුරුළුවැව	55	3
D	78	-
රඹකැන්මය	9	-
L	173	1
එකතුව	1953	178

වගුව 27 - ප්‍රදානපත්‍ර ලබාදීම ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත - 2012

කලාපය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
B	2500	3697
H	1544	383
C	2957	848
වලව	2755	363
වික/කොත්	100	80
මොරගහකන්ද	1210	249
හුරුළුවැව	1023	485
D	-	-
රඹකැත්මය	-	-
L	300	-
එකතුව	12389	6105

අභිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පූජා හම් මජ්ඣ ප්‍රධානය

ගරු ඇමතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රණවිරු ප්‍රධාන පත්‍ර ලබා දීම

වගුව 28 - බදු ආදායම් (රු. මිලියන) - 2012

කලාපය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
B	32.883	15.42
C	100.490	19.86
මොරගහකන්ද	4.742	1.25
H	185.68	15.5
L	0.206	0.206
වලව	51.779	15.69
වික/කොත්	95.289	34.13
D	3.116	3.10
හුරුළුවැව	4.607	2.90
එකතුව	478.792	108.056

අභිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අරලියගහ මන්දිරයේදී දීමනා පත්‍ර ප්‍රධාන කිරීම

වගුව 28 - කලාපවල බලයලත් මිනිස්දොරුවරුන් මගින් ඉඩම් මැණුම්කර පිණුරුපත් සකස් කිරීම පිළිබඳ ප්‍රගති වාර්තාව -2012

අ. අ	කලාපය	මැණුම් කිරීමට ඇති ඉඩම් කට්ටි සංඛ්‍යාව			මැණුම් ඉල්ලීම් යොමු කර ඇති සංඛ්‍යාව			මැණුම්කර මායිම්ගල් දමා ඇති සංඛ්‍යාව			සැලැස්සුම්පත් සකසා ඇති සංඛ්‍යාව			සැලැස්සුම්පත් සකසා ඉදිරිපත් කර ඇති සංඛ්‍යාව		
		ගොඩ	වාට්	වෙනත්	ගොඩ	වාට්	වෙනත්	ගොඩ	වාට්	වෙනත්	ගොඩ	වාට්	වෙනත්	ගොඩ	වාට්	වෙනත්
01	බී	14006	10218	-	13358	9430	-	5280	5628	-	1421	1196	-	798	946	-
02	සී	7174	3365	-	6710	3365	291	1804	1997	-	1342	1290	-	464	277	-
03	එච්	8605	654	-	8606	654	-	4118	310	-	598		-	598	0	-
04	හුරුවුව	2293	571	-	1533	372		1036	260	-	26		-	26		
05	එල්	2856	1578	-	2856	924	-	1301	410	-	82			82		-
06	මැදිරිගිටිය	0	233	-		233	-	0	144	-	0	144	-	0	144	-
07	වලව	9762	1708	-	8906	817	-	6492	380	-	2153	6	-	1319	0	-
08	මොරගහකන්ද	1886	505	-	1850	494	-	2316	448	-	267	112	-	267	112	-
09	වික්/කොත්	801	0	-	685	0	-	333	0	-	0	0	-	0		-
එකතුව		47383	18832	-	44503	16289	291	22688	9577		5889	2748	-	3554	1479	

වගුව 29 - ග.නි.ස.ම නිවාස ඉඩම් ලබාදීමේ ප්‍රගතිය

අනු අංකය	කාරණය	දීමනාපත්‍ර	බදු බලපත්‍ර
1	අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලත් සංඛ්‍යාව	171	83
2	පෙර අනුමැතිය යටතේ දීමනා පත්‍ර ලබාදී ඇති සංඛ්‍යාව	20	-
3	අතිගරු ජනාධිපති තුමාගේ ප්‍රතිරූප අත්සන ලැබී ඇති සංඛ්‍යාව	15	-
4	අතිගරු ජනාධිපති තුමාගේ ප්‍රතිරූප අත්සන ලබා ගැනීමට යොමු කළ සංඛ්‍යාව	18	-
5	ඊර්ටා විභූ ලැබී ඇති සංඛ්‍යාව	28	-
6	තක්සේරු වාර්තා ලබා ගැනීමට යොමු කළ සංඛ්‍යාව	171	-
7	තක්සේරු වාර්තා ලැබී ඇති සංඛ්‍යාව	29	-
8	මෑත පිඹුරුපත් නොමැති ඉඩම් මැණීම සඳහා මැණුම් නියෝග යොමු කර ඇති සංඛ්‍යාව	143	83

3.2 කෘෂිකර්ම අංශය

කලාපීය කෘෂිකර්ම කටයුතු ගොවිපල සංවර්ධන කෘෂිනිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධන , රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ඊදිරිය ආයතන සමග සම්බන්ධ වෙමින් කෘෂි තාක්ෂණික ක්‍රම හඳුන්වාදීම , අත්හදාබැලීම් , ආදර්ශනා ප්‍රගුණ කිරීම් මගින් වඩාත් ඵලදායී කෘෂිකාර්මික ක්‍රම සඳහා ගොවීන් නැඹුරු කිරීම කෘෂිකර්ම අංශ වෙත පැවරෙන විශේෂ රාජකාරි වේ.

3.2.1 වර්ෂය තුළ සිදු කළ ක්‍රියාකාරකම් 2012

- ❖ ජාතික වී නිෂ්පාදනය සඳහා 20-22% දායකත්වයක් ලබා දීම.
- ❖ වාටි , ගෙවතු හා වෙනත් ක්ෂේත්‍ර අතිරේක හෝග ප්‍රගතිය 25% කින් වැඩි කිරීමට කටයුතු කිරීම
- ❖ ගෙවතු වගා සංවර්ධනය
- ❖ ප්‍රදේශයට උචිත හෝග ආදර්ශනයක් ආකාරයට පවත්වාගෙන යාම ප්‍රදේශයට අවශ්‍ය බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ගොවිපල තුළ සකස් කර ගැනීම. සත්ව පාලන ඒකකයක් පිහිටුවීම තුලින් පුහුණුව හා අවශ්‍ය සේවාවන් සැපයීම . ගොවි නිෂ්පාදන අලෙවි සැලකි ගොවිපල ආශ්‍රිතව පවත්වාගෙන යාම. විශ්ව විද්‍යාල දුවාදරුවන්ගේ ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ හා ආදර්ශන පවත්වාගෙන යාමට සුදුසු වන ආකාරයට ගොවිපල පවත්වා ගැනීම හා සංචාරකයින්ගේ සිත් ඇදගන්නා ආකාරයට මහවැලි ගොවිපලවල නඩත්තු කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීම
- ❖ වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ගොවි ප්‍රජාව වෙත ලබා දීම
- ❖ අත්හදාබැලීම් , ආදර්ශණ , පර්යේෂණ තුලින් ලබා ගත් තාක්ෂණික දැනුම ලබා දීමට කටයුතු කිරීම

වගුව 30 - වි වගා ප්‍රචාරණය සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියා මාර්ග

	ඒකක ගණන	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
කි.ග්‍රෑ. 02 වි පැකට් බෙදාදීම.	-	8000	6580
ආදර්ශ යාය	-	123	102
ක්ෂේත්‍ර දින	-	60	47
පැරපුට් තැටි බෙදා දීම. (50% ගොවි දායකත්වය යටතේ)	-	5030	5000
අපනයනය සඳහා වි වගා කිරීමේ වැඩසටහන	හෙක්.	1500	480

වගුව 31 - අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර හෝග ප්‍රවර්ධනය .

වර්ගය	වැඩසටහන	ඒකක ගණන	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
සෝයා	ගිවිසගත් පරිදි ඉදිරි කටයුතු සිදුකිරීම	-	8890	7500
රටකපු	බීජ නිප්පාදන ගොවීන්	-	12	11
බතල	වඩාත් යෝග්‍ය රෝපණ ද්‍රව්‍ය බෙදාදීම.	කි.ග්‍රෑ	1350	1130
මුංඇට	50% ගොවිදායකත්වය යටතේ බීජ බෙදා හැරීම	කි.ග්‍රෑ	1200	1000
කවිපි	-එම-	කි.ග්‍රෑ	2000	1800
මිරිස්	මුදල් ලබා ගැනීම මගින් බීජ බෙදාදීම	කි.ග්‍රෑ	62000	53500
මිරිස්	නොමිලේ බීජ බෙදා දීම	කි.ග්‍රෑ	295	255
බඩ ඉරිගු	ගිවිසගත් පරිදි බීජ ලබා දීම. 50% ගොවිදායකත්වය යටතේ දෙමුහුන් බීජ බෙදාදීම.	කි.ග්‍රෑ	3000	3000
ලොකු එළුණු	<ul style="list-style-type: none"> බීජ නිප්පාදනය සඳහා බීජ බල්බ බල්බ ලබා දීම යළි සකස් කිරීම සඳහා වර්ගීකරණය කිරීමටත් ගබඩාවට යැවීම බීජ බල්බ ප්‍රවාහනය කිරීමේ ගාස්තුව පියවා ගැනීම - (වර්ගීකරණය සඳහා) 50% ගෙයි දායකත්වය යටතේ ප්ලාස්ටික් කුඩ බෙදා දීම. 	කි.ග්‍රෑ	01	01
		කි.ග්‍රෑ	70000	60958
		කි.ග්‍රෑ	1400	3184

වගුව 32 - මහවැලි ගොවිපල ප්‍රගතිය.

බෝගය	වගා කරණ ලද බිම් ප්‍රමාණය	නිෂ්පාදනය (මෙ.ටො)
වී	301	3675
කෙසෙල්	43	161
පැපොල්	11	42
අඹ	71	08
චූගත් ෆෘට්	03	00
අන්නාසි	06	01
වෙනත් පළතුරු	29	26
එළවළු	09	24
වෙනත් ක්ෂේත්‍ර හෝග	83	576
අපනයන හෝග	01	00

වගුව 33 - බීජ නිෂ්පාදන ප්‍රගතිය.

වර්ගය	ඒකකය	ප්‍රමාණය
බීජ වී	බුසල්	112000
බී එණු බල්ක	කි.ග්‍රෑ	3200
මීටිස්	කි.ග්‍රෑ	2270
මුංඇට	කි.ග්‍රෑ	7700
කවුපි	කි.ග්‍රෑ	9220

වගුව 34 - කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය.

වර්ගය	ඒකක	නිෂ්පාදන එකතුව
කොම්පෝස්ට්	මෙ.ටො	6365
දිරාපත් කළ පිඳුරු	මෙ.ටො	1130
ගොම	මෙ.ටො	2500

වගුව 35 - පොදු ආදර්ශන හා අත්හදා බැලීම් ප්‍රගතිය.

විෂය / බෝගය	භෞතික	
	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
වී	945	884
සෝයා	12	08
බතල	03	02
මුංඇට	860	696
රටකපු	21	13
මීටිස්	18	16
බඩ ඉටිගු	24	13
බීජුණු	82	94
පැපොල්	12	08
ගෙවතු වගාව	270	204
කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන	1500	1158

වගුව 36 - කෙෂ්ත්‍ර දින පැවැත්වීම හා පුහුණු වෘත්තීයයන් තුළින් ලබා ගත් ප්‍රගතිය.

බෝගය	කෙෂ්ත්‍ර දින				පුහුණු			
	වැඩසටහන		ගොවීන්		වැඩසටහන්		ගොවීන්	
	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
වී	945	796	37800	27164	155	104	4650	3304
සෝයා	-	-	-	-	45	28	1350	828
බතල	03	02	120	86	02	02	60	53
මුං ඇට	-	-	-	-	42	21	1260	746
මීටිස්	28	21	1120	914	82	31	2460	706
බඩ ඉටිගු	24	13	960	642	49	15	1470	492
බී ඵණු	45	32	1800	1288	116	68	3480	2168
පැපොල්	14	14	560	676	21	18	630	503
රටකපු	-	-	-	-	28	15	840	398
කෙසෙල්	-	-	-	-	88	51	2640	1526
ගෙවතු වගාව	155	121	6200	4754	129	117	3870	3642
කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන	450	384	18000	15056	450	396	13500	12296

වගුව 37 - වෙනත් ක්ෂේත්‍ර හෝග වගා ප්‍රගතිය.

බෝගය	වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය	අස්වනු නෙලා ගත් බීජ ප්‍රමාණය.	නිෂ්පාදනය මෙ. ටො.
වී	170000	149805	724663
බී එණු	512	462	5970
කළු කවිපි	314	214	169
මීටිස්	355	295	352
කවුපි	449	332	348
ඉගුරු	78	78	117
මුං ඇට	364	292	328
රට කජු	160	108	95
කුරක්කන්	45	45	63
බඩ ඉටිගු	3351	1100	2750
රතු එණු	15	15	214
සෝයා	2805	1181	2951.5
කෙසෙල්	6063	6063	126136
පැපොල්	621	621	18354
අන්නාසි	58	58	930
එළවළු	1346	608	6080

3.3 පශු සම්පත් සංවර්ධන අංශය

සත්ව නිෂ්පාදන ඵලදායීතාව ඉහල නැංවීමට නව තාක්ෂණ උපයෝගී කිරීම සඳහා ගොවීන් නැඹුරු කරවීම , සත්ව නිෂ්පාදන සඳහා අගය එකතු කිරීම , අලෙවි ජාලය ශක්තිමත් කිරීම හා වෙළඳපොළ ඉලක්ක කල නිෂ්පාදන අගය කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් පශු සම්පත් සංවර්ධන අංශය මගින් පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ පශු සම්පත් සංවර්ධන වෙත පැවරී ඇත.

- කිරිගව සංවර්ධනය
- මිරිදිය මත්ස්‍ය සංවර්ධනය
- කුකුල් පාලනය
- එළු පාලනය
- උරන් පාලනය
- මී පැණි පාලනය
- පශු සම්පත් සංවර්ධන ගොවිපලවල් ප්‍රවර්ධනය
- සත්ව නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා ගොවීන් දිරිමත් කිරීම හා ප්‍රවර්ධනය

වගුව 38 - ප්‍රගතිය 2012

අනු අංකය	කාර්යය	ඒකකය	ප්‍රගතිය
1.	වාර්ෂිකකිරිනිෂ්පාදනය	ලීටර්'000	19,910
1.A	කිරිනිෂ්පාදනයේදළවටිනාකම	රු.මිලි.	900
2.	වසරඅවසානයේකිරිනිෂ්පාදනයේයෙදුනගොවීන්	සංඛ්‍යාව	18,150
3.	මහවැලිකලාපතුළගවගහනය	සංඛ්‍යාව	107613
4.	කෘතීමසිංචනයටලක්කලදෙනුන්	සංඛ්‍යාව	5212
5.	වැඩිදියුණුකලදෙනුන්සැපයීම	සංඛ්‍යාව	86
6.	අභිජනනමධ්‍යස්ථානස්ථාපිතකිරීම	සංඛ්‍යාව	5
7.	පැටවුහුවමාරුව	සංඛ්‍යාව	50
8.	කිරිසමිති	සංඛ්‍යාව	269
9.	ජීවවායුනිෂ්පාදනඒකක	සංඛ්‍යාව	3
10.	කොම්පෝස්ටිනිෂ්පාදනඒකක	සංඛ්‍යාව	258
11.	කුකුළුමස්නිෂ්පාදනය	මෙ.ටො.	5322
12.	කුකුළුමස්නිෂ්පාදනයභාසම්බන්ධගොවීන්	සංඛ්‍යාව	832
13.	බිත්තරනිෂ්පාදනය	සං.'000	4179
14.	බිත්තරනිෂ්පාදනයභාසම්බන්ධගොවීන්	සංඛ්‍යාව	3133
15.	ගෘහආශ්‍රිතගම්කුකුලන්ඇතිකිරීමේයෙදෙනගොවීන්	සංඛ්‍යාව	5733
16.	දිනක්වයසැතිකුකුළුපැටව්බෙදාහැරීම	සංඛ්‍යාව	20948
17.	එළුගාල්සැදීම	සංඛ්‍යාව	8
18.	එළුවන්ඇතිකිරීමභාසම්බන්ධගොවීන්	සංඛ්‍යාව	2020
19.	එළුගහනය	සංඛ්‍යාව	19405
20.	එළුමස්නිෂ්පාදනය	මෙ.ටො.	139
21.	උරුපාලනයභාසම්බන්ධගොවීන්	සංඛ්‍යාව	114
22.	උරන්ගහනය	සංඛ්‍යාව	4340
23.	උරුමස්නිෂ්පාදනය	මෙ.ටො.	143
24.	මිරිදියමත්ස්‍යනිෂ්පාදනය	මෙ.ටො.	8817
25.	මිරිදියමත්ස්‍යනිෂ්පාදනයේවටිනාකම	රු.මිලි.	19
26.	ඇභිල්ලන්තැන්පත්කිරීම(NAQDA මගින්)	සං.'000	2236

27.	ඇභිල්ලන්නිෂ්පාදනය (මහවැලි)	සං. '000	4150
28.	විසිතුරුමසුන්ඇතිකරනගොවීන්	සංඛ්‍යාව	358
29.	පොකුණු	සංඛ්‍යාව	628
30.	පැටව්තැන්පත්කිරීම	සංඛ්‍යාව	21640
31.	ඇභිල්ලන්නිෂ්පාදනය	පෝඬු '000	17760
32.	විසිතුරුමත්ස්‍යනිෂ්පාදනයේවට්ටනාකම	රු. මිලි.	57
33.	මිරිදියඉස්සන්වගාව	පොකුණු	12
34.	මිරිදියධීවරසමිති	සංඛ්‍යාව	134
35.	මිරිදියධීවරසමිතිසාමාජිකයින්	සංඛ්‍යාව	2244
36.	පුහුණුවැඩසටහන්	සංඛ්‍යාව	168
37.	සහභාගීත්වය	සංඛ්‍යාව	2945

වගුව 39 - C කලාපයේ විශේෂ කිරි ගව ව්‍යාපෘතිය - ප්‍රගතිය 2012

01.	ගොවිපුහුණුවැඩසටහන්	සංඛ්‍යාව	5
02.	නිලධාරීපුහුණුවැඩසටහන්	සංඛ්‍යාව	2
2A.	දැනුවත්කිරීමේවැඩසටහන්	සංඛ්‍යාව	2
03.	ගවගාල්ඉදිකිරීම	සංඛ්‍යාව	150
4.	වැඩිදියුණුකළසතුන්සැපයීම	සංඛ්‍යාව	90
5	පැටව්ලබාදීමේවැඩසටහන් යටතේ පැටව් සැපයීම	සංඛ්‍යාව	92

3.4 ආයතන සංවර්ධන අංශය

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරි බල ප්‍රදේශ වල හා පදිංචි ගොවි ප්‍රජාවගේ සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනය ඉඩම් හා ජල කළමනාකරනය සඳහා ආයතනික ව්‍යුහයක් (ගොවි සංවිධාන) සැකසීම . කාන්තා ,තරුණ , ළමා හා ආගමික වැඩසටහන් තුලින් යහපත් සමාජ ආර්ථික පසුබිමක් හා සඳාචාර සම්පන්න සමාජයක් බිහිකිරීම ගොවි ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්වය ඉහල නැංවීම සඳහා කුසලතා ප්‍රවර්ධනය කිරීම . සුමග වැඩසටහන් හරහා ප්‍රජාවගේ සමාජ හා සංස්කෘතික ප්‍රවර්ධනයක් සිදුකිරීම . ක්‍රීඩා කෞප්‍රයන් ප්‍රවර්ධනය කර ජාතික මට්ටමේ ක්‍රීඩා සඳහා මහවැලි දූවා දරුවන්ගේ හැකියාවන් ජාතික තලයට රැගෙන ඒම වැනි ප්‍රජාසංවර්ධන කාර්යයන් ආයතන සංවර්ධන අංශ වෙත පැවරී ඇත.

ඒ අනුව 2012 වර්ෂය තුළ පහත සඳහන් කාර්යයන් ආයතන සංවර්ධන අංශය මගින් සිදුකර ඇත.

- ❖ ගොවි සංවිධාන නගා සිටුවීමේ වැඩසටහන්
- ❖ ගොවි සංවිධාන ගිණුම් පුහුණු
- ❖ ගොවි සංවිධාන අත්දැකීම් හුවමාරු වැඩසටහන්
- ❖ ප්‍රදර්ශන , වෙළඳපළ සඳහා ගොවි නිප්පාදන හඳුන්වාදීම.
- ❖ වාටි කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්
- ❖ බෙදුම් ඇලවල් ගොවි සංවිධාන වෙත පවරා දීම
- ❖ සුමග වැඩසටහන්
- ❖ ආගමික සංස්කෘතික හා යොවුන් ක්‍රියාකාරකම්
- ❖ කාන්තා සංවර්ධන හා කාන්තා කුඩා කණ්ඩායම් ප්‍රවර්ධනය.
- ❖ මහවැලි ක්‍රීඩා කටයුතු.
- ❖ ජගත් කාන්තා දින සැමරීමේ වැඩසටහන්

වගුව 40 - ප්‍රගතිය 2012

ක්‍රියාකාරකම		ඒකක	භෞතික ප්‍රගතිය			මූල්‍ය ප්‍රගතිය - (000')		
			ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	%	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	%
ප්‍රධාන කාර්යල ප්‍රගතිය								
1	ආයතන සංවර්ධන	වැඩසටහන්	32	21	65	3875	1261.2	32
2	වෘත්තීය පුහුණු		9	4	44	1750	509.5	29
3	ආගමික හා සංස්කෘතික		1	1	100	100	209	100
4	කාන්තා සංවර්ධන වැඩසටහන්		15	11	80	1050	239	23
5	මහවැලි ක්‍රීඩා		9	12	100	4000	3978	99
6	ප්‍රජා සංවර්ධන වැඩසටහන් (සුමග)		27	19	74	2300	538.2	24
7	ප්‍රජා සංවර්ධන වැඩසටහන් (යොවුන්)		32	20	62.5	580	205	35
කලාපීය මට්ටමින් ප්‍රගතිය								
1	ගොවි පුහුණු		42	56	100	375	562	100
2	පුහුණු		128	128	100	2435	1671	57
3	ආයතන සංවර්ධන පුහුණු		5447	4213	90	4949	3536	91
4	කාන්තා වැඩසටහන්		614	527	91	2376	2156	94
5	මහවැලි ක්‍රීඩා		247	235	95	12500	27180.9	100
6	සමාජ, සංස්කෘතික හා සෞඛ්‍ය		601	304	46	2423	2219.14	92
7	තරුණ අධ්‍යාපන වැඩසටහන්		33	38	46	720	261.5	36

වගුව 41 - මහවැලි ක්‍රීඩා වාර්තා

ඉසව්ව	කලාපය	ක්‍රීඩක/ක්‍රීඩිකා	තරඟ ධාරිතාව
100 x 4m- පිටිමි	B	J.A.N.S. ජයතිලක W.S.S.P සුරියබණ්ඩාර අමීල ගයාන් H.A.S. සමපත් කුමාර	42.8
100 x 4m- කාන්තා	වලව	V.D. මිපායි සෙනවිරත්න G.A. ශ්‍යාමා දුලානි I.G. ඉන්දිකා ශ්‍රීමාලී R. සුමාලී ශානිකා	4.10.80
මීටර් 3000 ඇවිදීම- පිටිමි	මොරගහකන්ද	M.K.රණවීර	14.36.40
මීටර් 3000 ඇවිදීම- කාන්තා	H	L.M.M.S. ජයරත්න	16.24.40

වගුව 42 - ගොවි සංවිධාන විසින් වර්ෂය තුළ සිදුකරන ලද කාර්යයන්

කාර්යය	වැඩසටහන්	කි.මී		දළ	මුළු වටිනාකම
වාට්මාර්ට් නඩත්තු	1215	624	59994	16570	
පාරවල් හා පොදු දේපල නඩත්තු	689		17918	5754	22324

වගුව 43 - කාන්තා කුඩා කණ්ඩායම් අරමුදල් හා ණය ලබා දීම

කලාපය	කාන්තා කුඩා කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව	සාමාජික සංඛ්‍යාව	ඉතිරිකිරීම (රු.000)
B	149	1192	7450.00
C	445	1716	14814.92
D	27	218	316.80
G	49	308	2437.80
H	229	1624	1478.50
L	10	97	183.96
නිරූපිතව	43	426	1579.50
වලව	59	418	758.98
එකතුව		207	-

කාන්තා කුඩා කණ්ඩායම් සවිබලගැන්වීම
B කලාපය ප්‍රතිභාශාලාව මහමළුව 2012-05-17

3.5 ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය

මහවැලි ජනපදික ප්‍රදේශ වල වාටි හා ඉඩම් සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම , පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යාපාර සංවර්ධනයට යොමුකර ගැනීම , ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ක්‍රමෝපායන් සකස්කිරීම හා ඇගයීම , ව්‍යාපාරික ඉල්ලුමේ ස්වභාවය අනුව වෙළඳපල සම්බන්ධ පැවැත්වීම , කුඩා ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා මහවැලි නිෂ්පාදන අලෙවි ප්‍රවර්ධන කටයුතු දෙවන හා තෙවන පරම්පරාවන් සඳහා රැකියා අවස්ථාවන් සපයා දීම හා ඔවුන්ගේ ව්‍යවසායකත්ව ගුණාංග වැඩි දියුණු කිරීම , පරිසර හිතකාමී සහ ගොවිපල පදනම් කර ගත් සංචාරක ව්‍යාපෘති ප්‍රවර්ධනය, සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ණය යොජනා ක්‍රම දියත් කර ආයෝජකයින්ගේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරාලීම විශේෂයෙන් මෙම අංශය වෙත පැවරුණු කාර්යයන් වේ.

ඒ අනුව යටෝක්ත කාර්යභාරය තුළ පහත සඳහන් කාර්යයන් වර්ෂය තුළ ඉටුකිරීම සඳහා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය දායකත්වය ලබා දී ඇත.

- ❖ මහවැලි කලාප වල ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය සඳහා ඉඩම් ලබා දීම සම්බන්ධ කටයුතු
- ❖ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය
- ❖ තාක්ෂණික ප්‍රචාරණය
- ❖ සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසායකයින් උදෙසා ණය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ❖ පරිසර හිතකාමී , සංචාරක , ගොවිපල පදනම් කර ගත් සංචාරක ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම හා මහවැලි කලාප වල සංචාරක ප්‍රවර්ධනය
- ❖ ව්‍යාපාර උපදේශන සේවාවන් සැපයීම
- ❖ බෝට්ටු සේවාවන් , සි ප්ලේන් ව්‍යාපෘති දියත් කිරීම, ගිවිසුම් වලට එළඹීම හා අධීක්ෂණය
- ❖ ආදායම් උත්පාදන ව්‍යාපෘති සඳහා සහන සැලසීම
- ❖ නව ව්‍යාපාරික අවශ්‍යතා ජනිත කිරීම තුලින් රැකියා අවස්ථා ඇතිකිරීම හා ජාතික නිෂ්පාදනයට දායක වීම
- ❖ අලෙවිකරණ සේවාවන් සැපයීම (මහවැලි අලෙවි සැල් ක්‍රියාත්මක කිරීම, අලෙවි පොළ සංවිධානය, අලෙවි සම්බන්ධතා ඇතිකිරීම)
- ❖ මහවැලි අධිකාරියට අනුබද්ධ සමාගම් සම්බන්ධීකරණය හා අධීක්ෂණය

3. 5. 1 වර්ෂය තුළ ලබා ඇති ප්‍රගතිය

1. වාණිජ ව්‍යාපෘති 283 ක් යටතේ හෙක්ටයාර් 6533 ලබා දීම මගින් 7650 ක රුකියා උත්පාදනයක් ඇති කිරීම.

වගුව 44 - සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ණය වැඩසටහන් යටතේ සිදු කළ ක්‍රියාකාරකම්

බැංකුව	ණය වැඩසටහන්	ණය වැඩසටහන් ව්‍යාපෘති	ව්‍යාපෘති ගණන	නිකුත් කරන ලද ණය ප්‍රමාණය
ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව	මහවැලි සවිය	කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය	111	18330.000
		පශු සම්පත් සංවර්ධනය	81	12575.000
		වි පොල් හා ආහාර සැලසුම් නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘති	101	16600.000
		විසිතුරු ව්‍යාපෘති	25	11000.000
		වෙනත්	178	16990.000
එකතුව			496	75.495.00

- ❖ මහවැලි ජලාශ සංචාරක ව්‍යාපෘතිය සඳහා කදිම තෝතැන්නක් වන අතර ඒ අනුව සංචාරකයින් ආකර්ෂණය කිරීම හා ආදායම් උත්පාදනය අරමුණු කර ගනිමින් මහවැලි ජලාශ වල බෝට්ටු සේවාවන් ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර උඩවලව , කන්ඩලම, වික්ටෝරියා , පොල්ගොල්ල දඹුළුමය හා වන්දිකා වැව ජලාශවල බෝට්ටු යෙදීම මගින් වාර්ෂික බදු මුදල් ලෙස රු 2260.000.00 ක් උපයාගෙන ඇත.

3. 5.2 මහවැලි ආශ්‍රිත සමාගම්

මහවැලි අධිකාරිය ආශ්‍රිත සමාගම් පහක් පිහිටුවා ඇති අතර ඉන් පහත සඳහන් සමාගම් තම ව්‍යාපාර සාර්ථකව පවත්වාගෙන යයි.

- ❖ **මහවැලි උපදේශක කාර්යාංශය**
මෙම සමාගම මගින් වාටි මාර්ග හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය විසින් සිදු කරනු ලබන ව්‍යාපෘති වල ජල විද්‍යාත්මක, ආරක්ෂක හා පරිසර අධ්‍යයන සිදු කිරීම, ව්‍යාපෘති වාර්තා හා පරිසර ඇගයීම් වාර්තා සකස් කිරීම ආදිය සිදු කරනු ලබන අතර, ඉංජිනේරුවරුන් ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ලෙසද කටයුතු කරනු ලබයි.
- ❖ **සමස්ථ සම්පත් කළමනාකරණ පුද්ගලික සමාගම**
මෙම සමාගම පරිසර අධ්‍යයන සේවා, පාරිසරික කටයුතු ඇගයීම්, හා සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණ ආදිය සිදු කරනු ලබන උපදේශන සමාගමකි.
- ❖ **මහවැලි පශු සම්පත් හා කෘෂි පුද්ගලික ව්‍යවහාරික පුද්ගලික සමාගම**
මෙම සමාගම කෘෂි නිෂ්පාදන සකස් කිරීම්, පශු නිෂ්පාදන ආයතනයක් ගිරාදැරුකෝට්ටේ පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර එමගින් යෝගට්, මුදවපු කිරි, කල් කිරි, උකු කළ කිරි හා අයිස්ක්‍රීම් ආදී නිෂ්පාදන සිදුකරනු ලැබේ.

සිව්වන පරිච්ඡේදය

මානව සම්පත් හා මූල්‍ය කළමනාකරණ අංශය

4.1 මානව සම්පත් කළමනාකරණ අංශය

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ 4200 ක් පමණ වන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා මානව සම්පත් සැලසුම් සකස් කිරීම මානව සම්පත් අත්පත්කර ගැනීම සඳහා තෝරාගැනීම, බඳවාගැනීමේ හා පත්කිරීම, ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, සේවක ස්ථානගත කිරීම, සෑම තනතුරක් සඳහාම කාර්ය නිර්ණය කිරීම සහ කාර්ය ඵල ඇගයීම්, කාර්යඝෂම ඇගයීම්, උසස්වීම් විශ්‍රාම ගැන්වීම්, සේවක වැටුප් හා ප්‍රතිලාභ ලබාදීම්, සේවක විනය පවත්වාගෙන යාම, කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනයට අදාළ කම්කරු ප්‍රශ්න ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ඊට අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන මගින් ලබා දෙන තීන්දු තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම, ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය සතු වාහන, නිල නිවාස, සංචාරක නිකේතන, සම්මන්ත්‍රණ ශාලා, පුහුණු මධ්‍යස්ථාන වෙන්කිරීම් හා පරිපාලන හා කළමනාකරණය වැනි විශේෂිතවූ කාර්ය භාරයක් මෙම අංශය මගින් සිදු කරනු ලැබේ.

වගුව 45 - 2012 කාර්ය මණ්ඩලය

අ.නු	සේවක මණ්ඩලය	සේවක සංඛ්‍යාව
01	ස්ථීර කාර්ය මණ්ඩලය	3918
02	ද්විතියන පදනම	03
03	කොන්ත්‍රාත් පදනම	214
04	පුහුණු පදනම	53
	එකතුව	4188

වගුව 46 - 2012 වර්ෂය තුළ සමස්ථ කාර්යසාධනය

අ.නු	කාර්යය	සාධනය
01	නව බඳවා ගැනීම් ශ්‍රේණිගත උසස්වීම්	276
02	විශ්‍රාම ගැන්වීම් හා සේවය අවසන් කිරීම්	371
03	ප්‍රතිලාභ ලබාදීම්	371

4.2 කාර්ය මණ්ඩල ධාරිතා සංවර්ධනය

පහත සඳහන් ප්‍රධාන තේමා 03 යටතේ පුහුණු සැලසුම් සකස් කර ක්‍රියාවට නංවන ලදී.

- I. නිලධාරී පුහුණු කිරීම්
  - අභ්‍යන්තර පුහුණු කිරීම්
  - බාහිර ආයතනික පුහුණු කිරීම් (දේශීය ශිප්‍යත්ව)
- II. ජාතික වෘත්තීය නිපුණතා මට්ටමේ සහතික ලබා දීමේ පුහුණු වැඩසටහන් (NVQ)
- III. පරිගණක මෘදුකාංග නිර්මාණය කිරීම හා පරිගණක පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීම

4. 2. 1 නිලධාරී පුහුණු කිරීම්

පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම සඳහා රු. 12 වෙන් කර තිබූ අතර 2012 වර්ෂය අවසාන වන විට රු. 12. 583 ක මුදලක් වැයකර තිබුණි.

4. 2. 1. 1 නිලධාරී පුහුණු කිරීම්- අභ්‍යන්තර

අභ්‍යන්තර පුහුණු කිරීම් යටතේ නිලධාරී පුහුණු වැඩසටහන් 47 ක් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්, කළමනාකරණ සංවර්ධන, ධාරිතා සංවර්ධන, කුසලතා සංවර්ධන ආදී තේමාවන් යටතේ පැවැත්වූ අතර සෑම වර්ගයකටම අයත් නිලධාරී මහත්ම මහත්මීන් 1505 දෙනෙකු ඒ සඳහා සහභාගී වී ඇත. මෙම සෑම නිලධාරියෙකු සඳහාම පැය 50 කට නොඅඩු කාලයක් පුහුණුවට ඇතුළත් විය.

4. 2. 1. 1 නිලධාරී පුහුණු කිරීම්- බාහිර

රජයේ අනුමත හා ජාතික වෘත්තීය නිපුණතා මට්ටමේ මෙන්ම ඩිප්ලෝමා හා උපාධි මට්ටමේ පාඨමාලා සඳහා නිලධාරීන් 48 දෙනෙකු ඉදිරිපත් කර ඇත.

අනු අ	ආයතනය / පාඨමාලාව	සහභාගීත්ව සංඛ්‍යාව
01	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමාව- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව	35
02	ඉංග්‍රීසි ඩිප්ලෝමාව- ජිනරතන කාර්මික විද්‍යාලය	01
03	සමාජ සංවර්ධන ඩිප්ලෝමාව-සමුපකාර විද්‍යාලය	04
04	ඉදිකිරීම් අභ්‍යාස හා සංවර්ධන ආයතනය	01
05	ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකරණ ආයතනය	05

4.2 2 ජාතික වෘත්තීය නිපුණතා මට්ටමේ සහතික ලබා දීමේ පුහුණු වැඩසටහන් (NVQ)

නව මැදගම කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ කටයුතු ජාතික මට්ටමේ පාඨමාලා සමග සම්බන්ධ කිරීම සඳහා මධ්‍යස්ථානය P18/0057 යටතේ වෘත්තීය හා තෘතීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව යටතේ ලියාපදිංචි කර ජාතික මට්ටම් (NVQ –Level 04) සහතිකයන් වන කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍ර සහකාර , සත්ව සංවර්ධන සහකාර , තවත් කළමනාකරනය , උද්‍යාන අලංකරනය වැනි පාඨමාලාවන් ආරම්භ කර පුහුණුව සඳහා ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ සහතික ලබාදෙන ආයතනයක් බවට ප්‍රතිභාවා කරන ලදී. එයට අමතරව කෘෂි නිප්පාදන තාක්‍ෂණය , ජාතික වෘත්තීය මට්ටම් 5 , 6 (NVQ –Level 5 & 6) සඳහා ප්‍රතිභාවා කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කර ඇත.

- ක්ෂේත්‍ර සහකාර 76 දෙනෙකු වෙනුවෙන් ජාතික වෘත්තීය කුසලතා 04 මට්ටමේ (NVQ – Level 04) සහතික ලබා දීම
- කාර්මික සහකාර 03 දෙනෙකු වෙනුවෙන් ජාතික වෘත්තීය කුසලතා 04 මට්ටමේ (NVQ – Level 04) සහතික ලබා දීම
- වැද්දුම්කරු 02 දෙනෙකු වෙනුවෙන් ජාතික වෘත්තීය කුසලතා 04 මට්ටමේ (NVQ –Level 04) සහතික ලබා දීම

4.2 3 පරිගණක මෘදුකාංග නිර්මාණය කිරීම හා පරිගණක පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීම

මහවැලි අධිකාරිය සඳහා ඊ -මානව සම්පත් කළමනාකරන පද්ධතියක් ස්ථාපනය කර ඇති අතර ප්‍රධාන කාර්යාලය, විකට්ටොරියා ව්‍යාපෘතිය හා මොරගහකන්ද නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරන කාර්යාලයේ දැන් මේ වන විට පද්ධතියට ඇතුළත් කර ඇති අතර ඒවා ක්‍රියාකාරී මට්ටමේ පවතී. මෙම පද්ධතිය හඳුන්වාදීම තොරතුරු තාක්‍ෂණ නියෝජිත ආයතනයේ පහසුකම් හා අධීක්‍ෂණය මත සිදු වේ.

4.3 බඳවා ගැනීම් පටිපාටි සකස් කිරීම

2006 කළමනාකරණ වකුලේඛ 80 අනුව ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියට නව කාර්ය මණ්ඩලයක් නිර්ණය කිරීම සහ ඒ සඳහා බඳවා ගැනීම් පටිපාටියක් සකස් කර ගැනීම සඳහා උපදෙස් ලබා තිබුණද, මෙම කටයුත්ත වසර ගණනක් ප්‍රමාද වී තිබුණි.

මෙම තත්වය මග හරවා ගනිමින් 2012 වර්ෂයේ සේවා 191 ක් මූලිකව නව බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය සම්පූර්ණ කර සකස් කර අනුමැතිය සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට හැකිවිය.

වගුව 47 - සංචාරක නිවාස වෙන්කිරීම් හා ලැබූ දළ ආදායම්

අ.නු	සංචාරක නිවාස	කාමර සංඛ්‍යාව	ලැබූ ආදායම්
01	කලාවැව	05	727000.00
02	නඹුන්තේගම	04	42000.00
03	කොත්මලේ	04	167500.00
04	වැලිමය	04	52500.00
05	නොව්වියාගම	06	27500.00
06	මාදුරුමය	03	40500.00
07	දෙහිඅත්තකණ්ඩිය	07	119500.00
08	රන්දෙනිගල	03	77000.00
09	පිඹුරත්තුව (වැව)	04	98000.00
10	පිඹුරත්තුව (මාර්ඪි)	04	34000.00
11	රුහුණුකෙත	10	188500.00
12	ඇඹිලිපිටිය	08	26500.00
13	බකමුණ	04	12500.00
14	පොල්ගොල්ල	03	1500.00
	එකතුව		1614500.00

4.4 නීති අංශය

1979 අංක 23 දරණ මහවැලි අධිකාරි පනත හා ඊට අනුශාංගික පනත් 23 කට අදාළ නීතිමය කටයුතු සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම , විවිධ ආයතන හා පුද්ගලයින්අතර සිදුවන නෛතික ගිවිසුම් සැකසුම් හා ක්‍රියාවට නැංවීම , සේව්‍ය සේවක ගැටළු සම්බන්ධයෙන් යොමුවනු පැමිණිලි සම්බන්ධව පාර්ලිමේන්තු උපදේශන කාරක සභාව, පෙත්සම් කාරක සභාව, පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස් , බේරුම්කරණය , කම්කරු විනිශ්චය සභාව , මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව වැනි නෛතික ආයතන සමග සම්බන්ධීකරණය මෙම අංශයට පැවරී ඇති රාජකාරි අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනී.

වගුව 48 - 2012 වර්ෂය තුළ සමස්ථ කාර්යසාධනය

උසාවිය	වර්ෂ ආරම්භයේ තිබූ නඩු ප්‍රමාණය	2012 වර්ෂය			වර්ෂ අවසානයේ තිබූ නඩු ප්‍රමාණය
		ඇසු නඩු ප්‍රමාණය		අවසන් කළ නඩු	
ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය	9	2	3	0	12
අභියාචනාධිකරණය	21	8	13	0	34
සිවිල් අභියාචනාධිකරණය	14	5	1	4	11
චාණිජ මහාධිකරණය	2	2	0	1	1
මහාධිකරණය	6	1	2	0	8
දිස්ත්‍රික් උසාවිය	67	4	3	0	69
මහේස්ත්‍රාත්	2	1	0	1	1
කම්කරු විනිශ්චය සභාව	18	4	0	3	15
බේරුම්කරණය	10	8	0	0	10
එකතුව	149	35	22	9	161

4.5 මුදල් අංශය

ආයතනයේ සංයුක්ත සැලසුම් හා වාර්ෂික සැලසුම් අනුව ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීම , ජාතික අයවැය ලේඛනය යටතේ මහවැලි අධිකාරිය සඳහා කරනු ලබන ප්‍රතිපාදන මත අයවැය යෝජනා සැලැස්ම , මාසිකව අවශ්‍ය මුදල් පිළිබඳ පුරෝකථනය කිරීම හා භාණ්ඩාගාරයේ අක් මුදල් ලබා ගැනීම් , දේශීය හා විදේශීය ව්‍යාපෘති වල වාර්ෂික ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීම හා ප්‍රතිපාදන ලබා ගන්නා වූ සේවක වැටුප් හා අනෙකුත් ගෙවීම් කළමනාකරන ආයතනයක් භෞතික සම්පත් කළමනාකරනය , විගණන විමසුම් සහ රාජ්‍ය ව්‍යයසාය පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කාරක සභාවේ විමසුම් අනුව තොරතුරු සැපයීම වැනි මූල්‍ය කළමනාකරන කටයුතු මෙම අංශය වෙත පැවරෙන විශේෂ කාර්යභාරය වේ.

වගුව 49 - 2012 වර්ෂයට අදාළව ආයතනය වෙත වෙන්කරන ලද ප්‍රතිපාදන හා වියදම්

වැය ශීර්ෂය	විස්තරය	ප්‍රාග්ධන මූල	ප්‍රතිපාදන රුගත	වියදම්
152-2-4-1503	පුනරාවර්තන වියදම්	දේශීය	1,950,000,000	1,936,700,193
152-2-4-2201	ප්‍රාග්ධන වියදම්	දේශීය	1,050,000,000	91,291,409
152-2-4-2201	අතිකුත් මහවැලි ව්‍යාපෘති වැලිමය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (කිවුල් මය)	දේශීය	100,000,000	3,353,069
152-2-5-2001	මහවැලි ඒකාබද්ධ ව්‍යාපෘතිය	දේශීය	500,000,000	450,000,000
152-2-4-2201	රඹකැන්මය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	දේශීය	100,000,000	28,805,463
152-2-4-2201	යන්ත්‍ර උපකරණ	දේශීය	200,000,000	42,956,000
152-2-5-2105	ටිදිමාලියද්ද සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	දේශීය	100,000,000	45,781,686
	මුළු එකතුව		2,050,000,000	1,486,167,627

වගුව 50 - වත්කම් හා දේපල හා උපකරණ

විස්තරය	2011.01.01 පිටිවැය	මිලදී ගැනීම්	විකිණීම ඉදිකිරීම්	2011.12.31 පිටිවැය	සමය	සමය අඩු කල පසු අගය
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි-(කාර්යාල)	1261643	23804		1285448	161285	1124163
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි වෙනත්	2816207	12320	14870	2813657	667286	2146372
වාහන	906420	115554	85354	936620	728319	208301
කාර්යාල උපකරණ	49635	8554	1437	56752	27622	29130
විදුලි ජනක	13547	88		13636	9562	4073
යන්ත්‍ර හා උපකරණ	15459	669	160	15968	10251	5717
යන්ත්‍ර හා උපකරණ(ඉදිකිරීම්)	178416	28890	27	207279	116005	91273
යන්ත්‍ර හා උපකරණ (පොදු)	69659	10274	2248	77686	39236	38449
ගෘහ භාණ්ඩ හා සවිකිරීම්	89018	6551	978	94590	37279	57311
පරිගණක හා උපාංග	53384	9151	2467	60069	32807	27262
එකතුව		215856	125955	5561704	1829652	3732052

4.6 මහවැලි ආරක්ෂක බලකාය

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ බල ප්‍රදේශයට අයත් ඉඩම් , ගොඩනැගිලි, නිලතිවාස , විශාල වාරිමාර්ග පද්ධති ජලාශ බලාගාර හා වැඩබිම් වල කාර්යමණ්ඩල හා ජානපදිකයින්ගේ ආරක්‍ෂක කටයුතු විශේෂ උත්සව කටයුතු වලදී ප්‍රභූ සම්මාන පැවැත්වීම් , ඉඩම් රාජකාරි හා සම්බන්ධ කැලෑ ආඥාපනත , සන්නකය ආපසු ලබා ගැනීම් පනත , ක්‍රියාවට නැංවීමේදී ආරක්‍ෂක කටයුතු සම්බන්ධයෙන් සහයෝගය ලබාගැනීමත් මහවැලි ආරක්‍ෂක බලකායේ කාර්ය භාරය අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනී.

ඒ අනුව බල ප්‍රදේශ 10ක් යටතේ අනුකාණ්ඩ 40 ක ආරක්‍ෂක නියාමකයින් යොදවා නේවාසික ව්‍යාපාර බල ප්‍රදේශ ව්‍යාපෘති කාර්යාල හා සියළුම ප්‍රධාන ජලාශ භාර ඉංජිනේරු කාර්යාල තුළ ආරක්‍ෂක කටයුතු පවතිනු ඇත.

4.7 මහවැලි කේන්ද්‍රය

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ බල ප්‍රදේශයේ දූවා දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන, සංස්කෘතික හා සමාජීය ප්‍රවර්ධනය සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම , මහවැලි ප්‍රජාවගේ හා කාර්යමණ්ඩලයේ කලා කුසලතා , සන්නිවේදනය , ජනමාධ්‍ය හැකියාව , සඳාචාර ප්‍රවර්ධනය ඇතිකිරීම , වාරි ශිෂ්ටාචාරය හා සාම්ප්‍රදායික ගොවනත් ක්‍රම පිළිබඳව ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ අරමුණින් වාරි කෞතුකාගාරයක් පවත්වාගෙන යාම වැනි කාර්යන් ඉටුකිරීමේ අරමුණින් මහවැලි කේන්ද්‍රය පිහිටුවා ඇත.

ඒ අනුව 2012 වර්ෂය තුළඅපේක්ෂිත අරමුණු කරා ලගා වෙමින් කටයුතු කර ඇති අතර පැරණි වාරි ශිෂ්ටාචාරයේ මහිමයන් මහවැලි සංවර්ධනයේ ප්‍රගතියත් විදහා දැක්වෙන තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් ප්‍රශස්ථ සංවර්ධන සංනිවේදන කාර්යයක නිරත වෙමින් මහවැලි ජානපදිකයින්ගේ සමාජ සංස්කෘතික අභිවෘද්ධියමැනවින් ස්ථාපිත කරමින් සාධම්බර වාරි ශිෂ්ටාචාරයක උරුමය, සංවර්ධන සංකල්ප හා කුසලතා අධ්‍යානය කරමින් තිරසාර සංවර්ධනය ප්‍රවේශයට ක්‍රියාකාරි වන පාසැල් හා විශ්ව විද්‍යාල සිසුන්ට සහ සැලසුම් සම්පාදනයට තොරතුරු සම්පාදනයන්සහය වීම තුලින් මෙම වර්ෂය තුළ පහත සඳහන් ප්‍රගතීන් අත්කරගෙන ඇත.

- ❖ “ශ්‍රී රස විනිස” සංස්කෘතික වැඩසටහන් 08 ක් පැවැත්වීම
- ❖ දියවර වාටි ප්‍රකාශන තුනක් ඵලදායීවීම (කාථතු තුන සඳහා)
- ❖ රූපවාහිනි වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය සහ අධ්‍යක්ෂණය තේමා කර ගත් පාඨමාලාවන් පැවැත්වීම
- ❖ මහවැලි අභිවෘත්තීය කලාකරු උපහාර උළෙලට සමගාමීව කෙටි වාර්තා විභාජනයක් නිර්මාණය කිරීම
- ❖ ජාතික වාටි කෞතුකාගාරය නිර්මාණ කටයුතු නිල වශයෙන් ආරම්භ කිරීම

වාටි කෞතුකාගාරය නිල වශයෙන් විවෘත කිරීම-පළමු අදියර

4.8 - ප්‍රවාහන අංශය

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ රථවාහන 467 ක් ප්‍රමාණයක් පවතින අතර , එකී වාහන අත්පත් කර ගැනීම ,තඩත්තු හා කළමනාකරනයප්‍රවාහන අංශය වෙත පැවරී ඇත. දැනට බොහෝමයක් වාහන අලුත්වැඩියා තත්වයේ පවතින අතර වර්ෂය තුළ පහත සඳහන් කාර්යයන් ප්‍රවාහන අංශය තුළින් සිදුකර ඇත.

වගුව 51 - වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම් 2012

අ.නු	ක්‍රියාකාරකම	වාහන ගණන	වැයකළ මුදල රු.ශ
01	මහා පරිමාණ අලුත්වැඩියා	16	1255777.29
02	රථවාහන සේවා	82	1206623.52
03	වයඪ,විසුඛ, නැවත සවිකිරීම	20	676772.02
04	බැටරි නැවත සවිකිරීම	26	311260.02
05	රසාණ	95	1499001.85
06	රසාණාවරන අලුත්කිරීම	86	689763.22
07	දුම් පරිසාණ	41	37075.00
08	පරිසාණ වාර්ථා හා ප්‍රවීණතා සහතික	03	1500.00
09	අර්ධසුබෝපහෝගී බදු	11	533120.00

පස්වන පරිච්ඡේදය

5.1 ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබ ඇති සමාගම්

සමාගම් පහත යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය විසින් සිදුකළ ව්‍යාපාරික කටයුතු වලින් කොටසක් කළමනාකරනය සඳහා පහත සඳහන් පෞද්ගලික සමාගම් වෙත පවරා දී ඇත.

1. සී/ස මහවැලි පශු සම්පත් හා කෘෂි ව්‍යාපාර (පුද්ගලික) සමාගම
(Mahawali Livestock & Agro Entreprices (Pvt)Ltd)
2. සී/ස වෙන්වර් කැපිටල් (පුද්ගලික) සමාගම
(Mahawali Venture Capital (Pvt) Ltd)
3. සී/ස මහවැලි උපදේශණ සේවා කාර්යාංශ (පුද්ගලික) සමාගම
(Mahawali Consultancy Bureau (Pvt)Ltd)
4. ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ සේවා (පුද්) සේවා සමාගම
(Natural Resources Management Services (Pvt) Ltd)
5. මහවැලි ඉංජිනේරු සේවා සමාගම
(Mahawali Engineering services (Pvt) Ltd)

වගුව 52 - 2012 වර්ෂය තුළ සමාගම් වල කාර්ය සාධනය

අ.නු	සමාගම	වර්ෂය තුළ ඉටුකළ කාර්ය/ තත්වය														
01	සී/ස මහවැලි පගු සම්පත් හා කෘෂි ව්‍යාපාර (පුද්ගලික) සමාගම	<ul style="list-style-type: none"> ❖ පළාතේ ගොවීන්ගෙන් කිරි එකතු කිරීම හා සේවාවන් සැපයීම ❖ කිරි ආශ්‍රිත නිශ්පාදන කටයුතු ❖ ගම් කුකුල් ව්‍යාපෘතියක් මගින් ගොවීන් වෙත පැවැත්වූ ලබා දීම ❖ පුං ගවයන් ලෙස යොදා ගැනීම සඳහා මීගවයන් සත්ව නිශ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලබා දීම ❖ තත්වයෙන් උසස් ක්‍රොයිලර් මස් නිශ්පාදනය කර අලෙවිය. 														
02	සී/ස වෙන්වර් කැපිටල් (පුද්ගලික) සමාගම	<ul style="list-style-type: none"> ❖ රු.මි.9.5 ක භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල ආයෝජනයෙන් හා දිගන පිහිටි ඩොලමයිට් ව්‍යාපෘතියෙන් ආදායම් උත්පාදනය කර ඇත <table style="margin-left: 20px; border: none;"> <tr> <td style="padding-right: 20px;">භාණ්ඩාගාර බිල් වලින්</td> <td style="text-align: right;">740,314</td> </tr> <tr> <td>ඩොලමයිට් ව්‍යාපෘතියෙන්</td> <td style="text-align: right;">1,062,590</td> </tr> </table> ❖ ආයෝජකයින් වෙත ලබා දී ඇති රු. මි 8.6 ක් පමණ වන ණය ප්‍රමාණයක් අයකර ගත නොහැකි වී සමාගම අක්‍රීය තත්වයට පත්වී ඇත. ❖ පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කාරක සභාවේ (COPE) නිර්දේශය අනුව පාඩු ලබන මෙම සමාගම ඇවර කර වසා දැමීමට තීරණය කර ඇත. 	භාණ්ඩාගාර බිල් වලින්	740,314	ඩොලමයිට් ව්‍යාපෘතියෙන්	1,062,590										
භාණ්ඩාගාර බිල් වලින්	740,314															
ඩොලමයිට් ව්‍යාපෘතියෙන්	1,062,590															
03	සී/ස මහවැලි උපදේශණ සේවා කාර්යාල (පුද්ගලික) සමාගම	<ul style="list-style-type: none"> ❖ පහත ශක්‍යතා අධ්‍යයනයන්ගෙන් හා කොන්ත්‍රාත් කටයුතු වලින් 2012 වසරේ මෙහෙයුම් ආදායම් උත්පාදනය කර ඇත <table style="margin-left: 20px; border: none;"> <tr> <td colspan="2">ශක්‍යතා අධ්‍යයනය</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 20px;">උතුරු මැද මහ ඇල</td> <td style="text-align: right;">රු.මි. 21</td> </tr> <tr> <td>උමා මය</td> <td style="text-align: right;">රු.මි. 4.9</td> </tr> <tr> <td colspan="2">කොන්ත්‍රාත්</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 20px;">නිරාවය</td> <td style="text-align: right;">රු.මි. 19</td> </tr> <tr> <td>මඩාටුගම</td> <td style="text-align: right;">රු.මි. 7.8</td> </tr> <tr> <td>සුරිය වැව</td> <td style="text-align: right;">රු.මි. 10</td> </tr> </table>	ශක්‍යතා අධ්‍යයනය		උතුරු මැද මහ ඇල	රු.මි. 21	උමා මය	රු.මි. 4.9	කොන්ත්‍රාත්		නිරාවය	රු.මි. 19	මඩාටුගම	රු.මි. 7.8	සුරිය වැව	රු.මි. 10
ශක්‍යතා අධ්‍යයනය																
උතුරු මැද මහ ඇල	රු.මි. 21															
උමා මය	රු.මි. 4.9															
කොන්ත්‍රාත්																
නිරාවය	රු.මි. 19															
මඩාටුගම	රු.මි. 7.8															
සුරිය වැව	රු.මි. 10															
04	ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ සේවා (පුද්) සේවා සමාගම	<ul style="list-style-type: none"> ❖ පහත කටයුතු වලින් 2012 වසරේ මෙහෙයුම් ආදායම් උත්පාදනය කර ඇත <p style="margin-left: 20px;">ජාතික ජල සම්පත් හා ජලා ප්‍රවාහන මණ්ඩලයේ සම්ඥාණය රු.මි. 2</p> <p style="margin-left: 20px;">දකුණු ලංකා අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතියෙන් රු.මි. 1.7</p> <p style="margin-left: 20px;">ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ පුහුණු වැඩසටහන් වලින් රු.මි 0.3</p>														
05	මහවැලි ඉංජිනේරු සේවා සමාගම															

වගුව 53 - ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියට අනුබද්ධ සමාගම්

අනු. අ	සමාගමේ නම	ආරම්භ කළ වර්ෂය	ලියාපදිංචිය	කොටස්කරුවන්	කොටස්	සහාපති	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය	ප්‍රධාන කාර්යාලීය ලිපිනය	2012 වන විට සමාගමේ තත්වය	2012 ගිණුම් විගණනය කර ඇත් ද	2012 ශුද්ධ ලාභ/පාඩු
1	සී/ස වෙනවර් කැපිටල් (පුද්ගලික) සමාගම	1997-03-17	2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත යටතේ PV9854	K.H.S.ගුණතිලක මයා ලලිත් ගොඩමුණින මයා පෝල් ලෙස්ලි කෙතෙස් මයා	01 01 01	නැත	මෙහෙයුම් කළමනාකරු M.විජිතසේන මයා රත්නසිරි වේරගල මයා	අංක-96 මහවැලි කේන්ද්‍රීය ගොඩනැගිල්ල . ආනන්ද කුමාරස්වාමි මාවත. කොළඹ-07	අක්‍රියයි.වසා දැමීමට යොදාගෙන	2012/2013 සඳහා විගණන කෙටුම්පත් වාර්තා ඉදිරිපත් කර ඇත.	(67.194.99)
2	සී/ස මහවැලි පශු සම්පත් හා කෘෂි ව්‍යාපාර (පුද්ගලික) සමාගම	1999-06-14	2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචියට යවා ඇත. පැරණි ලිපි N(PVS)23849	මහවැලි අධිකාරිය	නවම නිකුත් කර නැත	නැත	M.D.පියතිලක මයා එඩ්වඩ් ද මැල් මයා නිමල් මහවත්ත මයා ඔස්මන් ද සිල්වා මයා	අංක-260/20. බේස්ලයින් පාර. කොළඹ-09	ක්‍රියාත්මක තත්වයේ පවතී.	නැත	(2468.780.42) මෙම අලාභය තුළ සමාගමේ දැනට නොමැති වත්කම් වල ස්‍රවණ ඇතුළත් වේ
3	සී/ස මහවැලි උපදේශණ සේවා කාර්යාල (පුද්ගලික) සමාගම	1998-06-18	2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත යටතේ PV23849	මහවැලි අධිකාරිය නිසිය සේනාරත්න	6384 01	හර්ෂ සමරවීර මයා	ඇලකන්ද මයා ගාමිණී විජේනායක මයා	අංක-11. ජාවන්ත පාර. කොළඹ-05	ක්‍රියාත්මක තත්වයේ පවතී	විගණනය කර ඇත.	(332.990)
4	ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ සේවා (පුද්) සේවා සමාගම	1999-07-30	2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත යටතේ PV4398	මහවැලි අධිකාරිය H.M.මනුනිලක මයා D.R.වනිගරත්න මයා	1500 01 01	K.W.N.D. කරුණාරත්න මයා	A.M.K.B.අනන්තයක මයා B.W.M.W. සෙනවිරත්න මයා	මේල්ල පෙදෙස. පොල්ගොල්ල	ක්‍රියාත්මක තත්වයේ පවතී	විගණනය කර ඇත	(444.164)
5	මහවැලි ඉංජිනේරු සේවා සමාගම	1999-08-14	1982 අංක 17 දරණ පැරණි සමාගම් පනත යටතේ	මහවැලි අධිකාරිය මහවැලිවෙනවර් කැපිටල් සමාගම	01 01	නැත	නිගාන්ත පියසේන මයා N.M. අබේරත්න මයා	අංක-100. කල්දෙමුල්ල පාර. රත්මලාන	ඇවර කිරීමට කටයුතු කරමින් සිටී	විගණනය කර ඇත 2013 තෙක්	(59.408)

II කොටස
වාර්ෂික ගිණුම

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්

1. වාර්තාකරණ ව්‍යුහය

1979 අංක 23 දරණ පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය ස්ථාපිත කරන ලදී. 1979 අංක 23 දරණ පනත යටතේ කාර්යයන් ස්ථාපිත කෙරිණ. ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ කාර්යයන් එම පනතේ 12 වගන්තියෙහි දක්වා ඇති අතර මහවැලි සංවර්ධන වැඩ පිළිවෙල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාර්යභාරය එමගින් පැවරී ඇත.

මහවැලි පනත අනුව යම් විශේෂ ප්‍රදේශයක හෝ විශේෂ ප්‍රදේශයක් සම්බන්ධයෙන් අධිකාරියෙහි කර්තව්‍ය පහත දැක්වෙන කර්තව්‍ය විය යුතුය.

- (අ) ජලාශ, වාරිමාර්ග බෙදාහැරීමේ ක්‍රම සහ විදුලිබලය නිපදවීම සහ සැපයීම සඳහා වූ යන්ත්‍රස්ථාන ඉදිකිරීම සහ මෙහෙයවීම ඇතුළු මහවැලි ගඟ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාවට නැගීම: එසේ වුවද විදුලි බලය බෙදා හැරීමට අදාළ කර්තව්‍යය වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ එසේ කිරීමට බලය ඇති වෙනත් යම් අධිකාරියක් විසින් ද කරනු ලැබිය හැකිය.
- (ආ) යම් විශේෂ ප්‍රදේශයක පූර්ණ සහ ඒකාග්‍ර සංවර්ධනයට ප්‍රතිශ්ඨාධාරවීම සහ ඒ සංවර්ධනය සුරක්ෂිත කිරීම.
- (ඇ) යම් විශේෂ ප්‍රදේශයක් තුළ කෘෂිකාර්මික ඵලදාවර්ධනය සහ සේවා නියුක්ති හැකියාවන් උපරිම තත්ත්වයට පත් කිරීම සහ ආර්ථික සහ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය ඇති කිරීම සහ ඒ සංවර්ධනය සුරක්ෂිත කිරීම.
- (ඈ) යම් විශේෂ ප්‍රදේශයක් තුළ භෞතික පරිසරය සංරක්ෂණය කිරීම සහ එය පවත්වා ගෙන යාම:
- (ඉ) යම් විශේෂ ප්‍රදේශයක් තුළ ප්‍රජාවගේ පොදු සුඛ සාධනය සහ සංස්කෘතික ප්‍රගතිය දියුණු කරලීම සහ එම ප්‍රදේශයේ පරිපාලනය කිරීම:
- (ඊ) අභ්‍යන්තර වූ සහ බාහිර වූ උභය පෞද්ගලික / ප්‍රාග්ධනය යම් විශේෂ ප්‍රදේශයක ආර්ථික සහ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයෙහි යෙදවීම නංවාලීම කිරීම සහ සුරක්ෂිත කිරීම:
- (උ) මහවැලි ගඟ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය සැලසුම් කිරීමෙහි සහ ක්‍රියාවට නැගීමෙහි දී ද යම් විශේෂ ප්‍රදේශයක් සංවර්ධනය කිරීමෙහි දී ද ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තුවල, රාජ්‍ය ආයතනවල, පළාත් පාලන ආයතනවල, රජයේ සංස්ථාවල සහ පෞද්ගලික හෝ රජයේ වූ වෙනත් තැනැත්තන්ගේ සහයෝගය ලබා ගැනීම සහ එය නංවාලීම හා සුරක්ෂිත කිරීම.

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය පරිපාලිත සම්ගම් පහකින් සහ ආශ්‍රිත සමාගමකින් සමන්විත වේ. එනම් මහවැලි වෙන්වර් කැපිටල් පුද්ගලික සමාගම, සීමාසහිත ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ සේවා (පුද්ගලික) සමාගම, සීමාසහිත මහවැලි පශු සම්පත් හා කෘෂි ව්‍යවසාය (පුද්ගලික) සමාගම,

සීමාසහිත මහවැලි ඉංජිනේරු සේවා (පුද්ගලික) සමාගම, සීමාසහිත මහවැලි උපදේශක කාර්යාල (පුද්ගලික) සමාගම සහ සීමාසහිත මහවැලි පශු සම්පත් ව්‍යවසාය සමාගම වේ.

සමාගම් සියල්ල 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත යටතේ නීතිගත කරන ලද අතර පහත සඳහන් ප්‍රධාන කාර්යයන් ඉටු කරනු ලබයි.

මහවැලි සමාගම්වල මූලික ක්‍රියාකාරකම්

පරිපාලිත සමාගම්

- අ. සී/ස. මහවැලි වෙන්වර් කැපිටල් (පුද්.) සමාගම.
  - i. මහවැලි ව්‍යවසායකයින් හට ණය පහසුකම් සැපයීම.
  - ii. සමාගමට අරමුදල් උපයා ගත හැකි වාණිජ ව්‍යවසාය ආයෝජන ඉටුකරදීම.
- ආ. සී/ස. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ සේව (පුද්.) සමාගම.
  - i. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ක්‍ෂේත්‍රය යටතේ එන නිර්මාණ සැලසුම, පුහුණුකිරීම්, ද්‍රව විද්‍යාත්මක අධීක්‍ෂණය, ඉඩම් භාවිතා සිතියම්කරණය, ජලාධාර ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය සහ වනය ආශ්‍රිත කටයුතු පිළිබඳව වෘත්තීයමය උපදෙස් හා සේවා සැපයීම.
  - ii. තොරතුරු හා දත්ත සැපයීම, ශක්‍යතා අධ්‍යයන සැකසීම, පරිසර බලපෑම් තක්සේරු අධ්‍යයන හා මූලික පාරිසරික ඇගයුම් වාර්තා සැකසීම ආදිය.
- ඇ. සී/ස. මහවැලි පශු සම්පත් හා කෘෂි ව්‍යවසාය (පුද්.) සමාගම.
  - i. මහවැලි ගොවීන්හට උසස් ගුණාත්මකතාවන් යුත් සතුන් සැපයීම.
  - ii. කිරි හා මස් නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිකරණය.
- ඈ. සී/ස. මහවැලි ඉංජිනේරු සේවා (පුද්.) සමාගම
  - i. සැහැල්ලු හා බර යන්ත්‍රෝපකරණ සේවාකිරීම් හා අලුත්වැඩියාව.
  - ii. ඉඩම් සංවර්ධන කොන්ත්‍රාත් සහ බර යන්ත්‍රෝපකරණ කුලියට දීම.
- ඉ. සී/ස. මහවැලි උපදේශණ සේවා කාර්යාලය (පුද්.) සමාගම
  - i. ගොඩනැගිලි, වාරිමාර්ග, ඉඩම් ජලාපවාහන හා මාර්ග ආදී ඉදිකිරීම් ක්‍ෂේත්‍රයන්හි උපදේශන සේවා සැපයීම.
  - ii. ගොඩනැගිලි, වාරිමාර්ග, ඉඩම් ජලාපවාහන හා මාර්ග ආදී ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත් භාරගැනීම.

ආශ්‍රිත සමාගම

- අ.) සී/ස. මහවැලි පශු සම්පත් ව්‍යවසාය (පුද්.) සමාගම
  - i. කුකුල් මස් (බ්‍රොයිලර්) නිෂ්පාදනය හා අලෙවිය
  - ii' මහවැලි ගොවීන් බ්‍රොයිලර් නිෂ්පාදන කළ පසු මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම්වලට එළැඹීම.

2. ගිණුම්කරණ පදනම

2.1. අනුකූලතා ප්‍රකාශය :

මූල්‍ය තාවය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය ශුද්ධ වත්කම් හා හිමිකම් වෙනස්වීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය, අරමුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ සටහන්වලින් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමන්විත වේ. ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනය විසින් සම්පාදිත ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මෙකී ගිණුම් ප්‍රකාශන සකසා ඇත. මෙම ගිණුම් ප්‍රකාශනයන් ඉකුත් මූල්‍ය වසරේ අනුගමනය කරන ලද ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වේ.

2.2 ගණනය කිරීමේ පදනම

දේපළ හා යන්ත්‍රෝපකරණ පිළිබඳ හෙලිකිරීම්වලදී හැර මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ඓතිහාසික පිරිවැය පදනමින් සකසන ලදී.

2.3 ක්‍රියාත්මක වන සහ ඉදිරිපත් කෙරෙන මුදල් වර්ගය

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙහි එන සෑම මූල්‍ය තොරතුරක්ම ආසන්නතම දහස දක්වා පූර්ණ කර ඇත.

2.4 ඇස්තමේන්තු සහ තීන්දු භාවිතය

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීමේදී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ වත්කම්, වගකීම්, ආදායම් හා වියදම්වල ප්‍රකාශිත වටිනාකම්වලට බලපෑමක් ඇති කරන සුළු තීන්දු, ඇස්තමේන්තු හා උපකල්පන වලට එළැඹීමට කළමනාකාරීත්වයට සිදු වේ. ඓතිහාසික අත්දැකීම් සහ පවත්නා සංසිද්ධීන්ට අනුව සාධාරණ යැයි විශ්වාස කළ හැකි අපේක්ෂිතයන් ද ඇතුළත් වන පරිදි, තීන්දු හා ඇස්තමේන්තු පදනම් වේ. කරුණු එසේ හෙයින් තත්‍ය අත්දැකීම් හා ප්‍රතිඵල, එකී තීන්දු හා ඇස්තමේන්තු වලින් විතැන් විය හැකිය.

මෙකී ඇස්තමේන්තු හා පාදක උපකල්පන, අඛණ්ඩ පදනමකින් විචාරය යුතු වේ. ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල ප්‍රතිශෝධනයක් සිදු කළේ නම්, එකී ප්‍රතිශෝධනයන් එකී කාලසීමාවට පමණක් බලපාන්නේ නම් පමණි.

2.5 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන් හි වෙනස්වීම්

අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්, වේලි ආරක්ෂණ හා ජලසම්පත් කළමනාකරන ව්‍යාපෘතිය හා මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධව වූ වෙනස් වීම් හැර ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ඉකුත් මූල්‍ය වසරේ යොදාගෙන තිබූ ඒවාට අනුකූල වේ.

3. සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

මෙම ගිණුම්කරණ ප්‍රකාශන බලපාන සමස්ත කාලසීමාවටම පහත දක්වා ඇති ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අඛණ්ඩව අනුකූල විය.

3.1 ඒකාබද්ධ කිරීමේ පදනම

3.1.1 වාර්තා කළ ප්‍රතිඵල සහ සමතා ක්‍රමය පදනම් කරගනිමින් අධිකාරියේ සහ පරිපාලන සමාගම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමායෝජනය කිරීම ද ඇතුළත්ව, ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, සකසා ඇත්තේ ඒකාබද්ධ ක්‍රමවේදයන් අඛණ්ඩව යොදාගනිමිනි, මේ නයින් පැහැදිලි වන්නේ, ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය තනි ආර්ථික ව්‍යුහයක් පරිද්දෙන්ම මෙකී ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි නිරූපණය වන මූල්‍යමය තොරතුරුවලින් පිළිබිඹු වන බවයි.

3.1.2 අ. සමාගම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන, විගණන කටයුතු තවමත් සිදුවන බැවින් ද,

ආ. සමාගම්වල ගිණුම් වර්ෂයන් අධිකාරියේ ගිණුම් වර්ෂයන්ට වෙනස් හෙයින් ද,
ඒකාබද්ධ කිරීමේ කටයුතුවලදී, කෙටුම්පත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන යොදා ගැනේ.

3.2 දේපළ හා යන්ත්‍රෝපකරණ

3.2.1 2009.01.01 දිනට පසු මිලදීගත් වත්කම් ගැනුම්මිල, හෝ ඉදිකිරීම් පිරිවැය සහ එම වත්කම භාවිතාවට අපේක්ෂිත කාර්ය උදෙසා ක්‍රියාත්මක ස්වරූපයට පත්කිරීමට සෘජුවම යෙදුණු පරිවැය යනාදී වියදම්, "වත්කම්වල පිරිවැය" යන්නෙන් අදහස් වන අතර, ඉහත කී දිනට පෙර මිලදීගෙන තිබූ හෝ ඉදිකර තිබූ වත්කම්, ප්‍රත්‍යාගණනය කර 2009.01.01 දිනට බලපාන පරිදි ගිණුම් පොත්වල සටහන් තැබිණි.

3.2.2 සින්නක්කර ඉඩම් හැර අනෙකුත් සියළු දේපළ හා යන්ත්‍රෝපකරණ පිරිවැය මත හෝ ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම මත, සරල රේඛීය ක්‍රමයට ක්‍ෂය ප්‍රතිපාදන සපයා ඇති අතර එකී වත්කමේ පිරිවැය, එකී වත්කම් වර්ගයේ ජීව කාලය අනුව ගලපා ක්‍රමක්‍ෂය කෙරේ. වත්කම හිමිකරගත් මාසයේ සිට ක්‍ෂයවීම ගණනය කරන අතර පහත සඳහන් ක්‍ෂය අනුපාතයන්ට අනුව ක්‍ෂය වීම සිදුකෙරේ. මෝටර් රථ සඳහා ක්‍ෂයකිරීම් අනුපාත උපයෝගී කර ගැනීමට පෙර 10%ක අබලි වටිනාකමකට ඉඩදෙනු ලැබේ.

වාර්ෂිකව

1. ගොඩනැගිලි	- කාර්යාල	2 1/2%
	- අනෙකුත්	5%
2. මෝටර් රථ		20%
3. යන්ත්‍රෝපකරණ		
	කාර්යාලයීය උපකරණ හා සුභසාධන භාණ්ඩ	15%
4. යන්ත්‍රෝපකරණ	- විදුලි ජනක යන්ත්‍ර	15%
5. යන්ත්‍රෝපකරණ	- ඉදිකිරීම්	15%
6. යන්ත්‍රෝපකරණ	- සාමාන්‍ය	15%

7.ගෘහභාණ්ඩ හා සවිකිරීම්	10%
8. පරිගණක හා උපාංග	20%
9. වේලි සුරකීමේ හා ජල සම්පත් සැලසුම් ව්‍යාපාරයේ සියළු වත්කම්	20%

3.3 ආයෝජන

3.3.1 ආශ්‍රිත සමාගමේ සිදුකළ ආයෝජන

ආශ්‍රිත සමාගමේ සිදුකළ ආයෝජනය පිරිවැයට ගණන් බලා, ශේෂ පත්‍රයේ දිගු කාලීන ආයෝජන යටතේ වෙන්කර දක්වා ඇත. මෙම ආයෝජන සමාගමේ මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ කෙරෙහි, අධිකාරියට කිසිදු සැලකිය යුතු මට්ටමේ බලපෑමක් කළ නොහැකි බැවින් ඒකීය ව්‍යුහයක් වශයෙන් ගිණුම්කරණය යොදාගැනීම අනුවිත වේ.

3.3.2 අනෙකුත් ආයෝජන

අනෙකුත් ආයෝජන, දිගුකාලීන ආයෝජන වශයෙන් සලකා පිරිවැයට ගණනය කර ශේෂ පත්‍රයේ දක්වා ඇත.

3.4 අනෙකුත් මූල්‍යමය වත්කම්

අනෙකුත් මූල්‍යමය වත්කම් පිරිවැයට ගණනය කර ශේෂ පත්‍රයේ දක්වා ඇත.

3.5 භාණ්ඩ තොග වාරිතා

භාණ්ඩ තොග තක්සේරු කර ඇත්තේ අඩු පිරිවැය හ නිෂ්කාශණය කරගත හැකි ශුද්ධ වටිනාකම මත වේ. අවශ්‍ය තැන්හි නිතර නිකුත් නොවන, දෝෂ සහිත සහ යල්පැනගිය භාණ්ඩ සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කර ඇත.

3.6 වෙළෙඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු ආදායම්

වෙළෙඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු ආදායම් දක්වා තිබෙන්නේ බොල් හා අඩමාන ලැබීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමෙන් පසු නිශ්කාශණය කරගත හැකි වෙනැයි උපකල්පිත වටිනාකම මත වේ.

3.7 මුදල් හා මුදල් සාමාන්‍යයන්

මුදල් හා මුදල් සාමායන් යනුවෙන් දක්වා ඇත්තේ මුදල් ශේෂයන් හා ඉල්ලු විට ගෙවිය යුතු බැංකු අයිරා ද ඇතුළත් වටිනාකම වන අතර ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ මුදල් කළමනාකරණය ද එක් මුදල් සංසඨකයක් ලෙසින් දක්වා ඇත්තේ අරමුදල් ප්‍රවාහය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා වේ.

3.8 විදේශාධාර

2010 දෙසැම්බර් 31 වැනි දිනට විදේශාධාර සපයන ආයතන විසින් සිදුකළ සමුච්ඡිත ගෙවීම්වල, විදේශාධාර උපයෝජනය දැක්වේ. විදේශ මුදලින් සිදුකළ ගෙවීම්, ගෙවීම් සිදුකළ දිනට පැවැති විදේශ විනිමය අනුපාතය මත රුපියල් වටිනාකමට පරිවර්තනය කර දක්වා ඇත.

3.9 වගකීම් හා ප්‍රතිපාදන

ශේෂ පත්‍රයේ ජංගම වගකීම් යටතේ වෙන්කර දක්වා ඇති වගකීම්, ඉල්ලු විට ගෙවිය යුතු බැඳීම් සහ ශේෂ පත්‍ර දිනයේ සිට වර්ෂයක් ඇතුළත ගෙවා නිමකළ යුතු ඒවාය. ජංගම නොවන වගකීම් යනුවෙන් වෙන්කර දක්වා ඇති සියල්ල, ශේෂ පත්‍ර දිනයේ සිට වසරක් ඉක්ම වූ පසුවත් පවතින බැඳීම් වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීමේදී දැන සිටි සියළු වගකීම් ගිණුම්ගත කර ඉදිරිපත් කර ඇත.

3.10 විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සැලසුම

සියළු සේවකයින්ට විශ්‍රාම පාරිතෝෂිත ගෙවීමට ප්‍රතිපාදන සලසා තිබේ. පාරිතෝෂිත සඳහා සුදුසුකම් ලබන අඩමසක වැටුප, පළමු සේවා වසරේ පටන් සෑම වසර අගකදීම ගණනය කර මෙම ප්‍රතිපාදනය වෙන්කර ඇත.

3.11 ආදායම් ප්‍රකාශනය

3.11.1 මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබෙන ප්‍රදානය, ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය පරිපාලනය යටතේ පවතින ඉඩම් බදු දීමෙන් ලබන බදු කුලිය, නිල නිවාස වල රාජ්‍යභාගය, ආයෝජන වලින් ලබන ආදායම සහ පොලිය යනාදී අංගයන්ගෙන් ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ අයභාරය සමන්විත වේ.

3.11.2 ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියට ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලැබීමේ වැඩි සම්භාවිතාව අනුව මෙන්ම විශ්වාසනීය අන්දමකින් එය මැනිය හැකිවීම මත අයභාරය ගණනය කර ඇත. බදු කුලී, අනෙකුත් කුලී, රාජ්‍ය භාගය, පොලී ආදායම ගණනය කරන ලද්දේ උපවිත පදනමිනි.

3.11.3 ඉඩම් බදු කුලී ආදායම් වශයෙන් රු මිලි. 389.375 ක් වර්ෂයේ ආදායම් ලෙස ගිණුම් වල පෙන්වා ඇති අතර එහි පසුගිය වර්ෂ වලට අදාළව ගිණුම් ගත නොවූ හිඟ හදු ආදායම් ද ඇත .

3.12 වියදම

ආයතනයේ දෛනික වියදම්, දේපළ හා යන්ත්‍රෝපකරණ කාර්යක්‍ෂමතාවයෙන් පවත්වාගෙන යෑමට යන වියදම් ද ඇතුළු සියලු වියදම් සැලකිල්ලට ගෙන ආදායම් ප්‍රකාශනයේ සඳහන් වසරේ ලාභය/පාඩුව ගණනය කර ඇති අතර බොල් හා අඩමාන ණය, දන්නා සියළු වගකීම් මෙන්ම දේපළ හා යන්ත්‍රෝපකරණ ආදියේ ක්‍ෂයවීම්වලට ද ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබේ.

3.13 ශේෂ පත්‍ර දිනයෙන් පසුව සිදු කළ ගනු දෙනු

ශේෂ පත්‍ර දිනයෙන් පසුව සිදු වූ සියළු භෞතික කාර්යයන් අවශ්‍ය පරිදි ගලපා ඇත.

3.14 අසම්භාව්‍යතා

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියට එරෙහිව පවරා ඇති නඩු වලදී 2011.12.31 දිනට පැවැති අසම්භාව්‍ය වගකීම රු. මිලි. 144.23 ක් විය.

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
අංක 500 වි.බී. ජයමාවන
කොලම 10

2012.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ වාර්තාව

	සටහන්	සමුහය		අධිකාරිය	
		රු'000 2012	රු'000 2011	රු'000 2012	රු'000 2011
වත්කම්					
ජංගම නොවන වත්කම්					
දේපල යන්ත්‍රෝපකරණ හා උපකරණ		3,732,900	4,011,792	3,638,945	3,916,040
ආයෝජන		137,590	135,392	69,879	71,879
නොනිම් වැඩ		12,821		12,821	12,821
ජංගම නොවන වත්කම්වල එකතුව		3,883,311	4,147,184	3,721,645	4,000,740
ජංගම වත්කම්					
ගබඩා කොට		161,801	157,725	151,211	132,913
වෙළඳ සහ අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ		893,430	684,392	1,278,726	1,032,354
කලින් ගෙවීම්		1,548	19,470		3,492
බැංකු ඇපකර		2,210	2,160		
මුදල් සහ මුදල් සමායනයන්		121,802	143,521	98,549	142,139
ජංගම වත්කම් එකතුව		1,180,791	1,007,268	1,528,486	1,310,898
මුළු වත්කම්වල එකතුව		5,064,102	5,154,452	5,250,131	5,311,638
වගකීම්					
ජංගම වගකීම්					
ණයනිවියන්ට ගෙවියයුතු දෑ		472,849	364,983	422,836	288,827
උපචිත වියදම්		61,525	47,494	45,717	31,468
ජංගම වගකීම් එකතුව		534,374	412,477	468,553	320,295
ජංගම නොවන වගකීම්					
සාරිතෝෂිත දීමනා සඳහා වෙනකිරීම්		1,077,205	1,022,674	1,075,013	1,021,217
කල්බදු		9,269			
විලම්බිත බදු		612	612		
ජංගම නොවන වගකීම් වල එකතුව		1,087,086	1,023,286	1,075,013	1,021,217
මුද්ධ වත්කම් එකතුව		3,442,642	3,718,689	3,706,565	3,970,126
මුද්ධ වත්කම්/නිමිකම්					
සමුච්චිත අරමුදල		22,870,420	23,009,463	22,851,058	22,989,946
සංචිත : ඉ/ගෙනා අදායම් වියදම් ගිණුමේ ශේෂය		(22,542,434)	(22,405,480)	(22,188,394)	(22,063,797)
ආදායම් සංචිත - සමාගම්වල		53,560	53,560		
ප්‍රත්‍යාගත ලාභය		3,061,097	3,061,146	3,043,901	3,043,978
මුද්ධ වත්කම්/නිමිකම් එකතුව		3,442,642	3,718,689	3,706,565	3,970,127

අත්සන රාමණාසෙක
අධ්‍යක්ෂ මුදල්
ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය

ගාමිණී රාජකරුණා
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
අංක 500 වි.බී. ඡායමාවක
කොලම 10

3.

2012.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා

මුදල් ප්‍රවාහ සකාශනය

	සමුදාය 2012 ('රු.'000)	අධිකාරිය 2012 ('රු.'000)
මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ලද මුදල් ප්‍රවාහය (සසුම්ය වර්ෂයට අදාල ගැලපුම් සමඟ)	(143,521)	(131,165)
මුදලින් නොවූ ගනුදෙනු		
ක්ෂයවීම්	400,384	395,222
පාරිභෝගික දීමනා සඳහා වෙන්කිරීම්	51,099	50,808
යල්පැනීම් සඳහා වෙන්කිරීම්	2,814	2,814
උපචිත වියදම් වැඩිවීම්/අඩුවීම්	14,031	14,249
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්		
ගෙවියයුතු දෑ වැඩිවීම්/අඩුවීම්	120,567	134,008
කොමසේ වැඩිවීම් / අඩුවීම්	(6,890)	(18,298)
අනෙකුත් ලැබියයුතු දෑ වැඩිවීම්	(191,166)	(242,880)
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලද ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	247,318	204,758
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලද මුදල් ප්‍රවාහය		
දේපල, යන්ත්‍ර උපකරණ හා උපකරණවල සංවලනයන්	(121,491)	(117,952)
වත්කම් විකිණීමෙන්	6,568	6,568
ආයෝජන හා නොනිම් වැඩිවල වැඩිවීම්	(15,019)	2,000
ප්‍රාග්ධන ස්වභාවයේ නවත්කු වියදම්	(1,471,388)	(1,471,388)
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලද ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	(1,601,330)	(1,580,772)
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලද මුදල් ප්‍රවාහය		
ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන	1,332,296	1,332,424
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලද ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	1,332,296	1,332,424
මුදල් සහ මුදල් සමායයන්හි ශුද්ධ වැඩිවීම්/අඩුවීම්	(21,717)	(43,590)
01.01.2012 දිනට මුදල් සහ මුදල් සමායයන්හි ශේෂය	143,521	142,139
31.12.2012 දිනට මුදල් සහ මුදල් සමායයන්හි ශේෂය	121,802	98,549

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
 අංක 500 වි.සි. ජායමාවත
 කොලම 10

සසුම්‍ය වර්ෂයට අදාළ සංසන්දනාත්මක තොරතුරු නැවත ගණනය කිරීම්

මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ තොරතුරු

(රු.'000)											
විස්තරය	අදාළ වසරේ හා පෙරතර්ෂ	අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්	තොන්ඩ් වැඩ	ගබඩා තොග	වෙළඳ හා අනෙකුත් මූල්‍යමය පදනම	මුදල් සහ මුදල් සමයායන්	නාභිභීයන්ට අගවියදල	පැවරීම් වියදම්	සමුච්චිත අරමුදල	අ/තොග අදාළම් වියදම් (විකුණුම් අගය)	ප්‍රත්‍යාගත පැවරීම්
01-01-2011 දිනට අගයය	5,142,567	60,968,207	4,289,344	154,229	1,798,652	142,295	365,605	52,350	90,053,704	(22,022,705)	3,113,316
සංශුද්ධී											
01 අමෙතොග ව්‍යාපෘති වලට අදාළ වත්කම්/වියදම්											
වෙළඳ ආරක්ෂණ හා පල සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය	(623,252)	(1,341,508)			(554,667)		(27,774)		(2,491,651)		
අමෙරෙහකන්ද කඩතාග ව්‍යාපෘතිය	(603,275)		(4,289,344)	(21,316)	(211,631)	(156)	(49,004)	(20,882)	(4,945,408)		(69,338)
02 වියදම් වර්ගීකරණය කිරීමේදී සිදුවූ වැරදි (අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්)		(59,628,701)									
03 2011 වර්ෂය දක්වා ප්‍රාග්ධනීය ස්වයංවිකල්ප කටයුතු වියදම්									(59,628,701)		
04 අමෙරෙහකන්ද කඩතාග ව්‍යාපෘතියේ පාරිභෝගික දීමනා සඳහා වෙන්කිරීම්										(41,092)	
	3,916,040	0	0	132,913	1,032,354	142,139	288,827	31,468	22,989,946	(22,063,797)	3,043,978
									(19,517)		

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
 අංක 500 ටී.බී. ජායමාවත
 කොලම 10

පසුගිය වර්ෂයට අදාල සංසන්දනාත්මක තොරතුරු නැවත ගණනය කිරීම
 මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ තොරතුරු

විස්තරය	සුද්ගලික පඩි නඩ්	ක්ෂයවීම	බදු	රු'000
				2012.01.01 දිනට ඉ/ගෙනා ආදායම් වියදම් ශේෂය
2011 වර්ෂයට ඉදිරිපත්පත් කල ගිණුම් අනුව ශේෂය	1,673,154	383,207	(227,028)	21,990,567
ගැලපීම්	27,247	539	45,444	73,230
MLAE සමාගම පු.කා ගෙවූ අර්ථසාධක වියදම් ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම	(13,846)	-	-	(13,846)
එවි කලාපයේ බදු ආදායම වැඩියෙන් තක්සේරු කිරීම නිවැරදි කිරීම		-	45,444	45,444
මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතියේ නිලධාරීන් සඳහා පාරිභෝගික ගැලපීම්	41,093			41,093
ක්ෂය ගැලපීම්	-	539	-	539
Total	1,700,401	383,746	(181,584)	22,063,797

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
අංක 500 ටී.බී. ජායමාවත
කොලඹ 10

නිමිකම් වෙනස්වීම් දක්වන ප්‍රකාශය

	සමුදාය			රු.'000
	සමුච්චිත අරමුදල	සංචිත	රඳවා ගත් ඉපයුම්	එකතුව
2011.01.01 දිනට ශේෂය	20,358,803	3,116,032	(22,287,186)	1,187,649
වර්ෂය තුළ	2,650,660	(1,326)	(150,432)	2,498,902
2011.12.31 දිනට ශේෂය	23,009,463	3,114,706	(22,437,618)	3,686,551
2012.01.01 දිනට ශේෂය	23,009,463	3,114,706	(22,437,618)	3,686,551
වර්ෂය තුළ	(139,043)	(49)	(104,816)	(243,908)
2012.12.31 දිනට ශේෂය	22,870,420	3,114,657	(22,542,434)	3,442,643

නිමිකම් වෙනස්වීම් දක්වන ප්‍රකාශය

	අධිකාරිය			රු.'000
	සමුච්චිත අරමුදල	සංචිත	රඳවා ගත් ඉපයුම්	එකතුව
2011.01.01 දිනට ශේෂය	19,477,445	3,248,508	(21,847,297)	878,656
වර්ෂය තුළ	3,512,501	(204,530)	(216,500)	3,091,471
2011.12.31 දිනට ශේෂය	22,989,946	3,043,978	(22,063,797)	3,970,127
2012.01.01 දිනට ශේෂය	22,989,946	3,043,978	(22,063,797)	3,970,127
වර්ෂය තුළ	(138,887)	(77)	(124,597)	(263,561)
2012.12.31 දිනට ශේෂය	22,851,059	3,043,901	(22,188,394)	3,706,566

III කොටස

විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
கணக்காய்வாளர் தலைமை அறியுதி திணைக்களம்
AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

මගේ අංකය
எனது இல. }
My No. }

එළිපි/සි/එපිඑපසඑළ/එප/2012/55

ඔබේ අංකය
உமது இல. }
Your No. }

දිනය
திகதி }
Date }

2014 ජූනි 10 දින

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,
ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය.

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ සහ එහි පරිපාලිත සමාගම්වල 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14 (2) හි වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ සහ එහි පරිපාලිත සමාගම්වල 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශන සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යය ප්‍රකාශන, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශන, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශන හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 (1) වගන්තිය සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14 (2) (ඊ) වගන්තිය ප්‍රකාර අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13 (7) (ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙත 2014 මැයි 26 දින නිකුත් කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි කේතුවෙන් ඇතිවියකැති ප්‍රමාණාත්මක සාධාරණ ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට කැතිවනු පිණිස අවශ්‍ය යැයි කළමනාකරණය විසින් නීරණය කරනු ලබන අභ්‍යන්තර පාලනය කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතක ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ කෙළිදරව් කිරීම් වලට උපකාරී වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, විංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විභේදන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරුකිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම් වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම්කිරීම පිණිස අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සම්පූර්ණතාවය පිළිබඳව මතක ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇත්තේත්තු වල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත්වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය සිරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්ති වලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුකාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ තත්වවාගණනය කළ විගණන මතක සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්වවාගණනය කළ විගණන මතක සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වවාගණනය කරනු ලැබේ.

02. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වවාගණනය කළ විගණන මතක - සමූහය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ සහ පරිපාලිත සමාගම්වල මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

තත්වගණනය කළ විගණන මතය - අධිකාරිය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ මූල්‍ය තත්වය හා එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රවේශවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.1.1 ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

ගිණුම් ඒකාබද්ධ කිරීම

අධිකාරියේ සහ පරිපාලිත සමාගම් 05 ක ගිණුම් ඒකාබද්ධ කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) පූර්ව වර්ෂයේ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති 03 ක් අධිකාරියේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කර තිබූ අතර, 2012 වර්ෂයේදී සෘජුවම අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති දෙකක් අධිකාරියේ ගිණුම්වලින් ඉවත් කර තිබුණි.
- (ආ) පරිපාලිත සමාගම්වල මුදල් වර්ෂය අප්‍රේල් 01 සිට මාර්තු 31 දක්වා බැවින්, පරිපාලිත සමාගම් 04 ක මාස 03 ක ගිණුම් පමණක් විගණිත ගිණුම් වූ අතර, අග්‍රි 09 ක් ගිණුම් විගණිත ගිණුම් නොවීය. එක් පරිපාලිත සමාගමක ගිණුම් 2007 සිට විගණනය කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ජංගම නොවන වත්කම් අඩුවීම

2011 වර්ෂය දක්වා ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් ලෙස දක්වා තිබූ යටිතල පහසුකම් ඉදිකිරීම් හා වැඩිදියුණු කිරීමේ වියදම්, පාරවල් සැකසීම්, ප්‍රජා සංවර්ධන සහ කෘෂිකාර්මික හා වාරි පහසුකම් නඩත්තු කිරීම සඳහා වූ වියදම් ප්‍රාග්ධන නඩත්තු වියදම් ලෙස හඳුනාගෙන වාර්ෂිකව මූල්‍ය කාර්යය සාධන ප්‍රකාශන මගින් ලියාතැරීමට තීරණය කර තිබුණි.

ඒ අනුව 2012 වර්ෂයේ රු.මිලියන 1.471 ක් ලියාතැර තිබුණි. තවද, ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශයේ 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිරියට ගෙන එන ලද වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් රු. මිලියන 59.63 ක් සමුච්චිත අරමුදලට එරෙහිව ලියාතැර තිබුණි. ඒ අනුව 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශයේ වත්කම් පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 95 කින් පහත වැටී තිබුණි. ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිය වෙනස් කිරීම සඳහා වූ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි. 2013 දෙසැම්බර් 04 දිනැති අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ පිළිතුර මගින් මේ සඳහා අනුමැතිය ලබාගැනීමට අදාළ ලේඛන රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමුකර ඇති බව මා වෙත දන්වා තිබුණි.

2.2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු ශේෂ වටිනාකම රු. මිලියන 893.4 ක් වූ අතර, එයින් ලැබිය යුතු බඳු ආදායම රු. මිලියන 478.7 ක් විය. එම ලැබිය යුතු ආදායමින් සියයට 53.5 ක් විය. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ලැබිය යුතු ආදායමෙන් සියයට 87 ක් එනම් රු. මිලියන 370 ක් ලැබිය යුතු බඳු ආදායම් බව ඉඩම් අංශයේ වාර්තා මගින් අනාවරණය විය. එම බඳු ආදායමින් රු. මිලියන 170 ක් එනම් සියයට 45 ක් එවි කලාපයෙන්ද, සියයට 21 ක් සි කලාපයෙන්ද, අගවිය යුතුව පැවතුණි.
- (ආ) සී/ස මතවැලි ලයිස්ට්වෙත එන්ටර්ප්‍රයිස්ස් සමාගමේ ප්‍රයෝජනය සඳහා අධිකාරය විසින් නිරාවරණය හා කලාපීය ගොවිපලවල ප්‍රයෝජනය සඳහා ලබාදී තිබූ ඉඩම් සඳහා වර්ෂයට ලැබිය යුතු බඳු කුලී ගණනය කර සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගිණුම්වලට ඇතුළත් කර නොතිබුණි. 2013 වර්ෂයේ සිට අදාළ ගොඩනැගිලි සඳහා බඳු අයකිරීමට කටයුතු කරන බව 2013 දෙසැම්බර් 04 දිනැති අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ පිළිතුරු ලිපියෙන් මා වෙත දැන්වා තිබුණි.
- (ඇ) 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව විවිධ ප්‍රභවයන්ගෙන් ලැබිය යුතු ගිණුම්වල වටිනාකම රු. 368,481,000 ක් වූ අතර, 2012 වර්ෂය අවසානයේදී එම ප්‍රමාණය රු. 478,727,000 ක් වූයෙන් ලැබිය යුතු හිඟ ගිණුම් වටිනාකම රු. 110,246,000 ක් එනම් සියයට 29 ක වැඩිවීමක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඈ) ඉඩම් අංශයේ වාර්තා අනුව 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට නිත්‍යානුකූල නොවූ අනවසරව අල්ලා ගත් ඉඩම් කට්ටි සංඛ්‍යාව 7,333 ක් වූ අතර, මේවා නිත්‍යානුකූල කිරීමේ ප්‍රමාදය හේතුවෙන් බඳු කුලී ලබාගත හැකි ඉඩම්වලින් ලබාගත හැකි බඳු ආදායම් අධිකාරයට අහිමි වන බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඉ) ගිණුම් අනුව 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට අධිකාරයට එරෙහිව පවරා ඇති නඩු සඳහා වූ අයම්භාව්‍ය බැරකම් රු. මිලියන 144.23 ක් විය.

2.2.4 නොසැසඳුණු ගිණුම්

මූල්‍ය කාර්යය සාධන ප්‍රකාශන අනුව ප්‍රාදේශීය ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ කාර්යාල 07 කින් වර්ෂය සඳහා ලැබිය යුතු බඳු ආදායම රු. මිලියන 357.9 ක් වුවද, ඉඩම් අංශයේ වාර්තා අනුව එම ආදායම රු. මිලියන 105.7 ක් වූයෙන් වාර්ෂික ආදායමේ රු. මිලියන 252.2 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වෙනසට හේතු පැහැදිලි නොවීය.

2.2.5 අවිධිමත් ගනුදෙනු

නියැදි පරීක්ෂණයකට අනුව අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල දෙකක් මිනිස් වාරිමාර්ග හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශයේ වාහන සඳහා ඉන්ධන සැපයීම වෙනුවෙන් සහ ආහාර පාන වියදම් ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු. 879,844 ක් දරා තිබූ අතර, එම මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් ප්‍රතිපූරණය කර ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

2.2.6 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

රු.මිලියන 370 ක් වූ ලැබිය යුතු බදු ආදායම් පිළිබඳ විස්තරාත්මක වාර්තා, කාල වින්ශ්ලේෂණ විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.

2.3 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ නිර්ණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති සහ රෙගුලාසි යනාදියට
යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) මුදල් රෙගුලාසි අංක 371 (2)
(ආ) සහ (ඇ)

(i) තත්කාර්යය අතුරු අග්‍රිමයක් ලෙස එක් අවස්ථාවකදී ලබාදිය හැකි උපරිම මුදල රු. 20,000 ක් පමණක් වුවද, එයට පටහැනිව රඹකැන්මය ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2012 වර්ෂයේදී රු. 196,000 ක් දක්වා සීමාව ඉක්මවූ අත්තිකාරම් මුදල් ලබාදුන් අවස්ථා 68 ක් නිරීක්ෂණය විය.

ආයතනික කටයුතු අඛණ්ඩව හා කාර්යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාමට මෙම සීමාව බාධාවක් වන හෙයින් මෙසේ සීමාව ඉක්මවා අත්තිකාරම් ලබාදීමට සිදුවන බව 2013 දෙසැම්බර් 04 දිනැති ලිපියෙන් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා දන්වා තිබුණි.

(ii) නියැදි පරීක්ෂණයකට අනුව රඹකැන්මය කලාපයේ හා මහවැලි ආරක්ෂක අංශයේ කාර්යාලවල මාණ්ඩලික නොවන නිලධාරීන්ට අත්තිකාරම් දී තිබූ අවස්ථා පිළිවෙලින් 08 ක් සහ 100 ක් නිරීක්ෂණය විය.

(iii) තත්කාර්යය අතුරු අග්‍රිම කාර්යය නිම කළ විනාම එම අත්තිකාරම් පියවා නිම කළයුතු වුවත්, මාස 08 දක්වා අත්තිකාරම් නොපියවා තිබූ අවස්ථා පැවති බව නිරීක්ෂණය විය.

03. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ අධිකාරියේ හා එහි පරිපාලිත සමාගම්වල මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රජයේ දායකත්වය සැලකිල්ලට ගැනීමට පෙර රු.3,318,273,000 ක උනහාවකින් වූ අතර, එම අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ උනහාව රු.2,878,546,000 ක් විය. රු. 3,206,888,000 ක් වූ රජයේ දායකය ගණන් ගැනීමෙන් පසුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ උනහාව රු. 111,384,000 ක් වූ අතර, රු. 2,647,289,000 ක් වූ ඉකුත් වර්ෂයේ රජයේ දායකය ගණන් ගැනීමෙන් පසුව එම වර්ෂයේ උනහාව රු. 231,257,000 ක් වූ බැවින්, ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලවල රු. 119,873,000 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරිණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

(අ) ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය කාර්යය සාධන ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා පෙර වර්ෂයේ ආදායම්, වියදම් හා විග්‍රහාත්මක සමාලෝචනයක් පහත දැක්වේ.

- i. පසුගිය වර්ෂය හා සැසඳීමේදී උනහාව රු.මිලියන 119.8 ක් හෙවත් සියයට 48 කින් අඩුවී තිබුණි.
- ii. 2011 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 2012 වර්ෂයේදී සැපයුම් හා ප්‍රවාහන වියදම් සියයට 19 ක් හෙවත් රු.මිලියන 17.4 කින් වැඩිවී තිබූ අතර, වෙනත් වියදම් සියයට 64 ක් හෙවත් රු.මිලියන 53.3 කින් අඩුවී තිබුණි. මතවැලි උපදේශන කාර්යාලයේ වෙනත් පරිපාලන වියදම් අඩුවීම වෙනත් වියදම් අඩුවීම සඳහා හේතුවී තිබුණි.
- iii. පසුගිය වර්ෂය හා සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් මත අධිකාරියේ හා එහි පරිපාලිත සමාගම්වල ආදායම රු.මිලියන 257.3 කින් හෙවත්, සියයට 68 කින් වැඩිවී තිබූ අතර, පුරස්කාර (Royalty) ආදායම රු.මිලියන 54.8 කින් හෙවත් සියයට 299 කින්ද, බදු ආදායම රු. මිලියන 207.7 කින් හෙවත් සියයට 114 කින්ද වැඩිවීම ඒ සඳහා හේතුවී තිබුණි.

iv. මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශයේ වර්ෂ තුනක සංඛ්‍යා සැසඳීමේදී ගණනය කළ අනුපාතයන් පහත දැක්වේ.

<u>ආදායම් විභවය ගිණුම</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	%	%	%
මුළු ආදායමට රජයේ ප්‍රදාන	73	86	86
මුළු විභවයේ පුද්ගලික පඩි නඩි විභවය	73	52	56
මුළු මෙහෙයුම් ආදායමින් බදු කුලී ආදායම	61	74	83
මුළු ආදායමට මුළු විභවය	103	105	119

04. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

4.1.1 සමාගම් ඇවර කිරීම

සර්පාලිත සමාගම් 05 අතරින් සී/ස වෙන්වර් කැපිටල් සමාගම සහ මහවැලි ඉංජිනේරු සේවා සමාගම යන සමාගම් 02 ඇවර කිරීම සඳහා වූ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් 2010 වර්ෂයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර, තවදුරටත් සාකච්ඡා කිරීමෙන් පසුව ගිණුම් ඇතිව සඳහා ඒවා කල් තබා තිබුණි.

ඉහත නම් සඳහන් සමාගම් දෙක සහ සී/ස මහවැලි පශු සම්පත් හා කෘෂි ව්‍යාපාරික (පුද්ගලික) සමාගම ඇවර කිරීම සඳහා 2013 නොවැම්බර් 23 දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන ඇති බව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් 2013 දෙසැම්බර් 04 දින මා වෙත දැන්වා තිබුණි.

4.1.2 සමස්ත භූමි සංවර්ධනය

මහවැලි මහ සැලැස්මට අනුව කලාප 14 ක සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිත වූ මුළු බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 420,170 කි. 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංවර්ධනය කර තිබූ බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 102,528 ක් වූ අතර, මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතිය යටතේ වර්තමානයේ සංවර්ධනය කෙරෙමින් පවතින බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 81,422 කි. මේ අනුව හෙක්ටයාර 236,220 ක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා නිශ්චිත සංවර්ධන වැඩපිළිවෙලක් 2012 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා සකස් කර නොතිබුණි.

මහවැලි මහ සැලැස්ම වර්තමාන අවශ්‍යතාවයන්, ස්වභාවික සම්පත්වල ස්වභාවය හා භාවිතය සැලකිල්ලට ගෙන වේලි ආරක්ෂණ හා ජල සම්පත් සැලසුම්කරණ ව්‍යාපෘතිය මගින් සංවර්ධනය කරමින් පවතින බවත්, දිගුකාලීන යුධ වාතාවරණය තුළ මහනැරි නිකුණු මාදුරුමය දැකුණු ඉටුර සහ වැලිමය සංවර්ධන කටයුතුද මේ වනවිට ආරම්භ කර ඇති බවත්, 2013 දෙසැම්බර් 04 දින මේ සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා ලබාදුන් පිළිතුර මගින් දැක්වා තිබුණි.

4.1.3 ගොවිපල පරිපාලන හා සංවර්ධන කටයුතු

සංයුක්ත සැලැස්මට අනුව කලාප 08 ක හෙක්ටයාර 204.8 ක් වූ සමස්ත භූමි ප්‍රමාණයක් තුළ ගොවිපල 16 ක් අධිකාරය සතුට පවතී. 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට අධිකාරයේ හා පරිපාලිත සමාගම්වල ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ගොවිපල නිෂ්පාදන මගින් ලැබී තිබුණු ආදායම රු. 10,241,000 ක් වූ අතර, 2011 වර්ෂයේදී ආදායම රු. 14,600,000 ක් වූයෙන්, රු. 4,359,000 ක ආදායමේ අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය විය. ගොවිපල පරිපාලන සුපරීක්ෂණ කටයුතු හා ලේඛන පැවැත්වීම සතුටුදායක තත්ත්වයක නොපවත්නා බවද නිරීක්ෂණය විය.

4.1.4 පැල බෙදාදීම සඳහා බීජ පොළ 105,000 ක් මිලදී ගැනීම

වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් නොවූ විශේෂ වැඩසටහනක් සඳහා එල් කලාපයේ නව පදිංචිකරුවන් වෙත හා ව්‍යාපාරිකයන් වෙත පොල් පැල ලබාදීම සඳහා රු. 1,750,000 ක් වැයකර 2012 ජූලි මාසයේදී වැවිලි සමාගමකින් බීජ පොළ 50,000 ක් ලබාගත තිබුණි. තවද, රඹුකැත්මය ව්‍යාපෘතිය විසින් ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලයේ වතුවලින් සහ පොද්ගලික අංශයෙන් බීජ පොළ 50,000 ක් රු. 1,600,000 ක් වැයකර ලබාගෙන තිබුණි. වසර 50 කට අධික කාලයක් ඵලදාව ලබා දෙන පොල් ශාඛ සඳහා බීජ තෝරා ගැනීමේදී ගුණාත්මය පිළිබඳ විශේෂඥ ආයතනය වන පොල් පර්යේෂණ ආයතනය, පොල් සංවර්ධන මණ්ඩලය වැනි ආයතනවල භාණ්ඩාගාර සහාය ලබාගත යුතු වූවත්, වගකිවයුතු නිලධාරීන් විසින් ඒ සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර නොතිබූ නිසා මෙම විෂයදීම ආර්ථික වශයෙන් උපරිම ඵලදායීත්වයක් ලබාගැනීමට හැකි වන ලෙස උපදෙස්පතක කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

4.1.5 සත්ව පාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) එල් කලාපය

2011 වර්ෂය අවසානයේ හා 2012 වර්ෂයේ මුල් මාස කිහිපය තුළ ගොවීන් වෙත නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා රු. 13,685,340 ක් වටිනා එළුවන් 200 ක්, කිරිගවයින් 200 ක් සහ පර්වි වස්සන් 20 ක් මිලදී ගෙන තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 3.2 ඡේදය පරිදි ප්‍රසිද්ධ මිල ගණන් කැඳවා නොතිබුණි.

(ආ) රිදීමාලිගාදී සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

2011 දෙසැම්බර් 11 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අනුව කෙසෙසා අධ්‍යයනයක් කිරීමෙන් පසු මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එකඟ වන බවට ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයක් ගෙන තිබුණි. එහෙත් මෙම අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුකූලව සකස් කළ කෙසෙසා අධ්‍යයන වාර්තාවක් විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ 2012 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පරිදි සත්ව පාලනය යටතේ සැලසුම් කළ පිරිවැය රු. 6,950,000 ක් වූ කාර්යයන් 07 ක් වර්ෂය තුළදී ඉටුකොකර අගහැර දමා තිබුණි.

තොටින් වෙත කිරිගවයන් ලබාදීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කරන ලද කිරිගවයන් වැඩසටහන යටතේ ඉලක්කය කිරි ගවයන් 75 ක් සැපයීම වුවත්, සපයා තිබුණේ කිරිගවයන් 45 ක් පමණක් වූයේ වර්ෂයේ ප්‍රගතිය සියයට 60 ක් පමණක් විය. එම කිරිගවයන් මිලදී ගැනීමේදී ද සතුන්ගේ ප්‍රමිතිය පිළිබඳ නිර්ණායකයන් සකස් කර නොතිබුණු අතර, මිලදී ගැනීම සඳහා කෘෂිකර්ම නිලධාරීන්ගෙන් සහාය ලබාගෙන නොතිබුණි.

4.1.6 පුහුණු කටයුතු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) අධිකාරියට අයත් ප්‍රධාන පුහුණු මධ්‍යස්ථාන මගින් කලාපය තුළ ප්‍රවීණතාවයේ ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමට අදාළ ස්වයං රැකියා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්විය යුතු වුවත්, එවි කලාපයේ කෙල්තීරියාව සහ සී කලාපයේ ගිරාදුරුකෝට්ටේ යන පුහුණු මධ්‍යස්ථාන විසින් කාලීන පුහුණු පාඨමාලාවන් සංවිධානය කර පවත්වා නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

එල් කලාපයට අයත් වූ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ මහන මැණිත් 10 ක් පමණ පුහුණු කටයුතු වෙනුවෙන් ලබාදී තිබුණද, 2012 වර්ෂයේදී පුහුණු කටයුතු කිසිවක් සිදුකර නොතිබුණි. මෙම මධ්‍යස්ථානවලට අයත් ගොඩනැගිලි හා යන්ත්‍ර යුතු ආදිය මේ හේතුවෙන් උන උපයෝජනව පැවතී බව නිරීක්ෂණය විය.

සුරියවැව පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පමණක් ප්‍රති මැණිත් පුහුණුව, මනාලියන් හැඩගැන්වීම් සහ පරිගණක පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වාගෙන යන අතර, එහි කොටසක් යොමුත් සේනාංක පුහුණු කටයුතු වෙනුවෙන් තාවකාලිකව ලබාදී ඇති බව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා 2013 දෙසැම්බර් 04 දිනැති ලිපියෙන් දැන්වා තිබුණි.

(ආ) රබකැන්බල නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරණ කාර්යාලයේ ආයතන සංවර්ධන හා පුහුණු කටයුතු වෙනුවෙන් රු. 3,250,000 ක් වෙන්කර තිබුණද කාර්යාලය විසින් පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

නැවත පදිංචිකර්මී ප්‍රමාදවීම නිසා ගොවි සංවිධාන පිහිටුවීමට නොහැකිවීමෙන් මෙම ප්‍රතිපාදන ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි වූ බව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් 2013 දෙසැම්බර් 04 දිනැති පිළිතුරු ලිපියෙන් දැන්වා තිබුණි.

4.1.7 සංචාරක නිවාස පාලනය හා නඩත්තුව

2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට අධිකාරිය යටතේ සංචාරක බංගලා 17 ක් පැවති අතර, නුවරඑළිය සංචාරක බංගලාව 2011 ජුනි සිට අළුත්වැඩියා කටයුතු සඳහා වසා දමා තිබුණත්, 2013 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා මෙහි අළුත්වැඩියා කටයුතු ආරම්භ කර නොතිබුණි. 2012 එකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සංචාරක නිවාසවලින් ලැබී තිබුණු මුළු ආදායම රු. 2,792,000 ක් විය. සංචාරක නිවාසවල නඩත්තුව සහ පාලනය සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

4.1.8 ඉඩම් අංශයේ කාර්යය සාධනය

2009 සිට 2012 දක්වා ඉඩම් අංශයේ කාර්ය සාධනය පරීක්ෂා කිරීමේදී ක්‍රියාකාරකම් 26 කට අදාළ ඉලක්කයක 199,628 ක් වූ කාර්යයන් සියල්ලම ඉටුකර නොතිබූ අතර, තවත් ක්‍රියාකාරකම් 11 කට අදාළ කාර්යයන්හි ප්‍රගතිය සියයට 50 කට වඩා අඩු බව නිරීක්ෂණය විය. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ගවාර්ථවාදී නොවන ලෙස ඉලක්ක ස්ථාපිත කිරීමක් සිදුකර ඇති බව හා කාර්යය සාධනයක් ලබාසර ගැනීමේදී අදාළ අංශවල අකාර්යක්ෂමතාවන් හේතුවී ඇති බවත් නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ විවිධ කටයුතු සඳහා ඉඩම් කට්ටි 1,506 ක් බෙදාදීමට එව් කලාපයේ නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරණ කාර්යාලය මගින් සැලසුම් කර තිබුණද, බෙදාදී තිබුණේ ඉඩම් කට්ටි 03 ක් පමණක් බව නිරීක්ෂණය විය. මිනිස්ඳෝරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රේඛා විග්‍ර ලබාගැනීමේදී හා තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් වාර්තා ලබාගැනීමේ ප්‍රමාදය නිසා ඉහත කටයුතු ප්‍රමාද වූ බව 2013 දෙසැම්බර් 04 දිනැති පිළිතුරු ලිපියෙන් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් දැන්වා තිබුණි.
- (ඇ) රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත යටතේ 2012 වර්ෂය සඳහා විවිධ වාර්ෂික අවසර පත්‍ර 2,984 ක් හා දිගුකාලීන බදුකර 399 ක් ලබාදීමට ඉලක්ක කර තිබුණද, ලබාදී තිබුණේ අවසර පත්‍ර 1,172 ක් හා බදුකර 06 ක් පමණි.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) i. 2012 වර්ෂයේදී මහවැලි අලෙවි සැලැස් විකිණීම සඳහා මිලදී ගෙන තිබුණු මුළු නිෂ්පාදනවල වර්තමානම රු. 1,671,419 ක් වූ අතර, එයින් සියයට 40 ක් එනම් රු. 674,031 ක් මහවැලි නිෂ්පාදන නොවීය. ඒ අනුව මහවැලි නිෂ්පාදන විකිණීම සඳහා වෙළෙඳසැල පිහිටුවා තිබුණත්, වෙළෙඳසැල පිහිටුවීමේ අරමුණ ඉටු වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

ii සහිතකව දෙවරක් පමණ අළුත් එළවළු, පලතුරු ලබාගැනීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස් කරගතයුතු බවට අධ්‍යක්ෂ (කෘෂි ගෝඨ හා ව්‍යාපෘති) උපදෙස් ලබාදී තිබුණද ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

iii වෙළෙඳ සැලේ මුදල් පාලනය ඇතුළු සියළු කටයුතු "අරක්කැමි" ලෙස බඳවා ගෙන තිබුණු නිලධාරියකු විසින් ඉටුකරනු ලැබ තිබුණි.

(ආ) වික්ටෝරියා වේල්ල නඩත්තුව පිළිබඳ අත්පොතෙහි 4.2.4 ඡේදය පරිදි 2000 වර්ෂයේදී කළයුතු වූ වේලි දොරටු කොන්ක්‍රීට් තට්ටුව සවිකර ඇති කේබලවල ගත්තට්ට පරීක්ෂා කිරීමේ කාර්යය 2013 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා සිදුකර නොතිබුණි. මෙම කාර්යය වේලි ආරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ විශේෂ වැඩසටහනක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම්කර ඇති බව 2013 දෙසැම්බර් 04 දිනැති පිළිතුරු ලිපියෙන් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් දක්වා තිබුණි.

(ඇ) ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ ලංකාවේ මුළු ජල විදුලිබල නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 50 ක් පමණ මහවැලි ජලාශ ආශ්‍ර කොට ඉදිකර ඇති ජල විදුලිබලාගාර මගින් නිපදවන අතර, පොල්ගොල්ල, වික්ටෝරියා සහ කොත්මලේ යන ජලාශවල වේලි මත වූ විදුලි පහන් සඳහා පමණක් 2012 වර්ෂයේදී අධිකාරිය විසින් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට ගෙවා තිබුණු විදුලි ගාස්තුව රු. 4,576,989 ක් බව නිරීක්ෂණය විය. තවද වික්ටෝරියා වේල්ල ඉදිකරන ලද අවස්ථාවේදී එහි මුල් සැලසුම්වල වේල්ලේ විදුලි අවශ්‍යතාවන් සඳහා කුඩා ජල විදුලිබලාගාරයක් සකස් කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ අතර, ඒ සඳහා වූ උපකරණද මුල් ඉදිකිරීම් සමාගම ලබාදී තිබුණි. එහෙත් පසුව එම ඉදිකිරීම් අත්හැර දමා තිබූ අතර, එම උපකරණ ප්‍රයෝජනයට නොගෙන අනාරක්ෂිතව වීථිවල ස්ථානවල දමා තිබුණි. ජලාශ නඩත්තුව හා විදුලිබල මණ්ඩලය ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ජලය වෙනුවෙන් ගාස්තු ගෙවීමක්ද සිදුනොකරන බැවින්, මෙම ප්‍රධාන වේලිවල විදුලි අවශ්‍යතාවය නොමිලේ සපයා ගැනීමට අධිකාරියේ අවධානය යොමු කළයුතුව ඇත.

(ඈ) ජලාශ රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ අනවසරයෙන් පදිංචිවීම්

පොල්ගොල්ල, කොත්මලේ, බෝටතැන්න, මාපාකඩ, මාදුරුමය හා වික්ටෝරියා ජලාශ ආශ්‍රිත රක්ෂිත භූමි භාග තුළ අනවසර පදිංචිකරුවන් 655 ක් සිටින බව කෙලිදරව් වූ අතර, මෙම අනවසර පදිංචිකරුවන් ඉවත්කිරීමට හා නැවත නැවත පදිංචි වන අනවසර පදිංචිකරුවන් පැමිණීම වැළැක්වීමට අධිකාරිය අපොහොසත්වී තිබුණි.

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ පිළිතුර අනුව මෙම අනවසර පදිංචිකරුවන් ඉවත්කිරීම සඳහා පාර්ලිමේන්තු උපදේශක සභාවේ අනුකමිටුවක් පත්කර ඇති අතර එහි සිරණය මත ඉදිරිකටයුතු සිදුකරනු ලබන බව දක්වා තිබුණි.

(ඉ) එල් කලාපයේ නල ළිං ඉදිකිරීම්

වර්ෂය තුළදී නල ළිං 10 ක් ඉදිකිරීම් සඳහා රු. 500,000 ක් වෙන් කර තිබුණද, එක් නල ළිදක් හෝ අලුතෙන් ඉදිකර නොතිබූ අතර, නල ළිං 06 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම් සඳහා ජල සම්පත් මණ්ඩලයට රු. 1,048,992 ක් 2012 පෙබරවාරි මාසයේදී ගෙවා තිබුණි. 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට මෙයින් නල ළිං 04 ක් පමණක් ප්‍රතිසංස්කරණය කර තිබූ අතර, ඉතිරි ළිං ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම් අත්හැර දමා තිබුණි. මේ නිසා ජල සම්පත් මණ්ඩලයට වැඩිපුර ගෙවූ රු. 318,864 ක මුදල ආපසු අයකර ගැනීමට හෝ එම කටයුත්ත කරවා ගැනීමට අධිකාරිය කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.3 අරමුදල් උාන උපයෝජනය

2012 වර්ෂය සඳහා අධිකාරියේ ප්‍රාග්ධන වියදුම් ඇස්තමේන්තුව රු.මිලියන 2,050 ක් වූ අතර, හිණුම් අනුව වියදුම් රු.මිලියන 1,486 ක් විය. ප්‍රතිපාදනයේ ඉතිරිය රු.මිලියන 564 ක් එනම් සියයට 27.51 ක් වූ අතර, සහන ව්‍යාපෘතිවල කාර්යය සාධනය අඩු මට්ටමක පැවතීම මෙයට හේතුවී තිබුණි.

වියදුම් ඒකකය	මුළු ව්‍යාපෘති පිරවීම	2012 වර්ෂය සඳහා					කාර්යය සාධනය අඩුවීමට හේතු
		ඇස්තමේන්තු ගත මුදල	ලැබුණු මුදල	වැය කළ මුදල	ඇස්තමේන්තු ගත මුදල අනුව ප්‍රතිපාදන ඉතිරිය	ඉතිරිය ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්	
		රු.මි	රු.මි	රු.මි	රු.මි	රු.මි	
i රිදීමාලියද්ද ව්‍යාපෘතිය	-	100	15	45.7	54.3	54.3	කාර්යය මණ්ඩල පුරප්පාඩු හා අයහපත් කාලගුණය
ii රම්කැන්මය ව්‍යාපෘතිය	1086	100	-	29	71	71	රම්කැන්මය ජලාශයේ ඉදිකිරීම් අවසන් කිරීමේ ප්‍රමාදය
iii කිටුල්මය ව්‍යාපෘතිය- එල් කලාපය	-	100	-	3.33	96.7	96.7	සාර්ථක අධ්‍යයනයන් සිදුකිරීමේ ප්‍රමාදය
iv මහවැලි කලාපවල වියදුම්	-	846	670	674	172	20	අත්මුදල් ලැබීමේ ප්‍රමාදයන්
v ප්‍රධාන කාර්යාලය	-	292	130	118	174	59	අත්මුදල් ලැබීමේ ප්‍රමාදයන්
vi කාමිකර්ම එලදායිකා සංවර්ධන වැඩසටහන	-	121	61	107	14	11	අයහපත් කාලගුණ තත්ත්වයන්
vii පශු සම්පත් සංවර්ධන වැඩසටහන	-	132	1	15	17	53	ප්‍රමිතියෙන් යුතු කිරී දෙනුන් ලබා ගැනීමේ ප්‍රමාදය

රිදීමාලියද්ද, රබකැන්ඔය හා කිවුල්මය යන ව්‍යාපෘති සඳහා වර්ෂය තුළ ඒකාබද්ධ අරමුදලින් ලබාගැනීමට ඇත්තේන්තු කළ මුදල රු.මිලියන 300 ක් වූ නමුත්, එම ව්‍යාපෘති වෙනුවෙන් ලැබුණු මුදල රු.මිලියන 15 ක් පමණක් වූයෙන් රු.මිලියන 63.03 ක් වූ විශදම් අධිකාරියේ කාර්යයන් සඳහා ලැබුණු මුදලින් දරා තිබුණි.

4.4 ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු

එල් කලාපයේ තොග පොත් අනුව වර්ෂ 04 කට වඩා කාලයක් සංවලනය නොවූ ගොගවල වරිනාකම රු. 1,263,396 ක් වූ අතර, මෙය තොග සඳහා අනවශ්‍ය ලෙස මුදල් යෙදවීමක් බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

4.5 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය සම්බන්ධයෙන් පහත අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) පරික්ෂාවට ලක් කරන ලද කොන්ත්‍රාත් අතරින් නියමිත දිනවලදී වැඩ නිම නොකිරීම නිසා අවලංගු කළ කොන්ත්‍රාත් හා සම්බන්ධ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්, අතරමගදී කොන්ත්‍රාත් හැර දමා ගිය කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සහ කොන්ත්‍රාත් යටතේ කාර්යයන් ආරම්භ නොකළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන් 5 දෙනෙකුගේ නමී අයාධු ලේඛනගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) වැඩ ආරම්භ නොකළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ ලංසු සුරක්ෂණ මුදල් පවරා ගැනීමට කටයුතු කළයුතු වුවද, අවස්ථා දෙකකදී වැඩ ආරම්භ නොකළ කොන්ත්‍රාත්කරුවකුගෙන් සුරක්ෂණ මුදල් එසේ පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබූ බව නිලදී පරික්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් ඉදිරිපත් කරන බිල්පත් පරික්ෂා කර ප්‍රධාන කාර්යාලයට ඉදිරිපත් කිරීමේදී අනවශ්‍ය ප්‍රමාදයන් සිදුවූ අවස්ථා 06 ක් නිලදී පරික්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය විය.

4.6 වාහන උපයෝජනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) එච් කලාපයේ නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරු විසින් 2010 මැයි මාසයේ සිට 2011 දෙසැම්බර් දක්වා ඔහුට වෙන් කර තිබූ වාහනයට අමතරව, තවත් වාහනයක් භාවිතා කර තිබුණි. මෙම වාහනය 2010 මැයි මාසයේ සිට 2011 දෙසැම්බර් දක්වා කාර්යාල පරිලාභ වැරදි නොතිබූ බව ආරක්ෂක අංශ විසින් පවත්වා තිබූ හේට්ටු ලේඛන අනුව නිරීක්ෂණය වූ නමුත්, නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරු විසින් එහි සියළු ගමන් සඳහා ඔහුගේ අත්සන යොදා සහතික කර තිබුණි.

මෙම වාහනයේ රියදුරු වාහනයේ දෛනික ධාවන කටයුතු හඹුත්තේගමින් ආරම්භ කරන බව දක්වා තිබුණද, 2010 පෙබරවාරි සිට 2011 දෙසැම්බර් දක්වා ඔහු කිසිදු දිනක හඹුත්තේගම කාර්යාලයේ පැමිණීමේ හා පිටවීමේ ලේඛනයේ අත්සන් කර නොතිබුණි.

මෙම වාහනය කාර්යාලයේ භාවිතා නොකළ කාලය තුළ අවත්වැවියා සහ වසර 04 ක් යෙදීම සඳහා රු. 201,385 ක විශදමක්ද කාර්යාලය මගින් දරා තිබූ අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් මූලික විමර්ශනයක් ආරම්භ කර ඇති බව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් දක්වා තිබුණි.

(ආ) 2011 සැප්තැම්බර් 16 දින සිට එව් කලාපයේ නේවාසික ව්‍යාපාර කාර්යාලය වෙත තවත් නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරුවකු උසාවි නියෝගයක් මත අනුයුක්ත කර තිබුණි. මෙම නිලධාරීන් දෙදෙනා විසින් අනුමැතියකින් කෙරව 2011 වර්ෂය තුළදී වාහන සඳහා රු. 682,298 ක අතිරේක ඉන්ධන ලබාගෙන තිබුණි.

4.7 වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන වෙත ලබාදුන් මණ්ඩලයේ සම්පත්

2003 ජුනි 02 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 8.3.9 ඡේදයට පටහැනිව 2012 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිට අධිකාරියට අයත් වාහන 06 ක් අධිකාරියට පෙරදී අදාළ වූ කෘෂිකර්ම සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මිනිස්සු, තවත් වාහන 16 ක් අදාළ අමාත්‍යාංශය වූ වාර්තාර්ග හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය විසින්ද තවත් වාහන 06 ක් වෙනත් රජයේ පාර්ශවයන් විසින්ද භාවිතා කරමින් පැවතුණි.

05. නිෂ්ප්‍රීති කටයුතු භාවය හා යහපාලනය

5.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

2012 වර්ෂයේදී 2012 සිට 2016 දක්වා වූ වර්ෂ 05 ක් සඳහා සංයුක්ත සැලැස්මක් සකස් කර තිබූ අතර, "මිනිස්සු වින්සන දස අවුරුදු සැලැස්ම" අනුව වාර් අංශය විසින් ශෝකර්ගතයුතු ඉලක්කයන් පිළිබඳව සංයුක්ත සැලැස්මේ සඳහන් කර තිබුණද, එම ඉලක්කයන් ඉටුකර ගැනීම සඳහා අනුගමනය කරන උපාය මාර්ග දක්වා ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් සකස් කර නොතිබුණි.

5.2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සකස් කර තිබූ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඒ ඒ කාර්යයන් සඳහා වගකිවයුතු නිලධාරීන් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

5.3 අත්‍යන්තර විගණනය

2010 නොවැම්බර් 30 දින සිට අධ්‍යක්ෂ අත්‍යන්තර විගණක තනතුර පුරප්පාඩුව පැවති අතර, 2013 නොවැම්බර් 15 දක්වාම එම තනතුරට සුදුස්සෙකු බඳවා ගෙන නොතිබුණි.

5.4 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු

රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛ අංක පීරඩී/12 හි 7.4.1 වගන්තිය අනුව සෑම මාස 03 කට වරක් කමිටු රැස්වීම් පැවැත්විය යුතු වුවත් 2012 වර්ෂය තුළදී විගණන කමිටු රැස්වීම් 03 ක් පමණක් පවත්වා තිබුණි.

5.5 ප්‍රතිපාදන සැලැස්ම

2012 වර්ෂය සඳහා ප්‍රතිපාදන සැලැස්මක් සකස් කර තිබූ නමුත්, එය ප්‍රමාණවත් පරිදි ක්‍රියාවේ යොදවා නොතිබුණි.

5.5 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

අයවැය ලේඛනයක් සකස් කර ඒ අනුව මුදල් වෙන්කර ගන්නා නමුත්, එය සම්පූර්ණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා නොගන්නා බව නිරීක්ෂණය විය. එනම් වර්ෂය අවසානයේදී සිදු වී ඇති වැය සලකා බලා ඒ අනුව මුළු වියදම් වෙනස් නොවන පරිදි අයවැය සංශෝධනය කර එම අයවැය සඳහා නැවත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගැනීම වාර්ෂිකව සිදුකර තිබුණි.

06. පද්ධති හා පාලන

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍රයන් සම්බන්ධයෙන් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු වරින් වර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අවධානයට යොමු කර ඇති අතර, පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳව අධිකාරියේ විශේෂ අවධානය යොමු කළයුතු වේ.

- (අ) ඉඩම් බදුදීම
- (ආ) ගොඩනැගිලි උපයෝජනය
- (ඇ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පරිදි සංවර්ධන වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
  - (i) කෘෂිකාර්මික වැඩසටහන්
  - (ii) කිරිගව වැඩසටහන
  - (iii) මිරිදිය මත්ස්‍ය සංවර්ධන වැඩසටහන
- (ඈ) කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය
- (ඉ) පුහුණු මධ්‍යස්ථානවල පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරවීම
- (ඊ) ගොවිපල පරිපාලනය
- (උ) ගබඩා පාලනය
- (ඌ) බදු එකතු කිරීම
- (එ) වාහන වෙන්කිරීම හා පාලනය
- (ඵ) ගොවි සංවිධාන සමඟ ඇතිකර ගන්නා ගිවිසුම් මගින් ශ්‍රමය ලබාගැනීම
- (ඹ) අත්තිකාරම් ලබාදීම
- (ඹ) ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම්

 එම්.ජී.එස්.සමරවිට
 විගණකාධිපති

IV-කොටස

විගණකාධිපති වාර්තාව පිළිබඳ
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ කරුණු
දැක්වීම

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ සහ එහි පරිපාලන සමාගම් වල 2012 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 1971 අංක 31 දරණ මුදල් පනතේ 14(2) සි වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වර්තාව සඳහා කරුණු දැක්වීම.

02. මූල්‍ය ප්‍රකාශන :-

2.2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 . ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන -

(අ). මෙම කරුණ පිළිගනිමි.

වේලි ආරක්ෂණ හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය හා මොරගහකන්ද කලුගඟ ව්‍යාපෘතිය මහවැලි අධිකාරියේ වැය ශීර්ෂයෙන් හා පරිපාලනයෙන් ඉවත්කර. අමාත්‍යාංශ වැය ශීර්ෂයට හා පරිපාලනයට ඇතුළත් කිරීම නිසා අධිකාරියේ ගිණුම් වලින් ඉවත් කරන ලදී.

(ආ). සීමා සහිත මහවැලි පශු සම්පත් හා කෘෂි ව්‍යාපාර (පුද්) සමාගම් හැර අනෙකුත් සමාගම් වල 2013. මාර්තු 31 දක්වා වන විගණිත ගිණුම් වාර්තා මේ වනවිට විගණන නිලධාරීන් වෙත භාරදී ඇත.

2. 2. 2. ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති :-

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා දී ඇත. (ඇමුණුම 01)

2. 2. 3. ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම් :-

අ). පිළිගනිමි. හිගබදු ආදායම් අයකිරීම සඳහා සියලුම කලාප වල හිගබදු ලේඛන යාවත් කාලීන කර ඇත. හිගබදු මාස 36 කින් ගෙවා නිම කිරීම සඳහා කොටසක් උපලේඛන ගත කර ඇති අතර. මීට අමතරව තවත් කොටසක් සන්නකය ආපසු පවරා ගැනීම සඳහා නිත්‍යානුකූල ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතී.

ආ). විමසුමේ කරුණ පිළිගනිමි. මෙම සමාගම මුල් අවස්ථාවේදී මහවැලි සමාගමක් ලෙස පැවති නිසා බදු අය කිරීම සිදු නොකරන ලද අතර. දැනට මෙම සමාගම අමාත්‍යාංශ ප්‍රතිව්‍යුහගත කරණය යටතේ පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතට ගෙන ඇති හෙයින් ඉදිරියේදී බදු ගණනය කර නිසි පරිදි අය කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

ඇ). මෙම තත්වය පාලනය කර ගැනීම දැප්කර කාර්යයකි. වාර්ෂිකව ඉඩම් වලින් අය කෙරෙන බදු ප්‍රතිශෝධනයට ලක් වීමත්, අනවසර අල්ලා ගැනීම් නියමානුකූල කිරීමේදී තව තක්සේරු මත බදු අයකිරීමත්, වසර 05 කට වරක් තක්සේරු බදු අගය වැඩි වීම හා තව බදු කරයන් ලබාදීම මත සෑම වසරකම අයකල යුතු බදු ඉලක්කය ඉහල යාම සිදුවීම මත මෙම වැඩිවීම සිදුවේ.

ඇ). මෙම අනවසර අල්ලා ගැනීම් සියල්ල නියමානුකූල කලා චූච්ච ජාතික සියලුම ඉඩම් වලින් බදු අය කිරීමක් සිදු කළ නොහැක. රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත යටතේ නියමානුකූල කළ හැකි ඉඩම් වලින් පමණක් බදු අය කළ හැක. එසේ වුවත් මෙම අනවසර අල්ලා ගැනීම් බොහොමයක් ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ නියමානුකූල කළ හැකි ප්‍රදේශ වල පිහිටා ඇති අතර, අදාළ අනවසර කරුවන් බොහොමයක් අඩු ආදායම් ලාභීන් හෙයින් බදු අයකර ගැනීම කළ නොහැක.

ඉ). අධිකාරියට එරෙහිව පවරා ඇති නඩු සඳහා වූ අසම්භාව්‍ය බැරකම් රුපියල් මිලියන 144 කි.

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ සේවයේ යෙදී සිටින සහ විශ්‍රාමික සේවකයන් විසින් වන්දි ඉල්ලමින් සහ විවිධ පාර්ශවයන් විසින් වන්කම් සම්බන්ධයෙන් නඩු පැවරීම හේතුවෙන් එකී නඩු වල වටිනාකමට සාපේක්ෂව ඇප මුදල් තැන්පත් කළ යුතු හෙයින්, මෙවැනි අසම්භාව්‍ය බැරකම් වැඩි වී ඇත. මෙය බාහිර පාර්ශවයන් මත තීරණය වන කරුණක් හෙයින් පාලනය කිරීම දුෂ්කරය.

2. 2. 4. නොසැසඳුණු ගිණුම් :-

බදු ආදායම්

කලාප කාර්යාලවල පවත්වාගෙන යන බදු ලේඛණ වලට අනුව අදාළ හිඹබදු ආදායම් නැවත පරීක්ෂා කර නිවැරදි බදු ප්‍රමාණයන් නියමානුකූලව හඳුනාගෙන සංශෝධිත ගිණුම් පිළියෙල කර ඇත. මේ නිසා අවසන් ගිණුම්හි සඳහන් බදු ආදායම් නිවැරදි බව දන්වා සිටිමි. මෙහිදී පසුගිය වර්ෂ වලට අදාළව ගිණුම් ගතවී නොතිබුණ හිඟ බදු ආදායම් හා වසර 05 න් 05 ට බදු තක්සේරු කිරීම නිසා හිඟ බදු ආදායමේ සිදුවූන වැඩිවීමද වර්ෂයට අදාළ ආදායම් සේ සලකා ගිණුම් ගත කරන ලදී.

2. 2. 5. අවිධිමත් ගනුදෙනු

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියට අදාළ ගරු අමාත්‍යතුමාගේ ක්ෂේත්‍ර රාජකාරි සඳහා පැමිණෙන අවස්ථාවලදී එම වාහන වලට අවශ්‍ය අතිරේක ඉන්ධන ලබාදීම සඳහා මෙම වියදම් දරා ඇත. මෙම වියදම් ප්‍රතිපූර්ණ කරන ලෙස අමාත්‍යාංශ ලේකම් වෙත දන්වා යවා ඇත.

2. 2. 6. විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම.

ලැබිය යුතු බදු ආදායමේ විස්තරාත්මක වාර්තා හා කාල විශ්ලේෂණයන් සකස් කර තිබූ නමුත් විගණනයට ඉදිරිපත් නොවූ බව පිළිගනිමි. විස්තරාත්මක වාර්තා කලාප කාර්යාලයන්හි (ඉඩම් බදු ලේඛණ) ඇත.

2. 3 නීති රීති රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

අ) .i,ii,iii පිළිගනිමි.

මෙම තත්වයන් මග හරවා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් හා මග පෙන්වීම් සිදුකර ඇති අතර, ඒ අනුව ඉදිරි වර්ෂ වලදී මෙම අඩුපාඩු මගහරවා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

03. මූල්‍ය සමාලෝචනය

03. i වාර්තා කර ඇති පරිදි ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරේ.

03. 2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

I. පසුගිය වර්ෂය හා සැසඳීමේදී උෞණතාවය අඩු වී ඇත.

II. ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය තුළ ඇති වාහන සංචිතයෙන් 50% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් ඇත්තේ වසර 20 කට වැඩි වාහන වේ. එබැවින් ඒවායේ අලුත්වැඩියා කිරීමද නිතර නිතර සිදුකළ යුතු බැවින් වාහන නඩත්තු වියදම් වැඩි වී ඇත. එමෙන්ම ඉන්ධන මිල ඉහලයාම හේතුවෙන් අතිරේක වියදමක් ඉන්ධන වියදම් සඳහා වැයවී ඇත.

iii, iv පිළිගනිමි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය :-

4. 1. කාර්යය සාධනය

4.1.1 සමාගම් ඇවර කිරීම

පිළිගනිමි.

4. 1. 2. **සමස්ථ භූමි සංවර්ධනය**

මහවැලි සැලැස්ම තත්කාලීන, සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික හා කාලගුණික සංසිද්ධීන් පදනම් කර ගනිමින් සකස් කර ඇති අතර, වර්තමාන අවශ්‍යතාවයන් සහ ස්වාභාවික සම්පත් වල ස්වභාවය සහ භාවිතය සැලකිල්ලට ගෙන සංශෝධනය කිරීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. මෙම කටයුත්ත වේලි ආරක්‍ෂණ හා ජල සම්පත් සැලසුම් ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිදු කරනු ලැබේ. කෙසේ වෙතත් දිගුකාලීනව පැවති යුධ වාතාවරණය තුළ මග හැරී තිබුණු මාදුරුමය දකුණු ඉවුර හා වැලිමය සංවර්ධන කටයුතු මේ වන විට ආරම්භ කර ඇත. තව දුරටත් සංවර්ධනය කල හැකි භූමි ප්‍රදේශය අදාල සැලැස්ම සංශෝධනයෙන් පසු නිර්ණය කරනු ලැබේ.

4. 1. 3. ගොවිපල පරිපාලන හා සංවර්ධන කටයුතු

(අ). 2012 වර්ෂය ආරම්භක අවස්ථාවේ සිට වසර මැද වනතුරු පැවති දැඩි නියං තත්වය සහ වසරේ අවසාන කාර්තුවේදී අධික වැසි සහිත කාලගුණික තත්වය ගොවිපල ආදායම් පහත වැටීමට හේතුවී ඇත. එසේම වාර්ෂික බෝග ජල ජීව කාලය අවසන් වී නව වගාවන් ස්ථාපනය කොට ආදායම් උපයා ගැනීමට සැහෙන කාලයක් ගත වීමත් ආදායම් අඩුවීමට හේතු වී ඇත. එසේම කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අංක 30 වකු ලේඛය පදනම්ව බදවාගැනීමේ පටිපාටිය අනුමත කරවාගෙන නොතිබීම නිසා ගොවිපල කළමනාකරුවන් නොමැති විමද හේතුවෙන් මනා කළමනාකාරිත්වයකින් ගොවිපල පවත්වාගෙන යාමට නොහැකි වීමත්, අදායම අඩුවීමට හේතුවී ඇත. කෙසේ වෙතත් බදවාගැනීම් පටිපාටිය අනුමත කරවාගෙන කාර්යය මණ්ඩලය බදවාගෙන ඇති හෙයින් ගොවිපල කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

4. 1. 4. බෙදාදීම සඳහා බීජ පොල් 105,000ක් මිලදී ගැනීම.

දකුණු පළාතේ සීඝ්‍රයෙන් පැතිරී යන පොල් වගාවේ රෝග තත්වය යටතේ විශාල වශයෙන් පොල් නිප්පාදනය අඩු වීමට පිළියමක් වශයෙන් අමාත්‍යාංශයේ උපදෙස් මත අලුතෙන් පොල් වගා කිරීම ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඒ යටතේ රඹකැන් මය ව්‍යාපෘතිය යටතේ බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කය සඳහා පොල් පැල 50,000 ක් ද අලුතින් සංවර්ධනය කරන ලද ප්‍රදේශ ඇතුළත්ව එල් කලාපයේ පොල් පැල 55,000 ක් ද වගා කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගනු ලැබීය.

මෙම මිල දී ගැනීම් සිදු කොට ඇත්තේ ප්‍රාදේශීය ප්‍රසම්පාදන කමිටු සහ දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රසම්පාදන කටයුතු මත වන අතර, විශේෂඥ දැනුම සහිත ආයතනවලින් නිර්දේශ ලබා නොගත්තත් එල් කලාපයේ තාක්ෂණික කමිටු සඳහා කෘෂිකර්ම උපාධිධාරියකු වන, කලාපයේ කෘෂිකර්ම නිලධාරිවරයාද, රඹකැන්මය කලාපයේ තාක්ෂණික කමිටු සාමාජිකයෙකු ලෙස කෘෂිකර්ම උපාධිධාරියකු වන නියෝජ්‍ය නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරු ද සහභාගි කරවා ගෙන ඇත. එසේම බීජ පොල් සඳහා පොල් ගෙඩි 100,000 ක් සපයා ගෙන ඇත්තේ බීජ පොල් සැපයීම පිලිබඳව විශේෂතාවයක් දක්වන ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය සහ කුරුණෑගල වැවිලි සමාගම වෙතිනි. එසේම පොල් ගෙඩියෙහි විශාලත්වය පමණක් ප්‍රමිතිය සේ සැලකිය නොහැකි අතර, වෙනත් කාරණාද ඒ සඳහා අදාල කර ගත යුතුය. තවද මෙම පොල් බීජ වලින් 90% කට වඩා පැළවීමේ ප්‍රතිශතයක් පැවති බව තහවුරු කරන අතර මෙමගින් රජයට අලාභයක් වී නොමැති බවද වාර්තා කරමි.

4.1.5 සත්ව පාලනය

(අ) එල් කලාපය

විමසුමේ සඳහන් සතුන් ප්‍රමාණය හා මිල ගණන් නිවැරදිය. ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 3.2 ඡේදය පරිදි ප්‍රසිද්ධ මිල ගණන් කැඳවා නොතිබූ නමුත් මෙම මිලදී ගැනීම් සඳහා සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවෙන්, මහවැලි සත්ව ගොවිපල වලින් හා ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයෙන් මිල ගණන් කැඳවා තිබූ අතර, ජාතික පශු සම්පත් මණ්ඩලයෙන් පමණක් සතුන් පරිඥා කිරීමට ඇරඹුම් ලැබුණි. ඒ අනුව ඒ සතුන් පරිඥා කළද සුදුසු තත්වයේ ගවයන් අවශ්‍ය තරම් නොසිටි බැවින්, මෙසේ මිලදී ගැනීම් කරන ලදී.

(ආ). රිදීමාලියද්ද සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

මේ සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තාවක් සකස් කොට නොමැති බව පිළිගනිමි. එසේ වුවත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලීය සම්බන්ධීකරණ කමිටු නිර්දේශය මත හඳුනාගනු ලැබූ සුවිශේෂ ගැටලු කිහිපයක් සඳහා විසඳුම් ලබාදීම සඳහා මෙම සැලැස්ම සකස් කර ඇති අතර, ඒ සඳහා ජාතික ප්‍රසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමැතිය ලබාදී ඇත. ඒ අනුව වාර්ෂිකව අයවැය ප්‍රතිපාදනය කරනු ලැබේ. විමසුමේ සඳහන් ඉලක්කයන් නිවැරදිවේ.

කිරිගවයන් වැඩසටහන යටතේ ඉලක්කය කිරිගවයන් 75 සැපයීම වුවත් වසර අවසන් වන විට කිරිගවයන් 45 ක් සපයා ඇති අතර, එහි ප්‍රතිශතය 60% කි. සතුන් සපයා ගැනීමේ දූප්කරතාවය මත 100% ඉලක්කය පසුරාගත නොහැකි විය.

4.1.6 පුහුණු කටයුතු

(අ) මහවැලි ව්‍යාපාරයේ ආරම්භක අවධියේදී ජානපදිකයන්ගේ දරුවන් සඳහා සහ ජානපදිකයන් සඳහා වෘත්තීය පුහුණු ලබාදීමේ අරමුණෙන් මෙම මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කල නමුත් වර්තමානය වන විට රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන පුහුණු ආයතන විශාල වශයෙන් ව්‍යාප්තව ඇති හෙයින් අපේක්ෂිත අරමුණු කරා ලගා වීම දූප්කර වී ඇත. 2014 වර්ෂයේදී මෙකී පුහුණු මධ්‍යස්ථාන ප්‍රතිසංස්කරණය කොට කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව සඳහා වැඩි ප්‍රමුඛතාවයක් ලබා දෙමින් ජානපදිකයන්ගේ පුහුණු කටයුතු ද හැකිතාක් පුළුල් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

එල් කලාපයේ ප්‍රමාණවත් පහසුකම් සහිත රැස්වීම් ශාලාවක් නොමැති හෙයින් පුහුණු කටයුතු මෙන්ම විවිධ රැස්වීම් සඳහා මෙම මධ්‍යස්ථානය භාවිතා කරනු ලබයි.

(ආ) රඹුකැන් මය හේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර කාර්යාලයේ ආයතන සංවර්ධන හා පුහුණු කටයුතු වෙනුවෙන් වෙන්කර තිබූ රු.3.250.000 මුදල නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රමාද කිරීම නිසා ගොවි සංවිධාන පිරිවැවීමට නොහැකි වීමෙන් ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි විය.

4.1.7 සංචාරක නිවාස පාලනය හා තබාගැනීම

පිළිගනිමි නමුත්, මේ වනවිට උඩවලව, එච් කලාපය, බී කලාපය, සී කලාපය, පොල්ගොල්ල, දිගත, සහ බුවැලිකඩ සංචාරක බංගලා 09 ක් සම්පූර්ණයෙන් නවීකරණය කර භාවිතයට ගෙන ඇත. මේ වසරේදී

රුහුණකෙන. දෙහිඅත්තකණ්ඩිය සහ කලාවැව සංචාරක බංගලා නවීකරණය කිරීමට කටයුතු සැලසුම් කර ඇත.

4.1.8 ඉඩම් අංශයේ කාර්ය සාධනය

ඉඩම් අංශයේ කාර්ය සාධනය ඉලක්ක යථාර්ථවාදී නොවන ලෙස සකස් කර ඇති බව පිළිගනිමි. 2012 වර්ෂයේදී ඉඩම් අංශයේ සුවිශේෂ කාර්යයන් විශාල ප්‍රමාණයක් ඉටු කරන ලද අතර ඒවා ඉඩම් අංශයේ වාර්ෂික සැලැස්මට ඇතුළත් කර නොමැති බවද සඳහන් කරමි.

(අ). 2012 වර්ෂයේ ඉලක්ක සකස් කිරීමේ යම් යම් අඩුපාඩු සිදු වී ඇතත් 2013/ 2014 ඉලක්ක යථාර්ථවාදීව සකස් කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

(ආ) එවි කලාපයේ මෙම වැඩ සටහන සැලසුම් කිරීමට නොහැකි වූයේ මෙම දීර්ඝ කාලීන බදුකර සඳහා ඊළඟ විත්‍ර මිනිත්දොරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ලබා ගත යුතු බැවිනි. එමෙන්ම තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් තක්සේරු වාර්තා ලබා ගැනීමේදීද ප්‍රමාදයක් සිදු විය. 2014 වර්ෂයේ මෙම ඊළඟ විත්‍ර සහ තක්සේරු වාර්තා ලබා දීමේ ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.

(ඇ) එම ඉලක්කයට ලගා වීමට නොහැකි වූයේ එම වාර්ෂික අවසර පත්‍ර ඊළඟ වර්ෂයට ඇතුළත් කර ගැනීමට බදු මුදල් නොගෙවීම සහ මෙම ඉඩම් අවිධිමත් ලෙස අත්සතු කර තිබීම නිසාය.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

(අ). . i, ii, iii අපේක්ෂිත අයුරින් වෙළඳසැල පවත්වාගෙන යාම දුෂ්කර වූ බැවින්. මේ වන විට වෙළඳසැලෙහි කටයුතු නවතා ඇත.

(ආ) විකට්ටොරියා වෙල්ල නඩත්තුව පිළිබඳ අත්පොතේ එසේ සඳහන් වූවද මේ සඳහා අධික වියදමක් දැරීමට සිදුවන අතර මෙය ක්‍රියාත්මක නොකිරීම තුළ විශාල හානියක් සිදු නොවන බව උපදේශකයින් දන්වන ලදී. කෙසේ වෙතත් වෙලි ආරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ විශේෂ වැඩසටහනක් ලෙස මෙම වෙල්ල පුනරුත්ථාපනය/ නවීකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

(ඇ) ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය මගින් රන්දෙණිගල හා රන්ටැමේ වෙලි සඳහා ජල විදුලි බල පහසුකම නොමිලේ ලබා දෙන්නේ බලාගාරය වෙල්ල තුළම ඉදිකර ඇති අතර වෙල්ලට සපයන විදුලි සම්බන්ධතාවය බිඳ දැමීමේ හැකියාවක් නොමැති නිසාය. අනෙකුත් වෙලි වල සිට බලාගාරයට කි.මීටරයකට වැඩි දුරක් ඇති අතර එම සබඳතා මිල ගෙවා මහවැලි අධිකාරියට ලබා ගැනීමට සිදු වී ඇත. කෙසේ වෙතත් වෙල්ල

තඬුන්තු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විදුලිය නොමිලේ ලබා ගැනීම පිළිබඳව කටයුතු කිරීමට දැනටමත් පියවර ගෙන ඇත. තවද ඉදිකිරීම් සමාගම කුඩා ජල විදුලි බලාගාරයකට අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන වේලිලේ සකස් කර ඇතත් ඒ සඳහා වැය වන විශාල මුදල සලකා එවැන්නක් ඉදි කර නැත.

(ඇ) ජලාශ රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ අතවසරයෙන් පදිංචි වීම.

රක්ෂිත ප්‍රදේශ වල අතවසර පදිංචි කරුවන් ඉවත් කිරීම සඳහා පාර්ලිමේන්තු උපදේශක කාරක සභාවේ අනු කමිටුවක් පත් කර ඇති අතර එහි තීරණය මත ඉදිරි කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ. මීට සමගාමීව සියළුම මහවැලි ජලාශ වල රක්ෂිත ප්‍රදේශයන්හි සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණයක් සිදු කර ඇති අතර, මේ වන විට විකටෝරියා, රත්නුමුණි, බෝවතුන්න, අන්තර් නිමිත ඇල්ල ආදී ස්ථාන වල එම සමීක්ෂණ කටයුතු අවසන් කර ඇත. එම වාර්තාව හා පෙර කී කමිටුවේ නිර්දේශ මත අතවසර පදිංචි කරුවන් ඉවත් කිරීමට සැලසුම් කරනු ඇත.

(ඉ) එල් කලාපයේ නළ ළිං ඉදිකිරීම.

එල් කලාපය තුළ නළ ළිං 06 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලයට රු.1,048,992 ක මුදලක් ගෙවා ඇත. ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද්දේ නළ ළිං 4 ක් පමණක් වන අතර, ඉතිරි මුදල රු.318,864 කි. මෙම මුදල් ලබාදෙන ලෙස ඉල්ලීම් කර ඇති අතර, ඉදිරියේදී ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර ඇති නළ ළිං 10 සඳහා ගෙවිය යුතු මුදලින් මෙම ඉතිරි මුදල හිලවි කරගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

4.3. අරමුදල් ඌණ උපයෝජනය

පිළිගනිමි. මෙම තත්වය ඇති වීමට ප්‍රධාන හේතුව භාණ්ඩාගාරයෙන් අක්මුදල් නිදහස් කිරීම දිගින් දිගටම ප්‍රමාද වීමයි. 2012 අවසාන වනවිට ගෙවීමට ඇති බිල්පත් වල වටිනාකම මිලියන 200 ක් පමණ විය. මේ අනුව, නිමකරන ලද වැඩ වල වටිනාකම ගත්කල සැලකිය යුතු ඌණ උපයෝජනයක් නොමැති බව සඳහන් කරමි.

4.4. ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු

පිළි ගනිමි. මෙම තොගය අපහරණය කිරීම පිණිස මේ වන විට ටෙන්ඩර් ක්‍රියා පටිපාටිය අනුගමනය කර ඇත.

4.5. කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

අ). විමසුමේ දක්වා ඇති අඩුපාඩු පිළිගනිමි. කොන්ත්‍රාත් අසාධු ලේඛණගත කිරීම සඳහා භාණ්ඩාගාරය වෙත අවශ්‍ය තොරතුරු දැනුම් දීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. ඉදිරියේදී මෙම තත්ත්වයන් වළක්වා ගනිමින් කටයුතු කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලදී.

ආ). පිළිගනිමි. ඉතා කලාතුරකින් සිදුවන මෙවැනි ඌණතා මුළුමනින්ම මග හරවා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.

ඇ). පිලිගනිමි. මෙම කලාපයේ පමණක් සිදු වූ මෙම ඌනතාවය මග හරවා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.

4. 6. වාහන උපයෝජනය

(අ). එවි කලාපයේ නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර විසින් එක අවස්ථාවක වාහන දෙකක් භාවිතා කිරීම සම්බන්ධයෙන් මූලික පරිඝ්‍රණයක් පැවැත්වෙන අතර, එමගින් ලබාගන්නා නිව්දේශ මත ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරමි.

(ආ). අධිකරණ නියෝග මත නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරුව සිටියදීම එවි කලාපයට තවත් නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර මහතෙකු අනුයුක්ත කිරීමට සිදුවිය. නව නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරු වෙත විධිමත්ව රාජකාරිය භාරදෙන තෙක් සේවයේ නියුක්තව සිටි නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරුගේ සේවයද ලබාගැනීමට සිදුවිය. ඒ අනුව කලාපයේ අත්‍යවශ්‍ය රාජකාරි වෙනුවෙන් අදාල ඉන්ධන භාවිතා කර ඇත.

4. 7. වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන වෙත ලබාදුන් මණ්ඩලයේ සම්පත්

පිලිගනිමි. මෙම වාහන නැවත ලබාගැනීම සඳහා කෘපිකර්ම අමාත්‍යාංශය සමග අවස්ථා ගණනාවකදී ලිපි ගනුදෙනු කර ඇති අතර සාකච්ඡා කිහිපයක්ද පවත්වා ඇත. වාරිමාර්ග හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය වෙත ලබාදී ඇති වාහන ද නැවත ලබාදෙන ලෙස ඉල්ලීමක් කර ඇත. මෙම ආයතනය මේ සම්බන්ධයෙන් සතුටුදායක ප්‍රතිචාරයක් දක්වා නොමැත.

05. ගිණුම් කටයුතු භාවය හා යහපාලනය

5. 1 සංයුක්ත සැලැස්ම

සංයුක්ත සැලැස්මේ සඳහන් ඉලක්කයන් ඉටු කර ගැනීමට අදාල උපාය මාර්ග හා සැලසුම් සකස් කිරීම සඳහා නිලධාරීන් කටයුතු කර ඇත.

5. 2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

2014 වර්ෂය සඳහා වූ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ වගකිව යුතු නිලධාරීන් දක්වා ඇත.

5. 3 අභ්‍යන්තර විගණනය

අභ්‍යන්තරයේ සුදුසුකම් ඇති නිලධාරීන් නොමැත. ගණකාධිකාරී 1 ශ්‍රේණියේ නිලධාරියකු නිදහස් කරන ලෙස භාණ්ඩාගාරයෙන් ඉල්ලා ඇති නමුත් මේ දක්වා නිදහස් කර නොමැත.

5. 4 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු

විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් නිසි පරිදි පැවැත්වීම සඳහා අවධානය යොමුකර ඇත.

5. 5 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට අනුව කටයුතු කිරීම ප්‍රායෝගිකව අපහසු නමුත් හැකි සෑම විටම එය

ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

අයවැය ලේඛණමය පාලනය

අයවැය ලේඛණයේ සඳහන් කාර්යයන් අභ්‍යන්තර හා බාහිර බලපෑම් මත ඒ අයුරින්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වන අවස්ථා ඇති අතර වඩා ප්‍රමුඛතාවයන් මත කල යුතු කාර්යයන් අයවැය ලේඛණයේ සඳහන් නුච්ඡද කිරීමට සිදුවන අවස්ථා ඇත. කෙසේ වෙතත් හැකි සෑම විටම අය වැය ලේඛණයේ සඳහන් කාර්යයන් ඒ අයුරින්ම ඉටු කර ගැනීම සඳහා මාසික ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීමේදී නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දීම සිදු කරනු ලැබේ.

06. පද්ධති හා පාලන

හඳුනා ගන්නා ලද පද්ධති හා පාලනයේ අඩුපාඩු මග හරවා ගැනීම පිණිස ක්‍රමෝපායන් හඳුන්වාදෙන අතර තවදුරටත් ඇති දුර්වලතා මග හරවාගෙන කටයුතු කිරීමට කළමනාකාරිත්වය අවධානය යොමු කර ඇත. එමගින් විගණන අංශ මගින් පෙන්වාදෙන ඉඩම් බදු දීම, ගොඩනැගිලි උපයෝජනය, ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුගතව සංවර්ධන වැඩසටහන් දියත් කිරීම, ඉදි කිරීම් හා කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය, පුහුණු මධ්‍යස්ථාන උපයෝජනය හා පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරවීම, ගොවිපල පරිපාලනය, ගබඩා පාලනය, බදු එකතු කිරීම, වාහන උපයෝජනය, අත්තිකාරම් ලබා දීම හා නිරවුල් කිරීම, ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම යන කරුණු වලට අදාළව පෙන්වා දී ඇති විවිධ උගුණතා මග හරවා ගැනීමට උචිත සැලසුම් දියත් කරන බව දන්වා සිටිමි.

ගාමිණී රාජකරුණා,
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,
ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය.

V කොටස
ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ
කාර්ය සාධනය

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය

සමස්ථ කාර්ය සාධනය

මහවැලි සංවර්ධන මහ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 1979 අංක 23 දරණ පාර්ලිමේන්තු පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය පිහිටවනු ලැබීය. එහි වර්තමාන කාර්යභාරය වනුයේ මහවැලි මහ සැලැස්ම යටතේ ඉදි කරනු

ලැබූ වාරි පද්ධතිය කළමනාකරණය හා නඩත්තුකිරීම, ඉතිරිව පවතින යෝජිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් සාර්ථකව අවසන් කිරීම , සංවර්ධන ප්‍රදේශයන්හි කෘෂි ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම , පශ්චාත් ජනාවාස කටයුතු සංවර්ධනය හා නව ආදායම් මාර්ග විවෘත කරදීම තුළින් ග්‍රාමීය ආර්ථිකය නැංවීමයි. මෙහි ප්‍රමුඛතම වගකීම වනුයේ හෙක්. 100,000 ක පමණ වූ සංවර්ධන කෘෂි ඉඩම් සඳහා වාරි ජලය කළමනාකරණය කිරීමයි.

මහින්ද චින්තන වැඩසටහනෙහි ජාතික සංවර්ධන සැලැස්ම (2006-2016) යටතේ අපේක්ෂා කෙරෙන වාරිමාර්ග, කෘෂිකර්ම හා ග්‍රාමීය සංවර්ධන ඉලක්කයන් සපුරා ගැනීමේ ලා මහවැලි සංවර්ධන වැඩ සටහන අති විශේෂ දායකත්වයක් දෙනු ලබයි.

දශකතුනක් පුරාවට පැවතුනු අනාරක්ෂිත තත්වය හේතුවෙන් සංවර්ධන කටයුතු අඩාලව පැවතුනු උතුරු නැගෙනහිර ප්‍රදේශයන් සංවර්ධනය කර කෘෂි ආර්ථික පුනර්ජීවනයක් ඇති කිරීම උදෙසා ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය මේ වන විට ප්‍රමුඛතාවයදී ඇත. මේ යටතේ මාදුරුමයදකුණු ඉවුර - බී කලාප සංවර්ධනය , අල්ල කන්තලේ සංවර්ධනය , වැලිඔය එල් කලාප සංවර්ධනය , උතුරු ප්‍රදේශයට වාරි ජලය රැගෙන යාම සඳහා සැලසුම් කර ඇති උතුරු මැද පලාත් ඇල සංවර්ධනය යන ව්‍යාපෘතීන් හි ශක්‍යතා අධ්‍යයන සැලසුම් හා ඉදිකිරීම් කටයුතු කෙරෙමින් පවතී. තවද ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර නිෂ්පාදනය සුරක්ෂිත කිරීම හා ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ආර්ථිකය නැංවීමෙහි ලා තිරසාර රැකියා අවස්ථා උදාකර දීම මෙම ව්‍යාපෘතීන් තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ.

2012 දෙසැම්බර් අවසානය වනවිට මහවැලි සංවර්ධන වැඩ සටහන යටතේ කළ සම්පූර්ණ ආයෝජනය රුපියල් බිලියන 106.18කි. එසේම මෙම ආයෝජන හේතුවෙන් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය, සත්වපාලන හා වැවිලි නිෂ්පාදන කටයුතු හරහා 2012 වනවිට ලැබූන සමුච්චිත ප්‍රතිලාභයන්හි වටිනාකම රු. බිලියන 694.68 ක් පමණ වේ.

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය රටේ කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය කෙරෙහි විශාල දායකත්වයක් දරයි. ජාතික වී නිෂ්පාදනය සඳහා 21%, සෝයා නිෂ්පාදනය සඳහා 100% , මිරිස් නිෂ්පාදනය සඳහා 11% ක දායකත්වයක්

දෙනු ලබයි. ඊට අමතරව වෙනත් අතිරේක හෝග නිෂ්පාදනය තුළින් ජාතික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට සුවිශේෂ ලෙස දායක වේ.

2011/2012 මහ කන්නයේ මහවැලි ප්‍රදේශ වල වී වගාවේ ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 92,572කි. මහ කන්නයේ සමස්ත වී නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 515,246 විය. හෙක්ටයාරයකින් ලබාගතහැකි වැඩිම අස්වැන්න වූ හෙක්ටයාරයට මෙ.ටො. 6.65වාර්තා වූයේ මහවැලි අධිකාරිය විසින් පාලනය කරන ජී කලාපයෙනි. 2012 වසරේ යල හා මහා කන්නයන් තුල වාර්ෂික වී නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 827,558 කි. 2012 වර්ෂයවෙනත් අතුරුහෝග නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 308,438 කි. 2012 දෙසැම්බර් දක්වා ධීවර කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම තුළින් මිරිදිය මත්ස්‍ය මෙට්‍රික්ටොන්. 8,861ක් ද බිත්තර මිලියන 4.2 ක් ද කිරි ලීටර් මිලියන 19.9 ක් මහවැලි කලාපයන්හි නිෂ්පාදනය කර ඇත.

මහවැලි බලාගාරයන්හි මෙ. වොට්ස් 671 ක ධාරිතාවක් ස්ථාපිත කර ඇත. එමගින් ජාතික ජල විදුලි බල නිෂ්පාදනයට 50% ක දායකත්වයක් සැපයේ.

1.0 2012 වසර තුල සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

1.1 සමස්ත මූල්‍ය ප්‍රගතිය

2012 වසර තුල මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සඳහා ආයෝජනය කෙරෙන මුළු ප්‍රාග්ධනය රුපියල් මිලියන 2,050 ක් වේ.

2012 දෙසැම්බර් මස අවසන් වීට මූල්‍ය ප්‍රගතිය මෙසේය.

ව්‍යාපෘති වර්ගය	අයවැය ප්‍රතිපාදන	භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදාහල මුදල (2012 දෙසැම්බර් මස අවසන් වන වීට)	වියදම (2012 දෙසැම්බර් මස අවසන් වනවිට)
නව ව්‍යාපෘති	190	78.50	77.92
මහවැලි ව්‍යාපෘති	568	487.00	493.77
පරිපාලන හා නඩත්තු	1,292	863.15	914.48
මුළු එකතුව	2,050	1,428.65	1,486.17

1.2 විදේශ ආධාර ව්‍යාපෘති

1.2.1 මොරගහකන්ද කළුගඟ ව්‍යාපෘතිය

මහවැලි මහ සැලැස්මෙහි විශාලතම සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් වන මොරගහකන්ද කළුගඟ ව්‍යාපෘතියෙහි මූලික අරමුණ වනුයේ වියළි කලාපයට අවශ්‍ය වාරි ජලය සුරක්ෂිත කිරීමයි. මෙහිදී මෙඟ වොට් 20 ක ජල විදුලි බලාගාරයක් ඉදිකෙරෙන අතර අනුරාධපුර , පොලොන්නරුව , මාතලේහා, ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කයන්හි පානීය හා කාර්මික අවශ්‍යතා සඳහා ජලයසන මීටර් මිලියන 521 ක ජල ධාරිතාවයක් සහිත මොරගහකන්ද ජලාශය ස. මී. මිලියන 144 ක ජල ධාරිතාවයක් සහිත කළුගඟ ජලාශය ඉදිකිරීම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අංග වේ. මෙමගින් හෙක්ටයාර 81,500 ක් වූ උණ පෝෂිත ප්‍රදේශයන්ට වාරි ජලය සැපයීමට අපේක්ෂිතයි. මේ සඳහා ඇස්තමේන්තු ගත මූලික වියදම ඇ. ඩො. මිලියන 557ක (රු. මිලියන 64,358) කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය 2007 දී ආරම්භ වූ අතර 2012 දෙසැම්බර් අවසන් වනවිට වැය කළ මුළු මුදල රු. මිලියන 17,200.59 කි.

2012 වසර සඳහා වෙන්කල මුළු ප්‍රතිපාදන රු. මිලි. 5248ක් වන අතර ඉන් රු. මිලි. 3,511.1 ක් කළුගඟ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ද රු. මිලි. 1,736.9ක් මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතිය සඳහා ද විය. 2012 සැප්තැම්බර් මස ප්‍රතිපාදන සංශෝධනය කිරීමේ දී රු. මිලි. 12,694.36 ක් මොරගහකන්ද සඳහා ද රු. මිලි. 720.26 ක් කළුගඟ සඳහා ද වෙන් කෙරුණි. 2012 දෙසැම්බර් මස වන විට පිළිවෙලින් රු. මිලි. 11,908.28ක් මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතිය සඳහා ද රු. මිලි. 642.31 ක් කළුගඟ සඳහා ද වැය වී තිබිණි. 2013 වර්ෂය සඳහා 12,392 ක් මෙම වැඩ සටහන සඳහා වෙන්කර ඇත.

මොරගහකන්ද මූලික ඉදිකිරීම් සඳහා මහවැලි අධිකාරියේ සහ චීනයේ සිනො හයිඩ්‍රො කෝපරේෂන් සමාගම අතර ගිවිසුම අත්සන් කිරීම

මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතිය සඳහා ද 2011 වසර අවසන් වන විට වැය කළ යුතු මුළු මුදල වන රු. මිලි. 2280 ක් දේශීය අරමුදලින් ලැබිණ. විදේශීය අරමුදල් ලබාගැනීම සඳහා විවිධ ක්‍රියාමාර්ගයන් අනුගමනය කෙරිණි. ඒ අනුව Chinese Development Bankට තේමොරගහකන්ද ජලාශය සැලසුම් කර ඉදිකිරීම් සඳහා 2012 වර්ෂයේ දී ගිවිසුමකට එළඹිණි.

ඇ. ඩො. මිලි. 252.3ක් සඳහා වන මොරගහකන්ද ජලාශයේ නිර්මාණ හා ඉදිකිරීම් කටයුතු ඒතයේ සීමාසහිත සිනොහයිඩ්‍රො කෝපරේෂන් සමාගම වෙත 2012 ජුනි මස 7 වෙනි දින භාරදෙන ලදී.

කළුගඟ ජලාශයේ මූලික වැඩ සඳහා උපදේශක හා කොන්ත්‍රාත්කරු තෝරාගැනීම සඳහා ටෙන්ඩර් කැඳවීම් සිදුකෙරෙමින් පවතී.

මොරගහකන්ද

මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතියේ මිණුම් කටයුතු , ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්, ප්‍රවේශ මාර්ග ඉදිකිරීම, නැවත පදිංචි කිරීමේ මූලික කටයුතු හා පාරිසරික සංරක්ෂණය ආදී මූලික කටයුතු ඉටුකෙරෙමින් පවතින අතර ජලාශයේ වෙලි 3න් එක් සැදල වෙල්ලක ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කෙරිණ.

(අ) මිණුම් කටයුතු

ජලාශයේ මූලික මිණුම් කටයුතු නිම කර ඇත.

(ආ) ප්‍රවේශ මාර්ග ඉදිකිරීම

කුඹියන්ගල ඇල මොරගහකන්ද මාර්ගය (කි.මී. 13.5) ඉදිකිරීම 100% න් නිමකර ඇත. පාලම් හා බෝක්කු ඉදිකිරීම් ප්‍රගතිය 100%ක් විය.

(ඇ) ව්‍යාපෘති ගොඩනැගිලි

ව්‍යාපෘති ගොඩනැගිලි සඳහා අවශ්‍ය ගොඩනැගිලි සියල්ල නිමකර ඇත. ඒ සඳහා අවශ්‍ය ජල සැපයුම් කටයුතු ද නිමකර ඇත.

කවුඩුල්ල ඒකක සේවා මධ්‍යස්ථානය හා ව්‍යාපෘති නිල නිවාසය ඉදි කිරීම් කටයුතු 70% කින් අවසන් කර ඇත. මොරගහකන්ද , කන්ඩලම ව්‍යාපෘති නිවාසය හා වැල්ලේවෙල ජල යෝජනා ක්‍රමය , තෝරපිටිය හා මොරගහකන්ද කාර්යාලයේ ඉදි කිරීම් කටයුතු කෙරෙමින් පවතී. නගර මධ්‍යස්ථානය හා සේවා මධ්‍යස්ථානයේ ඉදි කිරීම් කටයුතු 65%ක ප්‍රගතියක් පෙන්වයි.

(ඇ) නැවත පදිංචි කිරීමේ කටයුතු

මොරගහකන්ද කළුගඟ ඉදිකිරීම හේතුවෙන් දේපළ අහිමිවන්නන් නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා වූ සැලැස්ම සකස්කිරීම අවසන් කර ඇති අතර ඒ අනුව මොරගහකන්ද යෝජිත ජලාශයේ ඉදිකිරීම් හේතුවෙන් පවුල් 1581 ක් නැවත පදිංචි කිරීම සිදුවන අතර කළුගඟ ජලාශය ඉදිකිරීම හේතුවෙන් පවුල් 797 ක් නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා නියමිතව ඇත.

මොරගහකන්ද ප්‍රදේශයෙන් ඉවත් කරන පවුල් 1,270 ක් කළුගඟ වම් ඉවුරේදී ඉතිරිය කවුඩුල්ල වම් ඉවුර ප්‍රදේශයේදී නැවත පදිංචි කිරීමට කටයුතු කර ඇත. කළුගඟ යෝජිත ජලාශ ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉවත් කෙරෙන පවුල් 797 ක් කළුගඟ දකුණු ඉවුරේ පදිංචි කිරීමට එකඟ වී ඇත.

නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ජනාවාස සැලසුම් සකස් කිරීම නිමකර ඇත. ඒ අනුව වැල්ලේවෙල නව ජනාවාස 6ක් හඳුනාගෙන ඇති අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය මූලික පහසුකම් වන මාර්ග, පොදු ගොඩනැගිලි, ජල පහසුකම් හා විදුලිබලය සැපයීම ආදී කටයුතුවලින් ප්‍රමුඛතා හඳුනා ගනිමින් ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භකර ඇත. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හා වන්දි ගෙවීම් කටයුතුවලින් 10% ක ප්‍රගතියක් වාර්තා විය.

කවුඩුල්ල ප්‍රදේශයේ ජනාවාස සැලසුම් නිමකර ඇති අතර ඉදිකිරීම් කටයුතු වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉටුකරනු ලබයි.

(ඉ) ප්‍රධාන වෙල්ල ඉදිකිරීම

ප්‍රධාන වෙල්ල, විදුලිබලාගාරය හා ඉතිරි සෑදල වෙල්ල සැලසුම්කිරීම හා ඉදිකිරීම සඳහා වන කොන්ත්‍රාත්තුව චීන සමාගමක් වන සිනොහයිඩ්‍රො කෝපරේෂන් සමාගමට 2012 ජූනි මාසයේ දී ප්‍රදානය කළ අතර ප්‍රථම පස් කැපීම් 2012 අගෝස්තු මස 14 වෙනි දින උත්සවශ්‍රීයෙන් ආරම්භ විය.

මොරගහකන්ද මූලික ඉදි කිරීම් සඳහා පස් කැපීමේ සමාරම්භක උත්සවය

(ඊ)

පාරිසරික සංරක්ෂණය

ජලාධාර ප්‍රදේශයේ පාරිසරික හා වන සංරක්ෂන කටයුතු , ජෛව විවිධත්ව දැනුවත්කිරීමේ වැඩසටහන්, ගඟ දෙපස ඉවුරු සංරක්ෂනය ආදී කටයුතු ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

කළුගඟ ව්‍යාපෘතිය

කළුගඟ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ඇස්තමේන්තු වියදම ඇ. ඩො. මිලි. 283.97 කි. ඉන් ඇ.ඩො. මිලි. 99ක් සඳහා විදේශාධාර ලැබී ඇත.ඒ අනුව ඔපෙක් (OPEC) සංවිධානයෙන් ඇ.ඩො. මිලි. 16ක් ද කුවේට් අරමුදලින් ඇ.ඩො.මිලි. 37 ක් සහ සවුදි අරමුදලෙන් ඇ.ඩො. මි. 46 ක් ලැබී ඇත.

(අ) මිනුම් කටයුතු

මූලික මිනුම් කටයුතු නිම වී ඇත.

(ආ) ප්‍රවේශ මාර්ග ඉදිකිරීම

ප්‍රවේශ මාර්ග ඉදිකිරීමේ ප්‍රගතිය 80% කි.

(ඇ) නැවත පදිංචි කිරීමේ කටයුතු

කළුගඟයෝජිත ජලාශ ඉදිකිරීම හේතුවෙන් පවුල් 797 ක් නැවත පදිංචිකිරීමට නියමිත අතර ඔවුන් කළුගඟ දකුණ ඉවුර ප්‍රදේශයේම නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා සැලසුම්කර ඇති අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය ජනාවාස සැලසුම් කිරීම නිම කර ඇත.

ඉඩම් අත්පත්කර ගැනීම හා වන්දි ගෙවීම් කටයුතු ආරම්භ කර ඇත. ඔවුන් සඳහා ඉදිකිරීමට යෝජිත ගම් මධ්‍යස්ථාන හා නගර මධ්‍යස්ථාන පොදු ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භකර ඇත. ජනපදිකයින් සඳහා වන වාරි පහසුකම් ඉදිකිරීමේ කටයුතුද ආරම්භ කර ඇති අතර කුඩා ප්‍රමාණයේ වැව් 9ක ඉදිකිරීම් කටයුතු 100% න් අවසන් කර ඇත.

(ඉ) ප්‍රධාන වෙල්ල ඉදිකිරීම

ප්‍රධාන වෙල්ල හා සෑදල වේලි දෙක ඉදිකිරීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තෝරා ගැනීම සඳහා ටෙන්ඩර් කැඳවා ඇති අතර කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තෝරා ගැනීම 2012 වසර අවසානයේ දී නිම කිරීමට යෝජනා වී තිබූ අතර ඒ සඳහා ආධාර කණ්ඩායම් අනුමැතිය අපේක්ෂාවෙන් සිටී.

(ඊ) පාරිසරික සංරක්ෂණය

යෝජිත කළුගඟ ජලාශයේ ජලාධාර ප්‍රදේශය සංරක්ෂණය, කුඩා වැව් ඉදිකිරීම, ජලාධාර ප්‍රදේශයේ පදිංචිකරුවන්ගේ ජීවනතත්වය උසස් කිරීම, වන සත්ව සංරක්ෂණය, පෞරාණික සාධක සංරක්ෂණය හා ස්වාරක්ෂක කලාපයේ වනසංරක්ෂණය පාරිසරික අංශය යටතේ ඉටුකිරීමට නියමිතය.

1.2.2 වේලි ආරක්ෂණ හා ජලසම්පත් කලමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වනුයේ ජාතික වාරිමාර්ග පද්ධතිය දිගුකාලීන තිරසාර සංවර්ධනය කරා යොමුකර ගැනීම තුළින් කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ජල සම්පත් සැලසුම් වැඩි දියුණු කිරීමයි. මෙම අරමුණු සමස්ථ ව්‍යාපෘතියේ අංශ තුනක් යටතේ සිදු කෙරේ. එනම් (අ) වේලි ආරක්ෂණය හා එහි මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිදියුණු කිරීම (ආ) පවතින ජල හා කාලගුණ තොරතුරු පද්ධතිය නවීකරනය හා යාවත්කාලීන කිරීම (ඇ) බහු ආංශික ජල සම්පත් සැලසුම්කරණය සඳහා තාක්ෂණ සහාය සැපයීම වේ. ජාතික ජල සම්පත් පරිහරණ සැලසුමක් සකස් කිරීම , මහවැලි මහ සැලැස්ම යාවත්කාලීන කිරීම , මුන්දෙනිආරු

දෝණි සංවර්ධන සැලසුමක් සකස් කිරීම බහු ආංශික ජල සම්පත් සැලසුම්කරණය යටතේ සිදු කෙරේ. ඇස්තමේන්තු ගත මුළු ව්‍යාපෘති වියදම රු. මිලි. 8,187 (ඇ. ඩො. 75.8) ක් වන අතර ඉන් රු. මිලි. 7,585.64 (ඇ. ඩො. මි. 70.23) ලෝක බැංකුවේ ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන අරමුදල මගින් සැපයෙන අතර ඉතිරි මුදල් ශ්‍රී ලංකා රජයේ දායකත්වයෙනි. ව්‍යාපෘතියට වෙන් කරන ලද මුදලින් මේ දක්වා රු. මිලි. 4,075.42 ක් පරිහරණය කර ඇති අතර එය 49.6% ක ප්‍රගතියක් පෙන්වුම් කරයි. 2012 දෙසැම්බර් අග වන විට භෞතික ප්‍රගතිය 53% කි. ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාත්මක ප්‍රගතිය ප්‍රධාන අංශ 3 ක් යටතේ සිදුකෙරේ.

1. වේලි ආරක්ෂණය හා මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාවය

ව්‍යාපෘති ප්‍රතිපාදන වලින් 75% ක් මෙම සංරචකයට අයත්වේ. වේලි 32 සඳහා සංකල්පිත සැලසුම් සැකසීම, සවිස්තරාත්මක සැලසුම් , වේලි 32 ක මිළ ගණන් ලේඛන පරිසමාප්ත කිරීම හා කොන්ත්‍රාත් 30 ක් පැකේජ 29 ක් යටතේ ප්‍රදානය කිරීම සඳහා සහාය උපදේශන ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලදී. මේ දක්වා වේලි 3 ක් සම්පූර්ණයෙන් පුනරුත්ථාපනය කරන ලද අතර වේලි 27 ක ප්‍රධාන ප්‍රතිසංස්කරණ කොන්ත්‍රාත් විවිධ අදියර වල පවතී.

වේලි	භෞතික ප්‍රගතිය (%)
පරාක්‍රම සමුද්‍රය	96
කන්තලේ	77
ඉගිනිමිටිය	92
තබ්බේව	65
උස්ගලසියඹලන්ගමුව	70
රිදියගම	65
නාවවදුව	55
තිසාවුව	21
මින්තේරිය	54
හුරුවුව	50
ගිරිතලේ	70
නුවරුව	27
කවුඩුල්ල	72
වෙන්දරාසන්	දැනට කියාත්මකයි
රාජාංගනය	දැනට කියාත්මකයි
දඹුලුමය	100
කණ්ඩලම	100
බෝවතැන්න	93
වන්දිකාවුව	84
දඹුලුමය හා කණ්ඩලම (Electro Mechanical works)	90
කලාවුව	45
මාදුරු මය	26
පොල්ගොල්ල	5
රන්දෙනිගල	10
රන්ටුඹේ	5
පොල්ගොල්ල	5
කොත්මලේ	10
නෝර්ටන්	50
ලක්ෂපාන	50
කැනියොන්	50
කලටුවාව	100

වේලි නඩත්තුව හා මෙහෙයුම් සඳහා මූලික පහසුකම් ආරක්ෂනය සහතික කිරීමට හඳුනාගත් ප්‍රතිකාර්මික වැඩ සඳහා වේලි 32 ක් ඇතුළත්ව විශාල වේලි 80 ක් සඳහා යන්ත්‍ර සූත්‍ර , මෙටවලම් හා වාහන විශාල ප්‍රමාණයක් ව්‍යාපෘතිය යටතේ බෙදා දෙනලදී.වේලි 32 ඇතුළත්ව වේලි 48 ක් සඳහා නිර්මිත හා සම්බන්ධ ප්‍රවේශ මාර්ග . විදුලි පහසුකම් හා ආරක්ෂණ පහසුකම් වැනි අත්‍යවශ්‍ය හදිසි අළුත්වැඩියා කටයුතු සිදුකිරීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය දායක වී ඇත.

ව්‍යාපෘතිය සඳහා තෝරාගත් වේලි සඳහා දීර්ඝකාලීන තිරසාර පැවැත්ම සහතික කිරීම පිණිස මේ දක්වා වේලි 8 ක ක්‍රියාත්මක වැඩ සැලසුම් කිරීම , වේලි 25ක මෙහෙයුම් හා නඩත්තු අත්පොත් පිළියෙල කිරීම , වේලි 24ක් වෙනුවෙන් විස්තරාත්මක පරීක්ෂණ වාර්තා සැකසීම හා වේලි 5 ක් සඳහා අවශ්‍ය මෙවලම්

දත්ත විශ්ලේෂනය හා ඇගයීම මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් සිදුකර ඇත. එයට අමතරව තෝරාගත් වේලි සඳහා පරිගණක මත පදනම් වූ නඩත්තු කළමනාකරණ පද්ධතියක් ස්ථාපනය වෙමින් පවතී.

පුනරුත්ථාපනය සඳහා හඳුනාගත් වේලි 32 අතරින් වඩාත් අවදානම් හා සංවේදී වේලි 7 හි පුනරුත්ථාපන කටයුතු කරන කාල සීමාව තුළ ඒ ආශ්‍රිත පහළ නිමින ප්‍රජාවට හා දේපල කෙරෙහි ඍජු බලපෑම් ඇතිවේ. පහළ නිමින ප්‍රජාවට විය හැකි බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා 2012 යල කන්නයේදී ජීවන සහන සැලසුම් මගින් සමාජ ආරක්ෂන කළමනාකරණ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මහවැලි අධිකාරිය යටතේ දඹුලු ඔය , කණ්ඩලම , පිඹුරැත්තුව ජලාශයන්හි ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු අවසන් කර ඇති අතර බෝවතැන්න ජලාශය 93% ක් ද , කලාවැව 45% ක් ද , වන්දිකාවැව 84% ක් ද , මාදුරුඔය 26% ක් ද , පොල්ගොල්ල 5% ක් ද , රන්දෙනිගල 10% ක් ද , රන්ටැඹේ 5% ක් ද , කොත්මලේ 10% ක් ද වශයෙන් ප්‍රගතියක් ලබාගෙන ඇත.

2. ජල කාලගුණික තොරතුරු පද්ධතිය

කුලී සැපයුම් සඳහා කාර්ය නියාමන සවිකිරීම හා කොන්ත්‍රාත් බලය පැවරීම හා තාක්ෂණ මිල ගණන් නියම කිරීමේ ලේඛන පිළිබඳ තීරණ ගැනීමේ ප්‍රමාදයන්ට ව්‍යාපෘතිය පත්ව ඇත්තේ එහි සංකීර්ණ විෂය පථය හේතුවෙනි. කැබිනට් මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද ඇගයීම් කමිටුව , ප්‍රසම්පාදන කමිටුව ස්ථාපනය වීමෙන් පසු කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානයට කටයුතු කෙරෙමින් පවතී.

භාවිතයට ගතහැකි ජලය පිළිබඳ ඇගයුම් කිරීම , වර්තමාන භාවිතය , අනාගත ඉල්ලුම සහ තිරසාර කළමනාකරණය කිරීමට දිවයිනේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 30 ක් ආවරණය කරමින් නියමු ප්‍රදේශ 7 ක භූගත ජල මෙහෙයුම් ජාලයක් ස්ථාපනය කර භූගත ජල භාවිතා පදනම මත කළමනාකරණය හා ප්‍රමිති ගැටළු හඳුනා ගෙන ඇත.

බහු ආංශික ජල සම්පත් සැලසුම්කරණය

මුන්දෙනි ආරු සහ ජාතික මට්ටමේ මහවැලි කලාප සඳහා ඒකාබද්ධ සහ සවිස්තරාත්මක ජල පරිහරණ සැලසුම් සකස් කිරීම මෙම සංවරකයේ පරමාර්ථය වේ. උපාය මාර්ග සැලසුම් රාමුව , දැනුම් පදනම , ආකෘති / සහාය තීරන පද්ධතිය පාර්ශ්වකරුවන්ගේ උපදේශන , පාරිසරික උපාය හා සම්බන්ධ තක්සේරු හා ධාරිතා වර්ධනය යනාදිය බහු ආංශික ජල සම්පත් සැලසුම් කරනයේ මූලික අංග වේ. දැනුම් පදනම් කරගත් සංවර්ධන ක්‍රියාවලි යටතේ සිතියම් හා ස්ථානීය භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති දත්ත පදනම සංවර්ධනය සහ උපාය මාර්ග සැලසුම් රාමුව මේ දක්වා සම්පූර්ණ කර ඇත. සහාය තීරණ මෙවලම්

පද්ධතිය යටතේ අනාගත සැකසුම් විශ්ලේෂනය 20% ක් සහ ආකෘති ක්‍රමාංකනය සහ පාදක ආකෘති සම්පූර්ණ කර ඇත.

දිස්ත්‍රික්ක 25 ක පලමු වටයේ පාර්ශ්වකාර උපදේශනය සම්පූර්ණ කරන ලදී. මුන්දෙනි ආරු ප්‍රෝණිය සඳහා ඒකාබද්ධ හා සවිස්තරාත්මක ජල සම්පත් සැලසුම හා යාවත්කාලීන මහවැලි ජල සම්පත් සංවර්ධන සැලසුම සම්පූර්ණ කරනු ලැබීය. පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරු කරනය 96% කින් සම්පූර්ණ කර ඇත

1.3 මහවැලි ව්‍යාපෘති

1.3.1 මහවැලි ඒකාබද්ධ ව්‍යාපෘතිය

වාරි ජලය සුරක්ෂිත කර කෘෂි ආර්ථිකය නැංවීම හරහා මාදුරුමය වම් ඉවුර ප්‍රදේශයේ වෙසෙන ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ ආර්ථිකය සංවර්ධනය කිරීම අරමුණු කරගත් මෙම ව්‍යාපෘතියට ජල කලමනාකරණය සඳහා මාදුරුමය වම් ඉවුරේ 1981 – 1986 කාලය තුළ ඉදිකරන ලද වාරිමාර්ග ජාලය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම, ග්‍රාමීය ස්වයං ආධාරක ව්‍යාපෘති යටතේ ගොඩනගන ලද තෝරාගත් ජල සැලසුම් සේවා විධිමත් කර ප්‍රවර්ධනය කිරීම, කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයට උදෙසා ගොවි සංවිධාන වලට සහාය වීම සඳහාත් පාරිසරික සංරක්ෂණ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළත් වේ.

වාරිමාර්ග පද්ධති ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු යටතේ කි. මී. 52 ක් වන ප්‍රධාන ඇල, කි. මී. 65 ක් වන අතු ඇලවල්, කි. මී. 459 ක් වන බෙදාහැරීමේ ඇලවල් , කි. මී. 1,138 ක් වන ක්ෂේත්‍ර ඇලවල් , කි. මී. 54 ක් වන පරිවහන ඇලවල් , කි. මී. 80 ක් වන මෙහෙයුම් හා නඩත්තු මාර්ග හා කුඩා වැව් වල ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු වලට ඇතුළත් වේ. ඇස්තමේන්තු ගත මුළු වියදම රු. මිලි. 2,800 කි. ව්‍යාපෘතිය හය වසරක් තුළ අවසන් කිරීමට නියමිතය. ව්‍යාපෘතියේ ස්වභාවය අනුව ව්‍යාපෘති කාලය තවත් වසර දෙකක් සඳහා දීර්ඝ කිරීමට අපේක්ෂිතය.

2007 වසරේදී ආරම්භ කළ මෙම ව්‍යාපෘතිය 2012 දෙසැම්බර් අවසානය වනවිට වියදම් කල සමුච්චිත වියදම රු. මිලි 1,924 කි. 2012 වර්ෂය සඳහා රු. මිලියන 500 ක් වෙන්කර ඇති අතර රු. මිලියන 450 ක් දෙසැම්බර් මස අවසානය වන විට වියදම් කර ඇත. ව්‍යාපෘතිය හරහා ප්‍රධාන ඇලවල් කි. මී. 65 ක් ද බෙදුම් ඇලවල් කි. මී. 129 ක් ද ක්ෂේත්‍ර ඇලවල් කි. මී. 310 ක් ද වැඩ යාවත්කාලීන කිරීම අවසන් කර ඇත. ගොවීන්ගේ ආර්ථික මට්ටම ඉහල නැංවීම උදෙසා මෙම ව්‍යාපෘතිය වැසි පැටවුන් 421 ක් ලබාදීමෙන් හා තෘණ බිම් 37 ක් ස්ථාපිත කිරීමෙන් හා ගවමඩු 619 ක් ගොඩනැගීමෙන් මහවැලි ගොවීන්ට අතිරේක ආදායම් මාර්ග කරා යොමුවීමට අවස්ථාව ලබාදී ඇත. මෙම වසර තුළ බෙදුම් ඇල කි.මී 48.9 හා ක්ෂේත්‍ර ඇල කි.මී 161.3 ක පුනරුත්ථාපන හා වැඩිදියුණු කටයුතු සිදුකරන ලදී.

1.3.2 ගංගා ආශ්‍රිත උණ වගා කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි අරමුණ වනුයේ මහවැලි ගංගායෝජි ප්‍රදේශ වල පාංශුබාදනය වැලැක්වීම සඳහා මෙන්ම අඩු ආදායම් ලාභීන්ට උණ නිෂ්පාදන ආශ්‍රිත අතිරේක ආදායම් මාර්ග විවර කර දීම සඳහාය. 2012 දෙසැම්බර් මස අවසානය දක්වා මුළු වියදම රු. මිලියන 93.23 කි. 2012 වර්ෂය රු. මිලියන 30 ක මුදලක් අනුමත වී ඇති අතර ඉන් රු. මිලියන 14.77 ක් දෙසැම්බර් මස අවසාන වනවිට වියදම්කර ඇත. මෙම වසර තුළ උණ පැල 302,957 නඩත්තු කර ඇති අතර පැල 198,620 ක් අලුතින් නිෂ්පාදනය කර 227,753 ක් නිකුත් කරන ලදී.

1.3.3 විශේෂ කිරිගව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - මහවැලි සී කලාපය

2007 දී ආරම්භ කරනු ලැබූ මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් මහවැලි සී කලාපයේ කිරිගව නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම මෙන්ම මහවැලි කිරි ගොවීන් 500 කගේ ආදායම් තත්වය වර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මේ සඳහා ඇස්තමේන්තු කළ මුළු වියදම රු. මිලි. 120 කි. 2012 වර්ෂය සඳහා වෙන් කර ඇති ප්‍රතිශෝධිත මුදල ප්‍රතිපාදන රු. මිලියන 10 කි. දෙසැම්බර් මස අවසානය දක්වා වියදම් කළ සම්පූර්ණ වියදම රු. මිලියන 74.28 කි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2012 වසර තුළ ගොවි පුහුණු වැඩ සටහන් 5 ක් පවත්වා ඇත. වැසි පැටව් 92 ක්ද ගොවි පවුල් අතරේ බෙදා හැර ඇති අතර ඔවුන්ට ගවමඩු 96 ක් සැදීමට සහයෝගය ලබාදී ඇත. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයන්හි වාර්ෂික කිරි නිෂ්පාදනය ලීටර් මිලියන 17 ක් ලෙස අපේක්ෂා කෙරෙන අතර සාමාන්‍ය දෛනික කිරි නිෂ්පාදනය ලීටර් 5,471 ක් ලෙස වාර්තාවී ඇත.

1.4 වාරි පද්ධති නඩත්තු සහ පරිපාලනය

මෙම අංශය යටතේ ප්‍රධාන වශයෙන් හෙක්. 100,000 වන සංවර්ධිත වාරි ඉඩම් සඳහා ජල කළමනාකරණය කිරීම , කි. මී. 9,800 ක වාරි පද්ධතිය , විශාල පරිමාණයේ ජලාශ 8 ක , කුඩා පරිමාණයේ ජලාශ 400 ක නඩත්තු හා මෙහෙයුම් කටයුතු සිදුකිරීම, කි. මී. 800 ක මාර්ග පද්ධතිය නඩත්තුව හා ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම ඇතුළත්ය. මීට අමතරව 100,000 පමණ වූ මහවැලිගොවි ජනපදිකයින් සඳහා පශ්චාත් ජනාවාස සංවර්ධන කටයුතු , මහවැලි කලාප 10 ක් සඳහා ඉඩම් පරිපාලනය , කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාව නැංවීම හා සත්ව පාලන කටයුතු , දෙවන හා තුන්වන පරම්පරාවන් සඳහා වෘත්තීය පුහුණු මාර්ගෝපදේශනය හා පාරිසරික සංරක්ෂණ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම යනාදී කටයුතු සිදුකෙරේ. මේ සඳහා 2012 වසරට වෙන් කළ මුළු ප්‍රතිශෝධිත මුදල රු. මිලියන 1,292 කි. දෙසැම්බර් මස අවසානය දක්වා වියදම්කර ඇති මුළු මුදල රු. මිලියන 914.479 කි. 2013 වසර සඳහා රු. මිලි. 1,120 ක් වෙන්කර ඇත.

1.4.1 මහවැලි කලාපවල ප්‍රගතිය

උඩවලව , හුරුළුවුව , වික්ටෝරියා , කොත්මලේ , බී , සී , ඩී , ජී , එච් , එල් හා රඹකැන්ඔය මහවැලි කලාප වල ඉඩම් පරිපාලනය , කෘෂිකාර්මික හා පශ්චාත් ජනපදික කටයුතු සඳහා 2012 වසර තුල වෙන්කර ඇති මුදල රු. මිලියන 1,292 කි. මහවැලි ප්‍රදේශ වල පදිංචි කර ඇති පවුල් 168,151 සඳහා ජනාවාස සංවර්ධන කටයුතු හා නව ඉඩම් බෙදාදීම , වාරිමාර්ග කලාප පරිපාලනය කිරීම මහවැලි අධිකාරියේ වර්තමාන කාර්යයන් වේ.

1.4.1.1 වාරිමාර්ග පද්ධති නඩත්තුව

වාරිමාර්ග ඇල පද්ධතියෙහි රොන්මඩ ඉවත් කිරීම , නිර්මිත ප්‍රතිසංස්කරණය හා නඩත්තුව තුළින් මහවැලි කලාපයන්හි වාරි ජලය බෙදා හැරීමේ කටයුතු කාර්යක්ෂම කිරීම වෙනුවෙන් 2012 වසර සඳහා රු. මිලියන 493 ක් වෙන්කර ඇත. දෙසැම්බර්මස අවසානය වන විට රු. මිලියන 547.67 ක් වියදම් කර ඇත. ගොවි සංවිධාන 799 ක් සඳහා බෙදාහැරීමේ ඇල පද්ධති නඩත්තු කටයුතු පවරා දීම හේතුවෙන් මහවැලි අධිකාරිය හරහා කෙරෙන නඩත්තු වියදම් අවම කර ගැනීමට හැකිවී තිබේ.

1.4.1.2 කාන්තා කටයුතු සංවර්ධනය

මහවැලි කෘෂි ආර්ථික සංවර්ධන ඉලක්කයන් සපුරා ගැනීමේදී කාන්තාවන්ගේ දායකත්වය කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කෙරේ. මේ යටතේ කුඩා කණ්ඩායම් බල ගැන්වීම තුළින් ඉතිරි කිරීම් දිරි ගැන්වීම හා ස්වයං චක්‍රීය ණය ක්‍රම පවත්වා ගෙන යෑමට මග පෙන්වනු ලැබේ. 2012 වසර තුල නව කණ්ඩායම් 39 ක් ලියාපදිංචි කර ඇත.

1.4.1.3 ආයතන සංවර්ධන අංශය

ව්‍යවසායකත්වය , ධාරිතා වර්ධනය , ආයතන ශක්තිමත් කිරීම, කාන්තා සවිබල ගැන්වීම , සමාජ සංස්කෘතික සංවර්ධනය සහ ක්‍රීඩා කටයුතු මගින් මහවැලි ගොවි ජනපදිකයින්ගේ සමාජ ආර්ථික තත්වය ඉහළ නැංවීම පශ්චාත් ජනාවාස සංවර්ධනය කටයුතු වල ප්‍රධාන අංග වේ. මානව සම්පත් සංවර්ධන හා ආයතන ශක්තිමත් කිරීමට මහවැලි අධිකාරියේ මානව සම්පත් හා ආයතන සංවර්ධන අංශය මගින් විවිධ වැඩ සටහන් හා වැඩ මුළු සංවිධානය කෙරේ.

මෙම අංශය විසින් වෘත්තීය පුහුණු වැඩ සටහන් 126 ක් හා ජනපදික පුහුණු වැඩ සටහන් 63 ක් මෙම වර්ෂය තුල පවත්වා ඇත. ඊට අමතරව ප්‍රජා සංවර්ධනය , සමාජ සනීපාරක්ෂාව සහ අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය සම්බන්ධව පැවැත්වූ මුළු වැඩ සටහන් ගණන 562 ක් වේ. 2012 වසර තුල ශ්‍රමදාන 1,904 ක් සංවිධානය කල අතර රු. මිලි. 22.32 ක වටිනාකමක් ඇති කාර්යයන් ඉටු කෙරිණි.

1.4.1.4 ඉඩම් ප්‍රදානය

මහවැලි අධිකාරිය විසින් ඉඩම් සංවර්ධන ආඥාපනත යටතේ 2011 අවසාන වනවිට ඉඩම්කට්ටි 134,373 ක් , ගොවිබිම් කට්ටි 97,166 ක් බෙදා දී ඇත. 2012 වසර තුළදෙසැම්බර්මස අවසානය වනවිට ගොඩ ඉඩම් 1,882 ක් හා වාරි 1,331 ක් බෙදා දී ඇති අතර දීමනා පත්‍ර 6,105 ක් නිකුත් කර ඇත.

2012 වසර තුළ රාජ්‍ය ඉඩම් ආඥාපනත යටතේ ඉඩම් කොටස් 75 ක් බෙදා දී ඇති අතර මේ වනවිට එසේ බෙදා දී ඇති මුළු සංඛ්‍යාව 21,814 කි. අපේක්ෂිත වාර්ෂික බදු එකතුව රු. මිලියන 435.529ක් වන අතර එයින් රු. මිලියන 108.056 ක් මේ වසරේ දෙසැම්බර්අවසන් වන විට අයකර ගත හැකි විය.

නිකුත් කිරීමට අපේක්ෂිත මුළු ඉඩම් ප්‍රදාන පත්‍ර ප්‍රමාණය 233,508 ක් වන අතර ඉන් 128,390 ක් ම 2013 පෙබරවාරි මස අවසන් වන විට නිකුත් කර තිබිණි. 2012 වසර තුළ අවසර පත්‍ර 14,997 ක් ලබාදීමට සැලසුම් කර ඇති අතර 6,105 ක් මේ වන විට නිකුත් කර ඇත. ජනාධිපති කාර්යාලය වෙත ලැබී ඇති ඉඩම් පිළිබඳ ගැටලු 923 ක් ලද අතර ඉන් 325 ක්ම අලුත් ඉඩම් ඉල්ලීම් වූ අතර 195 ක් ඉඩම් ආරවුල් සම්බන්ධ ගැටලු විය. මෙම මුලු ඉල්ලීම් වලින් 462 කට විසඳුම් ලබාදීම දීමට කටයුතු කර ඇත.

1.5 කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය

1.5.1 කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධන වැඩ සටහන

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ කෘෂිකර්මය හරහා දේශීය ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහතික කිරීම , කෘෂිකාර්මික ආනයන අවම කිරීම , වැඩි ඵලදායී හෝග වගා හා සත්ව නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වැඩ සටහන් ආරම්භ කර තිබේ. වෙනත් ක්ෂේත්‍ර හෝග සඳහා උනන්දු කිරීමේ වැඩ සටහන් දෙමුහුන් බිත්තර වී නිෂ්පාදනය කාබනික පොහොර භාවිතය වැඩි දියුණු කිරීම , ගොවි පලවල් හා පැල තවත් ස්ථාපිත කිරීම“දිවි නැගුම” ජාතික වැඩ සටහන යටතේ ගෙවතු 15,000 ක් සංවර්ධනය කිරීමට ඉලක්ක කර ඇති අතර ඉන් 10,308 ක වැඩ ආරම්භ කර ඇත.

1.5.2 කෘෂිකාර්මික හෝග වගාව

2011/2012මහ කන්නයේ මහවැලි ප්‍රදේශ වල වගාකර ඇති මුළු ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 92,572ක්වන අතර 2012මහ කන්නය වනවිට වී අස්වැන්න මෙට්‍රික් ටොන් 515,246ක් විය.මහ කන්නයේ සාමාන්‍ය වී අස්වැන්න හෙක්ටයාරයට මෙ.ටො. 6.21 වූ අතර ඉහලම වී අස්වැන්න හෙක්ටයාරයට මෙ.ටො. 6.649 ජී කලාපයෙන් වාර්ථා විය.අතිරේක හෝග වගාව හෙක්. 21,523 වූ අතර නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 163,293.8 කි.නියංකාලගුණ තත්වය 2012 යල කන්නයේදී වී වගා කරනලද බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර

66,194 ක් දක්වා පහල බැස ඇත. මහවැලි කලාපයන්හි මෙම කන්නයේ සමස්ථ වී නිෂ්පාදනය මෙ. ටො. 400,203.8 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත. එහෙත් පැවති නියඟ තත්වය නිසා ලබාගත හැකි අස්වැන්න මෙ. ටො. 312,312.2 ක් ලෙස වාර්තා වී ඇත.

1.5.3 කිරිගව සංවර්ධන වැඩ සටහන

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ සත්ව පාලන හා කළමනාකරණ අංශය හරහා මහවැලි ප්‍රදේශ වල අතිරේක ආදායම් මාර්ග හඳුන්වා දීම හා මහවැලි ජනපදිකයින්ගේ පෝෂ්‍ය තත්වය ඉහල නැංවීම අරමුණු කරගෙන කිරිගව පාලනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ක්‍රියාකරනු ලැබේ. සෑම මහවැලි ප්‍රදේශයකම කිරි නිෂ්පාදනයේ ප්‍රගතියට මහවැලි ව්‍යාපාරයේ සත්වපාලන කළමනාකරණ අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය සෘජුවම බලපා තිබේ.

මෙම අංශය යටතේ මෙම වසර තුළ පුහුණු වැඩ සටහන් 76ක් පවත්වා ඇති අතර, උසස් ආරේ එළඳෙනුත් 86 ක් බෙදා දීම , ගවමඩු 121 ක් ඉදිකිරීම , සත්වයින් 12,577 ක් එන්නත් කිරීම හා 5,212 ක් කෘතීම සංචනය සිදු කිරීම හරහා කිරිගව සංවර්ධනය උදෙසා දායකත්වය ලබා දී ඇත. මේ අනුව කිරි එළඳෙනුත් 502 ක් මේ දක්වා ලබා දී ඇති අතර ගවගාල් 698 ක් පිහිටුවීමට ආධාර කර ඇත.

1.5.4 මිරිදිය මත්ස්‍ය හා විසිතුරු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය නංවාලීම

මහවැලි ජනපදිකයින්ගේ පෝෂණය හා ආර්ථිකය නැංවීමෙහි ලා මිරිදිය මත්ස්‍ය කර්මාන්තයේ දායකත්වය ඉමහත්ය. 2012 වසරේ මහවැලි කලාප සඳහා මුදාහල ඇඟිල්ලන් ප්‍රමාණය මිලියන 2.203 කි. 2012දෙසැම්බර් මස දක්වා ඇස්තමේන්තු මිරිදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය මෙ. ටො. 7,430 කි. තරුණයින් සඳහා නව ආදායම් මාර්ග විවෘත කිරීම හා ව්‍යවසායකත්වය දිරි ගැන්වීම යටතේ විසිතුරු මත්ස්‍ය වගා ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා මහවැලි කලාපයන් තුළ විවිධ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

1.5.5 පරිසර හා වන වගා සංරක්ෂණය

මෙම සංවර්ධන වැඩ සටහන යටතේ වර්ග මීටර් 16,478 ක පාංශු සංරක්ෂණ හා වන වගා සංවර්ධනය සඳහා පැල සිටුවීමේ වැඩ සටහන් 65 ක් ද පරිසර අධ්‍යයන වැඩ සටහන් 60 ක් ද පවත්වා ඇත. 2012 වසර සඳහා රු. මිලියන 15 ක් ආයෝජනය කර ඇති මෙම වසරේදෙසැම්බර්මස අවසානය දක්වා රු. මිලියන 8.167 ක් වැය කර ඇත.

1.6 මහවැලි ගොවිපල

මහවැලි සංවර්ධන ඉඩම් වල ඵලදායීතාවය කාර්යක්ෂම කිරීම , මහවැලි සංවර්ධන ප්‍රදේශයන්හි බීජ හා පැල අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම හා වැඩි රැකියා අවස්ථාවන් ඇතිකර ලීමේ අරමුණ ඇතිව මහවැලි කෘෂිකර්ම අංශය හරහා ගොවිපල 30 ක් ස්ථාපිත කිරීමට නියමිතව ඇත. මේ වන විට ගොවිපල 18 ක වගා කටයුතු කෙරීගෙන යන අතර ගොවිපල 12 ක මූලික වගා සැලසුම් සකස් කෙරෙමින් පවතී. මෙමගින් මහවැලි ජනපදිකයින් සඳහා නව වගා තාක්ෂණික ක්‍රම හඳුන්වා දීම , සත්ව පාලන කටයුතු හා සම්බන්ධීකරණය කිරීම , ජල ඵලදායීතාවය වැඩි කිරීම සඳහා වගාක්‍රම හඳුන්වා දීම සිදුකෙරේ.

1.7 පරිසර හිතකාමී සංචාරක කර්මාන්ත

මහවැලි ප්‍රදේශයන්හි පරිසර සංචාරක හිතකාමී සංචාරක අවස්ථා වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා මහවැලි ජලාශ හා වනාන්තර ප්‍රදේශයන් සම්බන්ධ කොට ගෙන උද්‍යාන අලංකරන හා සැලසුම් කටයුතු කෙරෙමින් පවතී. ජල මාර්ගයන්හි සංචාරක අවස්ථා උදාකිරීම සඳහා සංචාරක බෝට්ටු සේවයක් මේ වනවිට පවත්වා ගෙන යනු ලබයි.

1.8 කුඩා ජල විදුලිබල ව්‍යාපෘති

මහවැලි ප්‍රදේශයන්හි කුඩා පරිමාණ ජල විදුලි ව්‍යාපෘතීන් 18 ක් ඉදි කිරීම සඳහා යෝජිතයි. මෙමගින් මෙ. වො. 59.3 ක සමස්ථ ජල විදුලි බල ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ව්‍යාපෘතීන් 13 ක් සඳහා පාරිසරික තක්සේරු වාර්තා අනුමැතිය ලබාදී ඇති අතර ඉන් ව්‍යාපෘතීන් 3ක වාණිජ ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කර ඇති අතර අනික් ව්‍යාපෘති 10 ක ඉදිකිරීම් කටයුතුද දැනට ක්‍රියාත්මක වේ.

1.9 දේශීය ඉඩම් ආයෝජන

මහවැලි සංවර්ධනය තුළින් පුද්ගලික අංශයේ ආයෝජන දිරි ගැන්වීම අරමුණින් ඉහල ඵලදායී කෘෂි ව්‍යාපෘතීන් සඳහා මහවැලි සංවර්ධන ඉඩම් ලබාදීම සිදුකෙරේ. 2012 වර්ෂය තුල වාණිජ / කෘෂි ව්‍යාපෘති සඳහා ආයෝජනය 60 කට ඉඩම් ලබා දී ඇත.

1.10 රොන්මඩ ඉවත්කිරීමේ වැඩසටහන

2012වසරේ පැවති නියඟය හේතුවෙන් වූ ජල ගැටළුව විසඳීමේ එක් පියවරක් ලෙස රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කළ වියළි කලාපයේ ප්‍රධාන ජලාශයන් හා වැව් වල රොන්මඩ ඉවත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. ඒ අනුව මහවැලි කලාපයන්හි ප්‍රධාන ජලාශ 3 ක හා කුඩා වැව් 53 ක රොන්මඩ ඉවත්කිරීම සාර්ථකව නිම කරන ලදී.

2.0 2013 වසර සඳහා සංවර්ධන ප්‍රමුඛතා

2.1 රඹකැන්ඔය ඒකාබද්ධ ව්‍යාපෘතිය

රඹකැන් ඔය ජලාශයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදුකෙරේ. මහඔය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයට අයත් රඹුක්කන් ඔය ජලාශ ව්‍යාපෘතිය හා සම්බන්ධිත වාරිමාර්ග සංවර්ධනය හා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය තුළින් පවුල් 3,550 කගේ ජීවන තත්වය නංවාලීම අරමුණු කොටගත් මෙම ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය හරහා මේ වනවිට ආරම්භ කර ඇත.

වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉදිකරනු ලබන රඹකැන්ඔය ජලාශයේ වැඩ කටයුතු 2012 වසරේ නිම කිරීමට යෝජිතය. ජනාවාස හා පහළ නිමිත සංවර්ධන කටයුතු ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියට පැවරී ඇත.

මෙම ප්‍රදේශයේ පවුල් පදිංචි කිරීමට සඳහා අවශ්‍ය ජනාවාස සැලසුම් සකස් කර නිමවී ඇත. ඒ අනුව ගම්මාන 4 ක මූලික මැනුම් කටයුතු ආරම්භ කර ඇති අතර ජනපදිකයින් තෝරා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සංවිධානය කර ඇත. එයින් තෝරා ගත් පවුල් 56 ක් 2012 වර්ෂයේදී පදිංචි කළ අතර ඉතිරි ජනපදිකයන් පදිංචි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු කිරීමට යෝජිතය.

2.2 කිවුල්ඔය ජලාශය සංවර්ධනය

අනුරාධපුර , වව්නියාව , මුලතිව් සහ ත්‍රිකුණාමලේ දිස්ත්‍රික්ක ඇතුළත කිවුල්ඔය ජලාශ ව්‍යාපෘතිය පිහිටා ඇත. මෙතෙක් ප්‍රයෝජනයට නොගත් මාඔය දෝණියේ ජලය කෘෂිකර්මාන්තය හා ගෘහස්ථ කටයුතු සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වේ. මූලිකව ජලාශ දෝණියේ ජල සම්පත් ස්වෛරීව ක්‍රියාත්මක කරන අතර පසුව එය යෝජිත උතුරුමැද ඇලට (N. C. P.) සම්බන්ධ කෙරේ.

(අ) මාඔය ප්‍රධාන අතු ගංගාවේ කිවුල්ඔය හරහා සම්පන්නවර ආසන්නයේ සන මීටර් මිලියන 55 ක ධාරිතාවයකින් යුතු ජලාශයක් ඉදි කිරීම , හෙක්. 1,700 ක නව ඉඩම් සඳහා ජලය සැපයීමට ඇල පද්ධතියක් ඉදි කිරීම සහ පවත්නා ග්‍රාමීය වැව් 5 කට ප්‍රමාණවත් ජලය සපයා ඉන් හෙක්. 700 කට සේවා සැපයීම , නව පවුල් 2,000 ක් පදිංචි කිරීම හා පහළ නිමිත සංවර්ධනය ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවලියට අන්තර්ගත වේ. ඇස්තමේන්තු ගත ව්‍යාපෘති වියදම රු. මිලි. 6,000 කි. ව්‍යාපෘති කාලය වසර 4 ක් වේ.

2.3 මහවැලි එල් කලාපයේ පදිංචි කිරීමේ වැඩ සටහන

අනුරාධපුර , වව්නියා , ත්‍රිකුණාමලය , මුලතිව් යන දිස්ත්‍රික්ක තුළ පිහිටි එල් කලාපය දළ වශයෙන් හෙක්. 62000 ක භූමි ප්‍රමාණයකින් සමන්විතය. මෙම කලාපය ජල පරිවහන රටාව අනුව කලාප 9 කට වෙන්කර ඇති අතර ඉන් කලාප 4 සහ 5 කටයුතු 1981 දී ආරම්භ කෙරිනි. ගොවි පවුල් 3,100 ක් මෙම කලාප දෙකෙහි පදිංචි කළ අතර අවශ්‍ය පොදු පහසුකම් ලබාදෙන ලදී. ප්‍රදේශයේ පැවැති අනාරක්ෂිත තත්වය නිසා ඉතිරි සංවර්ධන කටයුතු අඩපන වූ අතර පදිංචි කළ බොහෝ පිරිස් අවතැන් විය. ඉදිකරන ලද වැව් , වාරි පද්ධති හා පොදු ගොඩනැගිලි රැසකට හානිවිය. මෙසේ අවතැන් වූ පවුල් 6900 ක් 2012 – 2013 කාලය තුළ එල් කලාපයේ නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා සැලසුම් කර ඇත. මෙයින් පවුල් 2900 ක් 2012

වර්ෂය තුළද ඉතිරි පවුල් 4,000 , 2013 වර්ෂයේද පදිංචි කිරීමට යෝජිතය. ඇස්තමේන්තු ගත මුළු වියදම රු. මිලි. 2,753 කි. මේ සඳහා මහවැලි අධිකාරිය මගින් අවශ්‍ය පොදු පහසුකම් සැපයීම හා පශ්චාත් ජනාවාස කරන කටයුතු ඉටු කිරීමට යෝජිතය.

2.4 රිදීමාලියද්ද ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහලතම දරිද්‍රතාවයක් වාර්තා වන රිදීමාලියද්ද ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය සංවර්ධනය කරලීමට ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය විසින් පස් අවුරුදු ආයෝජන සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ සමාජ ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය හා කෘෂිකර්මය පදනම් කොටගත් ඵලදායී තිරසාර ආදායම් මාර්ග විවෘත කර දී ගෘහ ආර්ථික නගා සිටුවීමයි. මේ යටතේ වාණිජ හෝග නිෂ්පාදනය , පශු සම්පත් සංවර්ධනය හා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය කෙරෙහි මූලික ලෙස අවධානය යොමු කෙරේ.

2.5 මාදුරුඔය දකුණ ඉවුර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයට අයත් මාදුරුඔය දකුණ ඉවුර සංවර්ධනය කිරීමට ඇත. 1986 වී ප්‍රධාන ඇලෙහි පලමු කි. මී. 7 සහ N. D. K. ජලාශයේ කටයුතු සම්පූර්ණ කල අතර සැලසුම් කල පහළ නිම්න සංවර්ධන වැඩ පැවති ආරක්ෂක තත්වය නිසා අඩාල විය. සංවර්ධන කටයුතු ආරම්භ කිරීම සඳහා සාදාතා අධ්‍යයනය යාවත්කාලීන කිරීම සහ සවිස්තරාත්මක සැලසුම් සකස් කිරීම 2013 දී නිම කරනු ඇත. පාරිසරික බලපෑම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය ආරම්භ කර ඇත.

2.6 යෝජිත උතුරු මැද මහ ඇල

යෝජිත උතුරු මැද ඇත, මාදුරුඔය දකුණ ඉවුර සංවර්ධනය කිරීම හා වැලි ඔය ඵල් කලාපය සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම වාරිමාර්ග හා ජලසම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය මගින් දැනටමත් ආරම්භකර ඇත. ඒ අනුව හඳුනාගන්නා ප්‍රමුඛතාවය මත ඉදිරි සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කෙරෙනු ඇත.

2013 වසර සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන

ව්‍යාපෘති වර්ගය	2013 වසර සඳහා ඉල්ලුම් කළ අයවැය (රු. මිලි.)
මහවැලි ව්‍යාපෘති	830
පරිපාලන ප්‍රාග්ධන	1,120
මුළු ප්‍රාග්ධනය	1,950

